

Evaluarea implementării SDL GAL Oamenii Deltei

25.11.2016 - 30.08.2025

CUPRINS

1. SUMAR EXECUTIV / REZUMAT

1.1. PRINCIPALELE CONSTATARI ALE EVALUARII.....	4
1.2. ELABORAREA PLANULUI DE AUTOEVALUARE.....	7
1.3. INFORMATII GENERALE PRIVIND SDL.....	9
1.4. Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor.....	12

2. TEMA I : CONTRIBUTIA OPERATIUNILOR REALIZATE LA ATINGEREA OBIECTIVELOR PREVAZUTE DE STRATEGIE

2.1. INTREBAREA 1: CARE A FOST EFICIENTA SDL GAL OAMENII DELTEI RAPORTATA LA PRIORITATI, DOMENII DE INTERVENTIE, MASURI DE INTERVENTIE, SESIUNI DE FINANTARE DESCHISE / 2017 -2025.....	24
2.2. INTREBAREA II: CARE A FOST EFICACITATEA SDL SUB ASPECTUL INDICATORILOR PROPUSE PE FIECARE MASURA VS. INDICATORII REALIZATI LA DATA RAPORTARII.....	50

3. TEMA NR. 2: LOGICA INTERVENTIEI SDL

3.1. INTREBAREA I: IN CE MASURA LOGICA INTERVENTIEI SDL ESTE INCA RELEVANTA IN RAPORT CU NEVOILE SOCIO-ECONOMICE SI POTENTIALUL DE DEZVOLTARE AL TERITORIULUI ?	56
3.2. INTREBAREA II: IN CE MASURA PROIECTELE GAL OAMENII DELTEI AU CONTRIBUIT LA DEZVOLTAREA DURABILA A TERITORIULUI?.....	69

4. TEMA NR. 3: VALOAREA ADAUGATA DATORATA METODEI LEADER

4.1. Intrebarea I: În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL Oamenii Deltei ?.....	86
4.2. Intrebarea II: În ce măsură ideile inovative au contribuit la valoarea adăugată din teritoriu?.....	92
4.3. Intrebarea III: Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernantei locale).....	94
4.4. Intrebarea IV: În ce măsură a crescut interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta?.....	106

5. TEMA IV - OBSTACOLELE SI FACTORII DE SUCCES IN IMPLEMENTAREA SDL GAL OAMENII DELTEI

5.1. INTREBAREA 1: CARE AU FOST OBSTACOLELE SI FACTORII DE SUCCES IN IMPLEMENTAREA SDL GAL OAMENII DELTEI ?	108
---	-----

6. TEMA V – EFICACITATEA SDL GAL OAMENII DELTEI

6.1. INTREBAREA 1: CARE ESTE GRADUL DE IMPLEMENTARE A SDL ? IN CE MASURA ABSORBTIA FONDURILOR SDL GAL OAMENII DELTEI A FOST SATISFACATOARE ?.....	122
6.2. INTREBAREA 2 : IN CE MASURA AU FOST ATINSE OBIECTIVELE STRATEGICE ? CARE A FOST EFICACITATEA SDL?.....	124
6.3. INTREBAREA 3: CARE SUNT CONCLUZIILE SI CUM VOR FI FOLOSITE IN VIITOR.....	122
7. CONCLUZII SI RECOMANDARI	
7.1. CONCLUZII.....	125
7.2. RECOMANDARI.....	126
8. SITUATIA PUNCTUALA A PROIECTELOR SELECTATE DE GAL OAMENII DELTEI IN CADRUL IMPLEMENTARII SDL.....	128

1. SUMAR EXECUTIV / REZUMAT

1.1. PRINCIPALELE CONSTATARI ALE EVALUĂRII

Viziunea strategică a SDL GAL Oamenii Deltei a avut în vedere necesitatea integrării afacerilor agricole și nonagricole ale teritoriului în oferta turistică locală, deoarece turismul constituie aici o piață optimă nu numai pentru serviciile de cazare și agrement ci și pentru desfacerea cu valoare adăugată a produselor locale.

Evaluarea reflectă rezultatul implementării strategiei la data de 23.09.2025 și s-a realizat de către o echipă formată dintr-un consultant extern, managerul GAL, managerul financiar și managerul de proiect.

În cadrul acestui raport se evaluează Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Oamenii Deltei din perspectiva următoarelor teme:

- logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală
- contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie, valoarea adăugată datorată metodei LEADER,
- factorii de succes și eșec care au influențat sau influențează implementarea strategiei și rezultatele obținute și ierarhizarea priorităților în cadrul SDL.

Aceste teme se analizează cu ajutorul tehnicilor și metodelor de evaluare următoare: observația, focus-grupul, verificarea analitică a funcționării logicii de intervenție a strategiei, studiul/analiza documentelor, studiu de caz, analiza datelor administrative, chestionarul, etc.

În urma analizei efectuate au fost formulate concluziile pentru fiecare temă a evaluării și pentru fiecare întrebare de evaluare și recomandări cu aplicabilitate în viitor.

În introducere, trebuie spus că dezvoltarea micilor afaceri nonagricole prietenoase cu mediul și cultura locală a cunoscut, prin intermediul SDL GAL Oamenii Deltei, un restart fără precedent dat fiind faptul că până acum, localnicii din teritoriul izolat, cu acces aproape exclusiv pe apă, nu au avut vreodată acces facil la zona continentală sau la finanțările europene. **În acest sens, este important de menționat că toți cei care au depus proiecte în cadrul SDL s-au aflat la prima experiență legată de accesarea unei finanțări europene.**

SDL GAL Oamenii Deltei a fost implementata incepand cu luna noiembrie 2016, aflandu-se in momentul de fata la finalul celui de al patrulea contract subsecvent incheiat cu AFIR in cadrul PNDR 2014-2020.

Valoarea totala asubmasurii 19.2., dupa alocarile suplimentare aferente perioadei de tranzitie, este de 2.029.074,97 euro, FEADR+EURI.

La momentul realizarii strategiei, in urma analizei socio-economice a teritoriului, au rezultat 3 Prioritati strategice majore, respectiv:

- **Prioritatea 1: Imbunatatirea microeconomiei locale**
- **Prioritatea 2: Mentinerea populatiei tinere, apte de munca, in teritoriu**
- **Prioritatea 3: Dezvoltarea infrastructurii si a serviciilor locale de baza, a patrimoniului cultural si a calitatii vietii**

Viziunea strategica a SDL GAL Oamenii Deltei a avut in vedere necesitatea integrarii afacerilor agricole si nonagricole ale teritoriului in oferta turistica locala, deoarece turismul constituie aici o piata optima atat pentru serviciile de cazare si agrement cat si pentru desfacerea cu valoare adaugata a produselor locale.

Concret, s-a urmarit ca piata locala a teritoriului GAL (produse si servicii agricole si nonagricole) sa transforme gradul de izolare al teritoriului intr-un avantaj, promovand in circuitul economic local cu precadere produse proprii si nu importate din afara teritoriului.

In cadrul SDL GAL Oamenii Deltei au fost depuse 49 de proiecte nonagricole, afaceri prietenoase cu mediul si cu cultura locala – 43 pentru fonduri FEADR si 6 pentru fonduri EURI, 42 dintre acestea fiind contractate si finalizate (40 FEADR si 2 EURI).

Astfel, atelaje cu cai si barci din lemn de pana la 10 m dimensiune, alaturi de puncte gastronomice locale, camere de inchiriat in locuinte traditionale, servicii specifice mediului rural al Deltei Dunarii au redefinit turismul durabil, prietenos cu natura si cultura locala in teritoriul GAL Oamenii Deltei.

Proiectele contractate de beneficiarii publici ai SDL GAL Oamenii Deltei au fost aproximativ egale ca valoare totala cu cele contractate de beneficiarii privati dar au fost implementate cu dificultate. Motivele identificate in cadrul procesului de monitorizare au fost diverse, dar cel mai important e acela ca pandemia de Covid-19 si razboiul din Ucraina au generat cresterea de peste 5 ori a preturilor la materialele de constructii si la forta de munca. Desigur, aceasta crestere s-a adaugat peste costul deja dublu al transportului acestor materiale pe teritoriul umed al Deltei Dunarii, fata de teritoriul de pe uscat.

Toate cele 3 prioritati specifice ale SDL au avut ca baza atat Regulamentul CE 1305 /2013 cat mai ales nevoile de dezvoltare ale teritoriului, concretizate in urmatoarea viziune strategica: **Resursele GAL Oamenii Deltei vor fi valorificate cu precadere local si integrate in oferta turistica, fără a distruge ecosistemul, prin promovarea unor ocupatii durabile, prietenoase cu mediul si a unui turism bazat pe valori locale.** Consideram ca acest tip de abordare este in deplina consonanta cu politica de dezvoltare rurala, componenta tot mai importanta a Politicii Agricole Comune (PAC), care promoveaza dezvoltarea durabila a zonelor rurale din Europa abordand integrat probleme economice, sociale si de mediu. De asemenea, prin actiunile de animare / informare si constientizare am transmis si vom transmite in continuare ideea ca GAL Oamenii Deltei nu se constituie doar ca mecanism de atragere a fondurilor PNDR ci ca instrument autentic de identificare si rezolvare a problemelor locale, venind astfel in completarea altor programe europene si nationale (PNDR, POCU, POCA si alte programe nationale sau regionale). Perspectiva actorilor locali asupra posibilitatilor de dezvoltare durabila a teritoriului, incubata in cadrul transferului de cunostinte si inovare prin Masuri specifice GAL, a fost completata de desfasurarea a doua proiecte de cooperare care au vizat, in principal, schimbul de cunostinte si bune practice in teritoriul GAL Oamenii Deltei si teritorii GAL din arii geografice similare din punct de vedere geografic si/sau al oportunitatilor de dezvoltare locala:

- **„LEADER GastroTOUR”** - un proiect de cooperare derulat în parteneriat de GAL Dealurile Târnavelor, GAL Oamenii Deltei, GAL Plaiurile Bistriței, GAL Țara Oașului și GAL Sucevița – Putna în perioada martie 2021 – iulie 2022, cu finanțare din PNDR 2014-2020, Măsura 19- LEADER, Submăsura 19.3, componenta b.
Obiectivul general al proiectului a fost promovarea turismului gastronomic local prin infiintarea de puncte gastronomice, rute tematice si circuite turistice prin valorificarea produselor locale bazata pe lantul scurt.
- **“Delta Market” - Cooperare pentru promovarea produselor si serviciilor cu specific local din teritoriile GAL** , derulat in parteneriat de GAL RAZIM, GAL Dobrogea de Nord, GAL Delta Dunarii si GAL Oamenii Deltei, finantat prin PNDR 2014 – 2020, Programul LEADER, in cadrul Sub-măsurii 19.3 „Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale grupurilor de acțiune locală” – Componenta B „Implementarea activităților de cooperare ale grupurilor de acțiune locală selectate”. *Obiectivul general al proiectului:* Dezvoltarea economica a zonelor rurale, prin initierea de actiuni de cooperare interteritoriala in vederea sustinerii producatorilor locali, prin crearea unei retele de promovare si valorificare a produselor cu specific local din teritoriile GAL-urilor partenere in proiect.

Prin intermediul proiectelor de cooperare nationala si transnationala actorii locali ai teritoriului Oamenii Deltei au avut acces la informatii si idei noi, învățând de la alte regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovatia si pentru dobândirea de competente.

1.2. ELABORAREA PLANULUI DE AUTOEVALUARE

Evaluarea s-a realizat de catre o echipa formata din managerul GAL , un consultant extern, managerul financiar si managerul de proiect.

Raportul este structurat pornind de la prioritatile strategice majore, analizand masura si modul in care acestea au fost atinse prin intermediul Masurilor de finantare.

In acest sens, “firul rosu” al intregii analize este modul in care analiza SWOT initiala a fost ajustata sau chiar contrazisa de realitatile din teritoriu, de dificultatile legislative si / sau procedurale.

“Intrebarile cheie” la care prezentul raport isi propune sa raspunda sunt urmatoarele:

1. In ce masura logica de interventie a SDL a fost / este inca relevanta ?
2. In ce masura obiectivele strategice au fost atinse ?
3. In ce masura proiectele finanțate prin GAL au contribuit la dezvoltarea economică, sociala și de infrastructură a teritoriului ? In ce masura SDL GAL Oamenii Deltei a contribuit la dezvoltarea microeconomiei locale si a unui turism durabil, prietenos cu mediul si cu traditiile locale ?
4. Care au fost obstacolele si factorii de succes in implementarea SDL GAL Oamenii Deltei ?
5. Care este gradul de implementare al SDL GAL Oamenii Deltei ? In ce masura absorbtia fondurilor a fost satisfacatoare ?
6. In ce masura au fost atinse obiectivele Strategiei de Dezvoltare Locala , care a fost eficacitatea strategiei de dezvoltare locala a GAL Oamenii Deltei ?
7. Care a fost impactul primei SDL a GAL Oamenii Deltei asupra comunitatilor locale din teritoriu ?
8. Care sunt concluziile si cum vor fi folosite pentru imbunatatirea activitatii viitoare ?

O bună parte din informațiile necesare evaluării a provenit din monitorizarea propriei activități a GAL, din interacțiunea acestuia cu actorii locali (in cadrul activitatilor de animare si monitorizare). S-au identificat și s-au folosit toate sursele de date și informații: baza de date GAL, parteneri GAL, actori locali, beneficiari de proiecte, beneficiari finali ai proiectelor (grupurile țintă vizate), etc.. Cercetarea a fost atât calitativă cât și cantitativă. Cercetarea de tip cantitativ a presupus colectarea și analiza unor date cantitative și utilizarea unor eșantioane reprezentative pentru temele studiate.

Datele cele mai importante au fost obținute din:

- Rapoarte financiare și operaționale
- Organizare de focus grupuri și chestionare aplicate beneficiarilor, angajaților și părților interesate (60 de chestionare, 4 focus grup-uri)
- Observații directe
- Analiza documentelor interne
- Documente ale primăriilor
- Date INS / APIA / AFIR
- Vizite pe teren și observații directe

Cercetarea de tip calitativ a concentrat mai multe metode și tehnici calitative, obiectivul fiind analiza eficacității în ansamblu a strategiei la nivelul teritoriului GAL.

Derularea activității de evaluare și redactarea raportului de evaluare:

1. Ședința de debut : În cadrul acestei întâlniri, evaluatorii au discutat aspectele practice ale derulării evaluării și au luat deciziile necesare pentru a asigura derularea în bune condiții a procesului evaluării.
2. Etapa preliminară de definitivare a metodologiei - În cadrul etapei preliminare s-au pus pun la punct aspectele operaționale ale metodologiei de evaluare și s-au elaborat instrumentele.
3. Colectare de date, analiza datelor și pregătirea versiunii 1 de lucru a raportului de evaluare - În cadrul acestei etape s-au colectat analizat informațiile obținute și s-a redactat raportul de evaluare.
4. Diseminarea rezultatelor evaluării – transmiterea raportul de evaluare către factorii interesați și către AM LEADER, publicarea pe site-ul www.galoameniideltei.ro.
5. Implementarea recomandărilor acceptate și analiza eficacității acestora, ca acțiuni post-evaluare. Orice recomandare acceptată va determina acțiuni consecutive de punere în practică, revizuirii pe parcurs în funcție de necesitate și o monitorizare a rezultatelor obținute. Menționăm că toate acțiunile decise în urma recomandărilor acceptate vor deveni parte integrantă din agenda de lucru a GAL Oamenii Deltei privind implementarea strategiei de dezvoltare locală.

1.3. INFORMATII GENERALE PRIVIND SDL

Informații despre GAL și activitatea GAL

Asociația GAL Oamenii Deltei reprezintă un parteneriat public-privat având ca scop principal dezvoltarea teritoriului aferent zonei umede a Deltei Dunarii (cea în care transportul se face exclusiv pe apă).

Proiectul urmărește dezvoltarea durabilă a teritoriului determinat prin antrenarea actorilor reprezentativi în activități care vor susține dezvoltarea rurală a teritoriului. Componenta acestui parteneriat este formată din 15 parteneri : 4 parteneri publici (Comuna Chilia Veche, Comuna Crisan, Comuna C.A.Rosetti și Comuna Maliuc), 5 parteneri reprezentând societatea civilă (Asociația Ivan Patzaichin Mila 23, Asociația Delta Durabilă , Asociația Letea în Unesco, Comunitatea Rusilor Lipoveni din România și Asociația Nufarul Alb) , respectiv 6 agenți economici (NewEcoStuf SRL, Casa Padurea Letea SRL, Eurodelta Travel Invest SRL, Ecosocial Stuf SRL, Aftene Liviu PFA, Green Delta Tour SRL).

Echipa GAL Oamenii Deltei a elaborat Strategia de Dezvoltare Locală pentru perioada 2016 –2023.

Valoarea totală eligibilă a proiectului acordată de Autoritatea de management a PNDR pentru Măsură 19.4 a fost de **1.699.485,84 lei / 375.660 euro cheltuieli pentru animare și funcționare** , conform Anexei II la C.F. subsecvent nr. 1/25.11.2016.

În urma alocării fondurilor de tranziție, valoarea totală a SDL a devenit 2.598.367,42 euro din fonduri FEADR și 106.344,62 euro din fonduri EURI, în total **2.704.712,04 euro** (valoare conformă cu suma înscrisă în Raportul privind redistribuirea fondurilor aferente perioadei de tranziție - F7). Valorii inițiale a SDL i-au fost adăugate astfel **470.927,73 euro** - 364.583,11 euro valoare FEADR și 106.344,62 euro valoare EURI , în urma cărora s-a prelungit perioada de finalizare a Strategiei de Dezvoltare Locală până la 31.12.2025. Din valoarea totală alocată FEADR (364.583,11 euro) și EURI (106.344,62 euro) , bugetul de funcționare al SDL a fost suplimentat cu suma de 117.652,07 euro (submăsură 19.4 /Cheltuieli de funcționare și animare) - 24,98% din valoarea totală FEADR și EURI, suma totală pe măsură devenind **675.637,07 euro**.

Activitatea GAL s-a desfășurat în cadrul a patru contracte subsecvente, valoarea totală a acestora (FEADR) fiind de 2,598,367.42 euro, din care 1,922,730.35 euro pentru submăsură 19.2 și 675,637.07 pentru submăsură 19.4. Valorile individuale pentru fiecare contract subsecvent au fost următoarele:

Contractul subsecvent nr. 1 - 375.660 euro

Contractul subsecvent nr. 2 - 151.117,53 Euro

Contractul subsecvent nr. 3 - 135.261,12 Euro

Contractul subsecvent nr. 4 - 44.390,88 Euro

Pe parcursul întregii perioade de implementare Asociația GAL Oamenii Deltei a respectat respectă următoarele principii

LEADER:

- Abordarea “de jos in sus”
- Dezvoltare durabila axata pe resurse locale
- Actiuni integrate si multisectoriale
- Schimb de experienta si networking
- Cooperarea ca principiu dominant
- Inovatie
- Parteneriate locale public – privat

Pe parcursul perioadei de implementare a SDL au fost solicitate si operate urmatoarele modificari:

- Schimbarea contului bancar, in baza Notei de aprobare nr. 65/10.01.2017
- Inregistrarea sediului administrativ al GAL in Municipiul Tulcea, in baza notei de aprobare nr. 2254/07.07.2017
- Rambursarea TVA aferenta cheltuielilor eligibile, in baza Actului aditional nr. 1/06.02.2017
- Modificarea Anexei III la Acordul cadru de finantare – Strategia de Dezvoltare Locala, in baza Notei de aprobare nr. 462/13.10.2017
- Modificarea Anexei III la Acordul cadru de finantare – Strategia de Dezvoltare Locala, in baza Notei de aprobare nr. 462/13.10.2017
- Modificarea Anexei III la Acordul cadru de finantare, Strategia de Dezvoltare Locala, in baza Notei de aprobare nr.4709/15.12.2017
- Prelungirea duratei de implementare a CS1 de la 36 de luni la 38 de luni (pana la data de 31.12.2019. / 23.07.2019
- Realocari intre capitolele bugetare – cheltuieli de functionare functionare / 07.08.2019
- Modificarea Anexei III la Acordul – cadru de finanțare - Strategia de Dezvoltare Locală, cu acordul DGDR - AM PNDR, conform SDL revizuit cu nr. 5 / 27.12.2019
- Revizuirea nr. 6 a SDL - Anexa III la Acordul cadru de finantare (Modificare complexa SDL nr. 1/2020) / 03.07.2023

- Modificarea Anexei II – Formular de buget / Buget indicativ aferent Contractului de finantare subsecvent nr. 2 - C19402153011623818298/30.12.2019 / 08.11.2021
- Modificarea Capitolului V – Descrierea masurilor din SDL, conform pct.2, litera b, pentru “Masura M6/6A - ”Sprijin pentru activitati nonagricole”, astfel: La sectiunea 9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului: “Perioada de implementare a Planului de Afaceri include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe, nu mai tarziu de 31.12.2025.” /
- Modificare buget functionare in urma reducerii schemei de personal / 07.07.2022
- Suplimentarea alocarii financiare a SDL GAL GAL Oamenii Deltei (in urma aprobarii Raportului F7) cu urmatoarele valori: 364.583,11 euro valoare FEADR -106.344,62 euro valoare EURI
- Actualizarea ANEXEI 1 la ACORDUL CADRU_BUGET TOTALIZATOR AFERENT FUNCTIONARII GAL SI ANIMARII TERITORIULUI, DEFALCAT PE VALORI GLOBALE AFERENTE CONTRACTELOR DE FINANTARE la SDL in conformitate cu sumele obtinute in urma tranzitiei si totodata alocarii valorilor pe subsecvent nr. 4 / Conform Notificarii DGDR AM PNDR cu nr. 201229 din 17.06.2022

De asemenea, in scopul facilitarii absorbtiei fondurilor, au fost solicitate si incheiate urmatoarele acte aditionale:

- 1) A.A. 1 / 2017 , privind modificari privind componenta parteneriatului, cu respectarea criteriilor de selectie initiale
- 2) A.A.2 2 / 2017 – Modificare SDL nr 2 / 2017
 - Corectare eroare materiala
 - Modificarea fiselor de post / domiciliul angajatilor,
 - Realocare sume intre Masuri
 - Majorarea valorii eligibila a unor proiecte din cadrul Masurii M5 / 6B (pentru a face posibila depunerea proiectului de reabilitare a morii potential patrimoniul cultural industrial din localitatea Chilia Veche)
 - Introducerea a noi tipuri de actiuni eligibile in cadrul Masurii M6 / 6 A
 - Cresterea valorii eligibile a proiectelor de servicii in cadrul Masurii M6 / 6 A
- 3) A.A. 1/ 2018
 - Modificarea fiselor de post , pentru clarificarea functiilor de evaluare si monitorizare
 - Realocare financiara intre Masuri : M1 / 2 B si M6 / 6 A
 - Introducerea unui nou tip de actiune eligibila (dispensar medical) in cadrul Masurii M5/6B

4) A.A. 2/2018

- Realocare financiara intre masuri: 120.000 euro de la Masura M1/2B catre Masura M6/6A

Astfel, numarul de afaceri non agricole nou create , creste de la 7 la 10, respectiv numarul . de locuri de munca nou create de la 7 la 10

5) A.A. 1/ 2019

- Realocarea a 14.000 de euro de la Masura M2/3A catre M6/6A, a 16.000 de euro de la M3/3A catre M6/6A, a 170.000 euro de la M4/3A catre M6/6A

-Modificarea fiselor Masurilor M2 /3A si M4 / 3A

-Introducerea de noi actiuni eligibile in fisa Masurii M6 / 6A

-Modificarea fisei Masurii M7/6B (incadrarea pe art 21 din R(UE)1305 / 2013

6) A.A. 1/ 2020

- Modificarea fisei Masurii M7/6B : beneficiari eligibili, actiuni eligibile, conditii de eligibilitate

7) A.A. 1/ 2023 –Realocari intre Masurile SDL in scopul facilitarii absorbtiei fondurilor (realocarea majoritatii sumelor ramase disponibile pe Masuri catre Masura M6 / 6 A, care s-a bucurat de un real succes in randul beneficiarilor)

8) A.A. 1 / 2024 – Realocarea fondurilor de tip EURI de la Masura M5 / 6B catre Masura M6 / 6 A

9) A.A. 2 / 2024 - Realocari intre Masurile SDL in scopul facilitarii absorbtiei fondurilor (1068,96 euro catre Masura M2/3A -, pana la un buget final de 5.000,00 euro, respectiv 14.152,86 euro catre Masura M4/3A, pana la un buget final de 28.551,17 euro)

Modificările efectuate la nivelul SDL nu au afectat conditiile criteriilor de eligibilitate si selectie în baza cărora GAL a fost selectat.

1.4. Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor

Asociația GAL Oamenii Deltei desfășoară activități specifice implementării Măsurilor 19.2 – „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală” și 19.4 – „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare”, în perioada de programare 2014-2020.

Teritoriul GAL Oamenii Deltei are o suprafață de 1474,1 km² și include 4 comune / 15 localități. Populația de 5.126 locuitori avea, la data scrierii strategiei, o densitate de 3,48 locuitori / km², toate comunele GAL încadrându-se în categoria „zonă nepopulată cu probleme”.

Mai mult, teritoriul GAL Oamenii Deltei reprezintă cea mai valoroasă zonă naturală a Deltei Dunării, respectiv Centrul Deltei (zona Deltei dintre brațele Chilia și Sfântu Gheorghe). Viața pentru cele câteva mii de locuitori din centrul Deltei este o provocare, transportul pe apă fiind singura opțiune iar accesul la serviciile sociale și economice de bază foarte limitat.

Teritoriul – cunoscut sub denumirea de „inimă Deltei Dunării”, este omogen și coerent din punct de vedere geografic.

De asemenea, existența legată de apă și gradul de izolare au determinat cristalizarea unui mod de viață omogen, bazat pe resursele naturale și a unor tradiții specifice (folclorice, gastronomice și meșteșugărești), neîntâlnite în alta parte a lumii. Aceeași omogenitate se constată și la nivelul ocupațiilor de bază, cea mai mare parte a populației având ca ocupație principală pescuitul, urmată de creșterea animalelor, legumicultura și cultivarea pepenilor. Mai ales în ultimii 10 ani, turismul în gospodărie a devenit un alt interes economic comun al locuitorilor GAL Oamenii Deltei care, deși confirmă omogenitatea zonei la nivelul intereselor economice, este în cea mai mare măsură informal.

Întreg teritoriul administrativ face parte din Rezervația Biosferei Deltei Dunării, una dintre cele mai complexe zone umede de pe glob. Valoarea universală a rezervației a fost recunoscută prin includerea în Lista Patrimoniului Mondial Cultural și Natural.

Patrimoniul cultural material al zonei constă în arhitectura specifică Deltei Dunării (case din lut acoperite cu stuf), Biserica lipovenestilor din Periprava și Letea, Biserica Sfintii Voievozi din Chilia Veche - cea mai înaltă din țară, după Biserica Neagră, Schitul Sf. Atanasie - singura mănăstire aflată pe teritoriul Deltei Dunării, clădirea fostei mori din Chilia Veche – potențial patrimoniu cultural industrial, etc.

Patrimoniul cultural imaterial al zonei este la randul său extrem de generos: portul tradițional al rusilor lipoveni, pastrat în proporție de 80-90%, în special cu prilejul sărbătorilor religioase, legende locale care pot fi valorificate în scop turistic, bucătăria specific lipovenească, tradiții folclorice pastrate în special de ansamblurile rusilor lipoveni, etc.

În teritoriu există cca 10 evenimente culturale cu periodicitate anuală, organizate inclusiv în extrasezon. Prin campanii de promovare adecvate, aceste evenimente locale ar putea încuraja atât turismul cât și desfacerea produselor locale. În condițiile în care activitățile economice sunt limitate, o mare parte din potențialul de dezvoltare al zonei este legat de patrimoniul natural și cultural. De aceea, trebuie valorificat patrimoniul natural și etno-cultural al zonei prin abordarea inovativă a turismului, tradițiilor gastronomice,

agriculturii traditionale si revitalizarii ocupatiilor specifice mediului deltaic. Pentru aceasta, am considerat necesara crearea unei imagini de marca atat pentru produsele turistice cat si pentru produsele agricole, alimentare de origine, proces care trebuie abordat integrat.

Ca urmare a realizării activităților de animare, a analizei diagnostic și a analizei SWOT s-a stabilit la nivelul teritoriului GAL Oamenii Deltei că principalele direcții de dezvoltare sunt:

- **Imbunatatirea microeconomiei locale prin crearea de noi intreprinderi in spatiul rural determinat**
- **Mentinerea/atragerea populatiei tinere, apte de munca in teritoriu:** posibila prin crearea de locuri de munca in cadrul microeconomiei locale, prin stimularea asociativitatii si prin imbunatatirea conditiilor de trai in mediul rural prin investitii strategice in infrastructura rurala de baza si in calitatea vietii, inclusiv promovarea si valorificarea patrimoniului imaterial constand in traditiile folclorice si gastronomice ale minoritatilor etnice.
- **Dezvoltarea infrastructurii si serviciilor rurale de baza, a patrimoniului cultural local si a calitatii vietii** - concretizata in infrastructura rurala la scara mica (in principal targuri / piete pentru desfacerea produselor locale), investitii in servicii locale de baza, investii asociate cu protejarea si valorificarea patrimoniului cultural material si imaterial, inclusiv cel al minoritatilor etnice

Toate cele 3 prioritati specifice ale SDL au avut ca baza atat Regulamentul CE 1305 /2013 cat mai ales nevoile de dezvoltare ale teritoriului, concretizate in urmatoarea **viziune: *Resursele GAL Oamenii Deltei vor fi valorificate cu precadere local si integrate in oferta turistica, fără a distruge ecosistemul, prin promovarea unor ocupatii durabile, prietenoase cu mediul si a unui turism bazat pe valori locale.*** Consideram ca acest tip de abordare este in deplina consonanta cu politica de dezvoltare rurala, componenta tot mai importanta a Politicii Agricole Comune (PAC), care promoveaza dezvoltarea durabila a zonelor rurale din europa abordand integrat probleme economice, sociale si de mediu.

De asemenea, prin actiunile de animare / informare si constientizare am transmis si vom transmite in continuare ideea ca GAL Oamenii Deltei nu se constituie doar ca mecanism de atragere a fondurilor PNDR ci ca instrument autentic de identificare si rezolvare a problemelor locale, venind astfel in completarea altor programe europene si nationale (PNDR. POCU, POCA si alte programe nationale sau regionale).

Cele 3 Prioritati strategice majore ale teritoriului au fost abordate prin intermediul urmatoarelor Masuri:

Prioritati locale	Masuri de finantare	Tipul Masurii	Obiective specifice	Observatii / Probleme intampinate
1. Imbunatatire a microeconomiei locale 2. Mentinerea / atragerea populatiei tinere, apte de munca in teritoriu	M1/2B – Sprijin pentru micii fermieri	Sprijin forfetar	- Cresterea valorii economice a produselor agricole locale prin stimularea producerii si comercializarii acestora pe piata locala: teritoriul GAL si zonele turistice limitrofe Sulina si Sf. Gheorghe. - Incurajarea, in domeniul agricol, a unor “proiecte pilot” care sa nu se limiteze la productie / creare de lanturi scurte alimentare ci sa participe la scheme de calitate si la constituirea de forme asociative - Oferirea unei alternative economice viabile si traditionale tinerilor din teritoriul GAL. - Mentinerea tinerilor in teritoriu prin asigurarea transferului ocupatiilor agricole de la populatia imbatranita la generatia tanara - Utilizarea cat mai eficienta a terenurilor agricole extrem de reduse ca suprafata de pe teritoriul GAL	Suprafata redusa a terenurilor cultivabile (parcele sub 1500 m.p) Imposibilitatea construirii de platforme betonate pentru gunoiul de grajd, datorita legislatiei restrictive a ARBDD. Aproape toate gospodariile practica agricultura de subzistenta la modul informal, nu atat datorita dezinteresului fata de finantarile europene cat faptului ca, in coplesitoare majoritate, nu intrunesc conditiile de finantare, gandite de autoritatea de management pentru suprafete agricole continentale si nu pentru teritoriul specific al Deltei Dunarii

	Masura M6/6A – Sprijin pentru activitati nonagricole	Sprijin forfetar	-Stimularea activităților economice generatoare de venit si totodata prietenoase cu mediul in teritoriul GAL si cresterea competitivitatii economice a teritoriului -Promovarea identitatii locale si culturale prin incurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale bazate pe valorificarea resurselor locale (stuf, papura, etc), pe traditiile locale mestesugaresti (marangozerie, etc.) si gastronomice, pe serviciile specifice mediului rural al Deltei Dunarii -Crearea de locuri de muncă într-o economie locala durabila -Crearea de servicii turistice de calitate in armonie cu mediul natural si cu peisajul cultural al teritoriului -Crearea de servicii specifice mediului rural al teritoriului, care sa satisfaca nevoile populatiei locale si totodata sa completeze oferta turistica locala -Pastrarea viabilitatii si stabilitatii localitatilor rurale din teritoriul GAL Oamenii Deltei -Valorificarea locală integrată a	Desi riscul asumat al Masurii a fost acela ca beneficiarii sa nu fie interesati de o finantare atat de mica (30.000 euro suma forfetara) in raport cu finantarea pe Masura similara din PNDR, realitatea a confirmat faptul ca pentru localnicii Deltei Dunarii suma de 30.000 euro poate fi suficienta pentru a realiza investitii esentiale sau pentru a dezvolta servicii in acord cu specificul zonei. Astfel, o parte destul de semnificativa a activitatii informale de turism estival a locuitorilor teritoriului a fost „impinsa” spre legalitate de posibilitatea accesarii acestor finantari si va servi ca exemplu de buna practica si celorlalti locuitori ai Deltei Dunarii. Dat fiind gradul mare de interes fata de Masura M6/6A – Sprijin pentru activitati nonagricole, suma alocata masurii M6/6A a crescut – prin realocari, de la 510.000 euro 1.140.000,00 euro, adica aproape 60 % din valoarea totala a componentei A de 1.937.952,17 euro. Astfel, a fost optimizat nivelul de absorbtie a fondurilor alocate masurilor lansate de GAL Oamenii Deltei, prin cresterea valorii fondurilor alocate Masurilor fata de care a existat interes din partea beneficiarilor.
--	---	------------------	---	---

			resurselor teritoriului prin oferire a unei alternative economice viabile la agricultura	
	M2/3A – Sprijin pentru participarea pentru prima data la schemele de calitate	Servicii	Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriul GAL reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării economice, culturale și sociale, reprezentând un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic actual al teritoriului. Turistii care vizitează Rezervația Biosferei Delta Dunării în care este inclus teritoriul GAL solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește tradiționalitatea. Folosirea unor scheme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală a teritoriului GAL, pentru că poate păstra locurile de muncă, reține valoarea adăugată	Viziunea strategică legată de valorificarea produselor locale și introducerea acestora în scheme de calitate, respective marketing și promovare în context asociativ nu s-a bucurat de succesul meritat. Acest fapt a avut numeroase cauze, dintre care cele mai importante considerăm ca sunt: dimensiunea prea mică a suprafețelor agricole individuale (sub nr. minim de SO necesar pentru a fi eligibile la finanțare), respectiv faptul că ocupația agricolă de bază - creșterea animalelor în condiții specifice Deltei Dunării (în stare de semilibertate) nu beneficiază de normative specifice care să le dea crescătorilor posibilitatea accesării de fonduri europene. Principala dificultate a fost și este în continuare imposibilitatea construirii platformelor pentru gunoierul de grajd în contextul legislației specifice Rezervației Biosferei Deltei Dunării, ceea ce a făcut imposibilă emiterea unei autorizații de funcționare/ permisului de desfasurare a activității, conform reglementărilor în vigoare. De aceea, niciunul dintre cei peste 20 de potențiali tineri fermieri care intruneau condițiile de eligibilitate sub aspectul efectivelor de animale propuse nu au putut respecta normele de mediu privind gestionarea gunoierului de grajd, în sensul

			în economia locală, atrage consumatorii în teritoriul GAL. Produsele alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale trebuie să fie realizate în unitățile care dețin atestat pentru fabricarea produselor alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale.	amenajarii de platforme betonate ale caror suprafețe trebuie să fie direct proporționale cu efectivele de animale crescute în fermă. Chiar dacă datele de ordin statistic indicau, la momentul realizării strategiei, efective de animale care justificau o abordare prioritara a activității agricole în teritoriu, rigorile PNDR și prevederile legislative în vigoare nu au permis dezvoltarea acestui sector în condițiile specifice ale teritoriului GAL Oamenii Deltei. Este foarte important de menționat faptul că tinerii crescători de bovine din teritoriu nu au înțeles / acceptat incapacitatea autorităților de a adapta legislația privitoare la condițiile obligatorii (platforma betonată pentru gunoi de grajd direct proporțională cu dimensiunea cu efectivele uriașe de animale crescute în stare de semilibertate) la condițiile specifice ale Deltei Dunării, ceea ce a afectat semnificativ încrederea beneficiarilor în fezabilitatea și logica celor trei măsuri interdependente ale SDL GAL Oamenii Deltei: <i>instalarea de tineri fermieri în scopul participării acestora la scheme de calitate și ulterior asocierea în vederea unor investiții comune.</i> Concret, fără posibilitatea unei finanțări pentru dezvoltarea propriei exploatații, tinerii fermieri din teritoriu nu au fost interesați doar de participarea la scheme de calitate și la structuri asociative, deoarece dezvoltarea asociativă presupune, înainte de toate, dezvoltarea individuală a membrilor asocierii.
--	--	--	--	---

	M4/3A. Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	Servicii / Investiții	Măsura M4/3A a urmărit: - Eliminarea aspectului formal al asocierii și susținerea unei dezvoltări participative a structurii asociative, cu beneficii pe termen lung pentru întreaga comunitate - Focalizarea pe susținerea atât a micilor producători cât și a micilor operatori în turism - Dezvoltarea unui model sustenabil de integrare a produselor și serviciilor locale pe piață - Crearea unui cadru propice transferului de informație relevant	Costurile directe asociate procesului de certificare dar mai ales cele asociate marketingului, corelate cu costul foarte mare al transportului pe apă, au descurajat înrolarea în schemele de calitate a produselor locale. În lipsa unei finanțări pentru dezvoltarea capacităților individuale de producție, marketing și promovare, agricultorii locali nu sunt dispuși să participe la procesul de certificare prin scheme de calitate, deoarece nu ar avea capacitatea de producție necesară unei promovări profesionale și susținute și nici la structurile asociative, deoarece nu au capacitatea financiară (cash flow) necesară demarării unor proiecte în cooperare. Stimularea asociativității prin SDL GAL Oamenii Deltei a întâmpinat probleme specifice teritoriului: există forme asociative dar, în cea mai mare parte, acestea sunt de tip formal, fiind create într-un scop singular și limitându-și activitatea la acesta (de ex. Asociațiile crescătorilor de animale, create pentru concesionarea pasunilor comunale), fără a aduce beneficii durabile membrilor. Un alt aspect relevant este acela că, indiferent de natura lor, asociațiile nonguvernamentale din teritoriu nu dispun de fondurile necesare implementării unui proiect și nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea unui avans / scrisoare de garanție bancară. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că doar 30 % dintre proiecte au fost propuse de ONG-uri și niciunul nu a fost finalizat, deși rolul lor în dezvoltarea
--	---	-----------------------	--	--

			pentru domeniile vizate -Efectul asupra opțiunilor oferite consumatorilor (diversificarea ofertei de produse locale, integrarea acestora in oferta turistica locala).	teritoriului prin intermediul fondurilor europene ar trebui sa fie determinant. Principalul motiv a fost lipsa fluxului de cash in cazul acestor structuri, in contextul cresterii exagerate a preturilor in constructii ulterior pandemiei de Covid19 dar au existat si unele probleme de comunicare in relatie cu Autoritatea Finantatoare.
Dezvoltarea infrastructurii si serviciilor rurale de baza, a patrimoniului cultural local si a calitatii vietii	M5/6B- Investitii in infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza, patrimoniu cultural si calitatea vietii	Investitii	Masura 5 / 6B a fost gandita pentru a contribui la dezvoltarea micii infrastructuri rurale in scopul cresterii calitatii vietii locuitorilor si a crea, totodata, premise implementarii cu succes a altor prioritati din SDL GAL Oamenii Deltei: Imbunatatirea microeconomiei locale, prin crearea infrastructurii de targuri locale ca piata de desfacere pentru produsele agroalimentare si mestesugaresti, respectiv prin conservarea si valorificarea patrimoniului cultural material si imaterial local, ca baza pentru turismul durabil, de calitate, etc.	Proiectele contractate de beneficiarii publici ai SDL GAL Oamenii Deltei au fost aproximativ egale ca valoare totala cu cele contractate de beneficiarii privati dar au fost implementate cu dificultate. Motivele identificate in cadrul procesului de monitorizare au fost diverse, dar cel mai important e acela ca pandemia de Covid-19 si razboiul din Ucraina au generat cresterea de peste 5 ori a preturilor la materialele de constructii si la forta de munca. Desigur, aceasta crestere s-a adaugat peste costul deja dublu al transportului acestor materiale pe teritoriul umed al Deltei Dunarii, fata de teritoriul de pe uscat. Situatia extrem de slaba a absorbtiei fondurilor SDL de catre beneficiarii publici a determinat, in perioada 2020 – 2023, foarte serioase probleme de functionare a aparatului tehnico-administrativ al GAL Oamenii Deltei, ce vor fi descrise ulterior.
	Masura M7/6B Păstrarea și afirmarea culturii, limbii și identității	Servicii / Investitii	Masura M7/6 B a urmarit: - Prevenirea marginalizarii si integrarea culturala a minoritatilor - Promovarea identitatii locale si culturale -Pastrarea viabilitatii si stabilitatii	In cadrul acestei Masuri, a fost depus initial proiectul “Cultura rusilor lipoveni si a romilor in teritoriul Oamenii Deltei: trecut, prezent si viitor”, de catre Asociatia Comunitatea Rusilor Lipoveni din Romania, in valoare eligibila de 69.718,29 euro – eligibil si selectat la nivelul GAL. Proiectul depus de Comunitatea Rusilor Lipoveni din

	minorităților din teritoriul GAL Oamenii Deltei		localitatilor rurale din teritoriul GAL Oamenii Deltei - Valorificarea locală integrată a resurselor teritoriului - Stimularea activităților turistice generatoare de venit in teritoriu si implicit cresterea competitivitatii economice a teritoriului - Stimularea comercializării serviciilor locale	Romania consta in organizarea unui festival al traditiilor multietnice incluzandu-le in principal pe cele ale rusilor lipoveni, care urma a fi desfasurat in localitatea Mila 23, comuna Crisan, in vara anului 2019. Faptul ca CRLR nu avea un sediu in proprietate in teritoriul GAL a constituit insa, la momentul incheierii contractului de finantare, un impediment major iar proiectul a fost respins in etapa de contractare la CRFIR 2 Costanta (dupa aproape un an de la selectarea sa de catre GAL) si redepus intr-o noua sesiune de selectie. Din nou, proiectul selectat de GAL (de data aceasta continand doar activitati de servicii care nu presupuneau depozitarea de instrumente muzicale sau alte elemente logistice la sediu) a fost declarat neeligibil la nivel OJFIR Tulcea. In vederea redeunerii acestui proiect, Comunitatea Rusilor Lipoveni din Romania a initiat si asteptat, din luna martie 2022 pana in toamna anului 2024, HCL a UAT C.A Rosetti, in vederea luarii in folosinta cu acte in regula a spatiului unde comunitatea rusilor lipoveni din Sfistofca isi desfasoara de fapt permanent activitatea, si care prin proiect urma a fi dotat cu logistica necesara. HCL a fost adoptata dupa incheierea perioadei de depunere a proiectelor. Intre timp, pentru a facilita absorbtia fondurilor, GAL Oamenii Deltei a realocat 30.000 euro destinati acestei Masuri catre Masura M6/6A – Sprijin pentru activitati
--	--	--	---	---

				nonagricole, care s-a bucurat de un foarte mare interes din partea beneficiarilor si a mai deschis inca doua sesiuni de selectie destinate Masurii M7/6B, cu speranta ca macar una dintre putinele asociatii neguvernamentale constituite in teritoriul GAL va beneficia de fondurile alocate. Chiar daca au existat ONG-uri avand ca scop promovarea culturii minoritatilor etnice interesate (ex. Asociatia Culturala <i>Rusalka</i> din Mila 23), nu au dispus de fondurile necesare (cash flow) necesare demararii proiectului. Astfel, pentru a facilita absorbtia fondurilor SDL , in lipsa altor solutii, in vara anului 2025 GAL Oamenii Deltei a depus in ultima sesiune deschisa (din cele 6 deschise in total pe parcursul implementarii SDL) proiectul <i>“Cultura rusilor lipoveni si a ucrainenilor in teritoriul GAL Oamenii Deltei”</i>, avand drept scop promovarea diversitatii etnice in teritoriul GAL Oamenii Deltei, prin achizitia de dotari necesare organizarii evenimentelor culturale si gastronomice ale minoritatilor etnice din teritoriul GAL Oamenii Deltei si promovarea proiectului la nivelul comunitatilor locale din teritoriu. Si acest ultim proiect propus a fost declarat neeligibil de catre OJFIR Tulcea.
--	--	--	--	---

DESCRIEREA MASURILOR / EVOLUTIA ALOCARILOR FINANCIARE:

Masura	Alocare initiala	Alocare dupa bonusare	Alocarea Conform Modif SDL nr. 2 / 2017	Alocarea Conform Modif SDL nr. 1 / 2018	Alocarea Conform Modif SDL nr. 2 / 2018	Alocarea Conform Modif SDL nr. 1 / 2019	Alocarea dupa bonusare	Alocarea conform modificare SDL 1 / 2023	Alocarea conform modificare SDL 2 / 2024
M1/2B	160.000 euro	160.000 euro	160.000 euro	160.000 euro	40.000 euro	40.000 euro	40.000 euro	40.000 euro	40.000 euro
M2/3A	36.000 euro	33.945,37 euro	33.945,37 euro	33.945,37 euro	22.000 euro	27.000 euro	33.931,04 euro	3.931,04 euro	5000 euro
M3/ 3A	21.000 euro	21.000 euro	21.000 euro	21.000 euro	5.000 euro	-	-	-	-
M4/3A	200.000 euro	312.398 euro	312.398 euro	312.398 euro	312.398 euro	52.398 euro	52.398 euro	14.398,31 euro	28.551,17 euro
M5/6B	370.000 euro	566.475 euro	566.475 euro	736.475 euro	736.475 euro	736.475 euro	736.475 euro FEADR + 106.344,62 euro EURI	684.475,00 euro FEADR	669.253 euro FEADR
M6/6A	350.000 euro	350.000 euro	350.000 euro	510.000 euro	630.000 euro	750.000 euro	990.000 euro	1.140.000,00 euro	1.140.000,00 euro plus 106.344,62 euro EURI
M7/6B	29.000 euro	40.000 euro	69.926 euro	69.926 euro	69.926 euro	69.926 euro	69.926 euro	39.926,00 euro	39.926,00 euro

2. TEMA I : CONTRIBUTIA OPERATIUNILOR REALIZATE LA ATINGEREA OBIECTIVELOR PREVAZUTE DE STRATEGIE

2.1. INTREBAREA 1: CARE A FOST EFICIENTA SDL GAL OAMENII DELTEI RAPORTATA LA PRIORITATI, DOMENII DE INTERVENTIE, MASURI DE INTERVENTIE, SESIUNI DE FINANTARE DESCHISE / 2017 -2025

Prioritate	Domeniu de interventie	Masura	Sesiune
P 2 – Cresterea viabilitatii exploatatiilor si a competitivitatii tuturor tipurilor de agricultura in toate Regiunile si promovarea tehnologiilor agricole inovatoare si a gestionarii durabile a padurilor	2B – Facilitarea intrarii in sectorul agricol a unor fermieri calificati corespunzator si, in special, a reinnoirii generatiilor	Masura M1-2B - Sprijin pentru micii fermieri	1/ 2017 23.08.2017 - 30.09.2017 Alocare totala pe sesiune: 160.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 40.000 euro/proiect Proiecte selectate: 1 /Proiecte contractate: 1 Valoare totala proiecte selectate: 40.000 euro
P3 – Promovarea organizarii lantului alimentar, inclusiv	D13A- Imbunatatirea competitivitatii producatorilor primari	M2 / 3 A – Sprijin pentru participarea	1 / 2019 05.07.2019 – 06.08.2019

procesarea si comercializarea produselor agricole, a bunastarii animalelor si a gestionarii riscurilor	printr-o mai buna integrare a acestora in lantul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al cresterii valorii adaugate a produselor agricole, al promovarii pe piete locale si in cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor si organizatiilor de producatori si al organizatiilor interprofesionale.	pentru prima data la schemele de calitate	Alocare totala pe sesiune: 36.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 36.000 euro/proiect Proiecte selectate: 0 /Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate : 0 euro In ciuda activitatilor de animare desfasurate alaturi de Asociatia Ivan Patzaichin Mila 23 anterior anului 2016 pentru promovarea participarii producatorilor locali la scheme de calitate, respectiv a celor desfasurate din anul 2016 in cadrul SDL GAL Oamenii Deltei, implementarea acestei Masuri la nivelul teritoriului nu a fost posibila intrucat: - In zona umeda a Deltei Dunarii nu exista teren agricol propriu zis, asadar nici producatori locali. (In comuna Crisan exista inca probleme legate chiar de proprietatea localnicilor asupra terenurilor pe care si-au construit casele). - In rarele situatii in care producatorii locali se inregistreaza la nivelul UAT cu diverse culturi de gradina sau efective de animale, acestea nu indeplinesc nici pe departe numarul minim de SO care le-ar face eligibile pentru o finantare europeana iar pentru crescatorii de animale, datorita restrictiilor ARBDD, nu exista posibilitatea construirii de platforme pentru gunoiul de grajd. - Accesul inspre si dinspre teritoriu este anevoios, ceea ce face costul participarii la potentialele piete de desfacere extrem de ridicat - Exista alternative ocupationale mai mult sau mai putin
---	---	---	---

			legale care aduc venituri consistente localnicilor cu mult mai puțin efort decât marșketarea și promovarea unor produse de brand. - Aceste Măsuri impuse de Autoritatea de Management întregului teritoriu al României ca Măsuri inovative nu puteau funcționa și pentru teritoriul de pe apă al Deltei Dunării decât în condițiile corelării lor cu modificările legislative necesare, în special cu rezolvarea problemei platformelor pentru gunoile de grajd, pentru că fermierii crescători de vite să poată intra în legalitate – condiție neapărat necesară oricărei alte inițiative ulterioare.
P3 – Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor	D13A - Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețe locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al	M4/ 3A – Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	Nu au fost dechise Măsuri de Finanțare deoarece, în cadrul activităților de animare realizate, al întâlnirilor cu liderii formali și informal ai teritoriului, cu asociațiile neguvernamentale din și din afara teritoriului, al chestionarelor aplicate și procesate la nivelul teritoriului format din doar patru comune cu cca 5000 de locuitori nu au existat, în toată perioada 2017 – 2025, intenții de accesare a acestei Măsuri. Pe lângă lipsa interesului față de asociativitate în general, un factor determinant a fost incapacitatea asociațiilor de a susține financiar implementarea unui asemenea proiect, indiferent de valoarea lui.

	grupurilor si organizatiilor de producatori si al organizatiilor interprofesionale.		
P6 – Promovarea incluziunii sociale, reducerea saraciei si dezvoltare economica in zonele rurale	6B – Incurajarea dezvoltarii locale in zonele rurale	M5 / 6 B - Investitii in infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza, patrimoniu cultural si calitatea vietii	1/ 2017 23.08.2017 - 30.09.2017
			Alocare totala pe sesiune: 370.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 100.000 euro/proiect Proiecte selectate: 1 /Proiecte contractate: 1 Valoare totala proiecte selectate: 98.252 euro
			1 / 2018 – 2 prelungiri 27.04.2018 - 31.05.2018, prelungita pana la 20.06.2018, prelungita pana la 31.06.2018
			Alocare totala pe sesiune: 468.223 euro Valoarea maximă eligibilă: 200.000 euro/proiect Proiecte selectate: 4 /Proiecte contractate: 4 Valoare totala proiecte selectate : 419.349.13 euro
			1/ 2019 – o prelungire 27.05.2019 - 28.06.2019, prelungit pana la 16.07.2019
			Alocare totala pe sesiune: 132.980,87 euro Valoarea maximă eligibilă: 100.000 euro/proiect Proiecte selectate: 2 /Proiecte contractate: 2 Valoare totala proiecte selectate : 132.265,76 euro

			1 / 2020 – o prelungire 10.01.2020 - 14.02.2020, prelungita pana la 10.03.2020
			Alocare totala pe sesiune: 302.999,87 euro Valoarea maximă eligibilă: 200.000 euro/proiect Proiecte selectate: 1 /Proiecte contractate: 1 Valoare totala proiecte selectate : 162.153 euro
			2 / 2020 – o prelungire 12.06.2020 - 15.07.2020, prelungita pana la 27.07.2020
			Alocare totala pe sesiune: 140.846,87euro Valoarea maximă eligibilă: 100.000 euro/proiect Proiecte selectate: 2 /Proiecte contractate: 2 Proiecte eligibile si neselectate: 1 Valoare totala proiecte selectate : 140.000 euro
			1 / 2023 31.05.2023 - 05.07.2023
			Alocare totala pe sesiune: 233.833,13 euro Valoarea maximă eligibilă: 200.000 euro/proiect Proiecte selectate: 1 / Proiecte contractate: 1 Valoare totala proiecte selectate : 139.893,31 euro
			1 / 2024 25.01.2024 – 23.02.2024

			Alocare totala pe sesiune: 93.989,82 euro Valoarea maximă eligibilă: 93.989,82 euro/proiect Proiecte selectate: 1 /Proiecte contractate: 1 Valoare totala proiecte selectate : 78.718 euro
P6 – Promovarea incluziunii sociale, reducerea saraciei si dezvoltarea economica in zonele rurale	6A – Facilitarea diversificarii, a infiintarii si dezvoltarii de intreprinderi mici , precum si crearea de locuri de munca	M6 / 6 A - Sprijin pentru activitati nonagricole	1/ 2017 – o prelungire 23.08.2017 - 30.09.2017, prelungita pana in 31.10 2017
			Alocare totala pe sesiune: 350.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 20.000 euro, cu posibilitatea majorarii sprijinului pana la valoarea de 30.000 euro/proiect, in cazul activitatilor care contribuie prin punctajul realizat, la criteriile 8.2* si 8.3**, la diversificarea ocupatiilor nonagricole in conformitate cu specifiul local, respectiv dezvoltarea formelor asociative ale teritoriului. Proiecte selectate: 3 /Proiecte contractate: 3 Valoare totala proiecte selectate: 90.000 euro
			2 / 2017 – o prelungire 20.12.2017 - 25.01.2018, prelungita pana la 05.02.2018
			Alocare totala pe sesiune: 410.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 10 /Proiecte contractate: 10 Valoare totala proiecte selectate: 300.000 euro
			1 / 2018 20.07.2018 - 21.08.2018

			Alocare totala pe sesiune: 330.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 7 / Proiecte neconforme: 1 Proiecte contractate: 7 Valoare totala proiecte selectate: 210.000 euro
			1 / 2020 - o prelungire 12.06.2020 - 15.07.2020, prelungita pana la 27.07.2020
			Alocare totala pe sesiune: 150.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 5 / Proiecte contractate: 5 Valoare totala proiecte selectate: 150.000 euro
			1/ 2019 - o prelungire 30.01.2019 - 15.03.2019, prelungit pana la 29.03.2019
			Alocare totala pe sesiune: 150.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 7 / Proiecte neconforme: 1 / Proiecte contractate: 7 Valoare totala proiecte selectate: 210.000 euro
			1 / 2021 25.01.2021 - 26.02.2021

			Alocare totala pe sesiune: 30.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 1 / Proiecte contractate: 1 Valoare totala proiecte selectate: 30.000 euro
			1 / 2022 11.10.2022 - 15.11.2022
			Alocare totala pe sesiune: 120.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 3 / Proiecte contractate: 3 Valoare totala proiecte selectate: 120.000 euro
			1 / 2023 30.01.2023 - 10.03.2023
			Alocare totala pe sesiune: 150.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 5 Proiecte retrase : 2 Proiecte eligibile si neselectate: 1 Proiecte contractate: 5 Valoare totala proiecte selectate: 150.000 euro
			2 / 2023 - o prelungire 10.05.2023 - 15.06.2023, prelungita pana in 10.07.2023

			Alocare totala pe sesiune: 150.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 3 / Proiecte contractate: 3 Valoare totala proiecte selectate: 150.000 euro
			3 / 2023 27.11.2023 – 27. 12.2023
			Alocare totala pe sesiune: 60.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 0 / Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate: 0 euro
			1 / 2024 05.03.2024 - 05.04.2024
			Alocare totala pe sesiune: 60.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 0 / Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate: 0 euro
			2 / 2024 04.10.2024 – 04.11.2024
			Alocare totala pe sesiune: 60.000 euro Valoarea maximă eligibilă: 30.000 euro/proiect Proiecte selectate: 2 / Proiecte contractate: 2 Valoare totala proiecte selectate: 60.000 euro

		M7 / 6B - Păstrarea și afirmarea culturii, limbii și identității minorităților din teritoriul GAL Oamenii Deltei	1 / 2018 – o prelungire 29.05.2018 - 30.06.2018, prelungita pana la 31.08.2018
			Alocare totala pe sesiune: 69.926 euro Valoarea maximă eligibilă: 69.926 euro / proiect Proiecte selectate: 1 / Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate: 69.926 euro
			1 / 2020 – 2 prelungiri 30.07.2020 - 01.09.2020 , prelungita pana la 28.09.2020, prelungita pana la 30.10.2020, prelungita pana la 16.11.2020
			Alocare totala pe sesiune: 69.926 euro Valoarea maximă eligibilă: 69.926 euro / proiect Proiecte selectate: 1 /Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate: 69.922,04 euro
			1 / 2024 14.02.2024 - 15.03.2024
			Alocare totala pe sesiune: 39.926 euro Valoarea maximă eligibilă: 39.926 euro / proiect Proiecte selectate: 0 /Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate: 0 euro
			2 / 2024 20.12.2024 – 31.12.2024

			Alocare totala pe sesiune: 39.926 euro Valoarea maximă eligibilă: 39.926 euro / proiect Proiecte selectate: 0 /Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate: 0 euro
			1 / 2025 18.01.2025 – 21.01.2025
			Alocare totala pe sesiune: 39.926 euro Valoarea maximă eligibilă: 39.926 euro / proiect Proiecte selectate: 0 /Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate: 0 euro
			2 / 2025 04.02.2025 – 15.02.2025
			Alocare totala pe sesiune: 39.926 euro Valoarea maximă eligibilă: 39.926 euro / proiect Proiecte selectate: 1 /Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate: 39.926 euro

SESIUNI DESCHISE PENTRU FONDURILE EURI

Prioritate	Domeniu de Interventie	Masura	Sesiune
P6 – Promovarea incluziunii sociale, reducerea saraciei si dezvoltare economica in zonele rurale	6B – Incurajarea dezvoltarii locale in zonele rurale	M5 / 6 B - Investitii in infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza, patrimoniu cultural si calitatea vietii	1 / 2023 05.04.2023 - 12.05.2023
			Alocare totala pe sesiune: 106.344,62 euro Suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată: 106.344,62 euro / proiect Intensitatea sprijinului: 100% din totalul cheltuielilor eligibile, pentru proiectele negeneratoare de venit Proiecte selectate: 1 / Proiecte contractate: 0 Valoare totala proiecte selectate: 106.220,62 euro
P6 – Promovarea incluziunii sociale, reducerea saraciei si dezvoltarea economica in zonele rurale	6A – Facilitarea diversificarii, a infiintarii si dezvoltarii de intreprinderi mici , precum si crearea de locuri de munca	M6 / 6 A - Sprijin pentru activitati nonagricole	1 / 2024 11.11.2024 - 11.12.2024
			Alocare totala pe sesiune: 106.344,62 euro Valoarea maximă eligibilă: 35.000 euro/proiect Proiecte depuse: 6 Proiecte selectate: 3 Proiecte eligibile fara finantare: 1 Proiecte contractate: 2 Valoare totala proiecte selectate: 105.000 euro Valoare totala a proiectelor contractate: 70.000 euro

Graficul temporal al Măsurilor lansate, corelat cu activitățile de animare desfășurate

2016 - 2025

Anul / Masura	Galben - activitati de animare					Albastru - Lansari ale Masurilor				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Masura M1-2B –Sprijin pentru micii fermieri		1								
Masura M2 / 3A - Sprijin pentru participarea pentru prima data la schemele de calitate				1						
Masura M3 / 3A – Sprijin pentru activitățile de informare și promovare desfășurate în cadrul schemelor de calitate										
M4/ 3A - Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative										
M 5 / 6B - Investiții în infrastructura rurală la scară mică, servicii locale de bază, patrimoniu cultural și calitatea vieții		1	1	1	2			1	1	
M6 / 6A - Sprijin pentru activități nonagricole		2	1	1	1	1	1	3	2	
M7/6B - Păstrarea și afirmarea culturii, limbii și identității minorităților din teritoriul GAL Oamenii Deltei			1		1				2	2

NUMARUL SI VALOAREA PROIECTELOR SELECTATE, CONTRACTATE SI FINALIZATE:

Codificarea Masurii	Alocarea totala/masura (conform ultimei modificari de SDL)	Nr. proiecte selectate la nivelul GAL	Valoarea publica a proiectelor selectate	Nr. proiecte contractate	Valoarea publica a proiectelor contractate	Numar contracte reziliate	Valoarea contractelor reziliate	Total suma platita
Masura M1-2B - Sprijin pentru micii fermieri	40.000 euro	1	40.000 euro	1	40.000 euro	0	0	40.000 euro
Masura M2 / 3A - Sprijin pentru participareapentru prima data la schemele de calitate	5000 euro	0	0	0	0	0	0	0 euro
M4/ 3A - Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	28.551,17 euro	0	0	0	0	0	0	0 euro
M5 / 6B - Investitii in infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza,	669.253 euro	12	1.170.631,2 euro	9	954.328,44	4	381.506,13	669.253 euro

patrimoniul cultural și calitatea vieții								
M6 / 6A - Sprijin pentru activități nonagricole	1.140.000,00 euro	43	1.290.000 euro	40	1.110.000 euro	3	90.000 euro	1.101.000 euro
M7 / 6B - Păstrarea și afirmarea culturii, limbii și identității minorităților din teritoriul GAL Oamenii Deltei	39.926 euro	3	179.774,04	0	0	0	0	0 euro

Total SDL: 1.922.730,17

Total absorbție: 1.810.253,00 euro

Procent absorbit din total SDL: 94,15 %

Proiecte selectate de GAL Oamenii Deltei, contractate și finalizate / comune:

Comuna	Localitate	Proiect	Măsura	Valoare
Chilia Veche	Chilia Veche	Achiziționare ambarcațiuni pentru situații de urgență	M5/6B	139.893,31 euro
		Înființare camere de închiriat Partal Eduard II	M6/6A	30.000 euro
		Înființare punct gastronomic local Thiagola Cusine	M6/6A	30.000 euro
		Înființare punct gastronomic local Casu Catalin	M6/6A	30.000 euro
		Revitalizarea, valorificarea și promovarea lucrului manual tradițional în scopul	M6/6A	30.000 euro

		dezvoltarii durabile a Vlamisa70Fashion			
		Modernizare locuinta si dotare corespunzatoare pentru includerea in circuitul turistic- Perijoc Daniel PFA	M6/6A	30.000 euro	
		Sprijin pentru ferma Agricola Simomih Geo SRL	M2/3A	40.000 euro	
		Amenajare camere in locuinta personala pentru cazare turisti Giurea T. Mariana PFA	M6/6A	30.000 euro	
		Promovarea patrimoniului natural si cultural al GAL Oamenii Deltei prin fotografie, AmintiriDobrogene	M6/6A	30.000 euro	
				Total	Public: 139.893,31 euro
					Privat: 250.000 euro
				Total	389.893,31 euro
Crisan	Mila 23	Turism rural la Mila 23, judetul Tulcea, Supernavodul SRL	M6/6A	30.000 euro	
		Creare servicii turistice de agrement cu barca din lemn in Delta Dunarii, Butilchin Ana	M6/6A	30.000 euro	
		Achizitie barca din lemn pentru plimbari de agrement in Delta Dunarii, Scarasnia Lotca	M6/6A	30.000 euro	
		Infiintare servicii fotografice in localitatea Mila 23	M6/6A	30.000 euro	
		Servicii foto-video in Delta Dunarii, Darie Costin PFA	M6/6A	30.000 euro	
	EURI	Lucrari de pardosire si placare a peretilor in Delta Dunarii, Iosif Ionut PFA	M6/6A	35.000 / fonduri EURI	
		Construire infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza, patrimoniu cultural si calitate avietii (infrastructura targ in sat Mila 23)	M5/6B	162.153 euro	

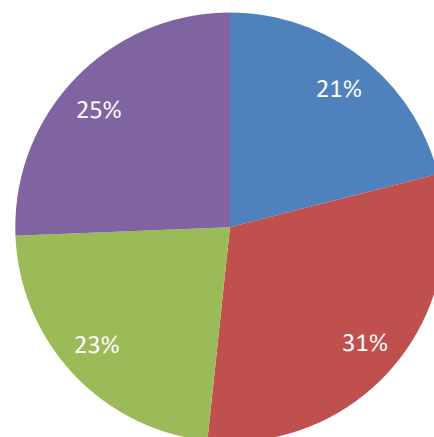
				Total	Public: 162.153 euro
					Privat- 185.000 euro
				Total	347.153 euro
					Din care 35.000 euro fonduri EURI
	Crisan	Infiintare structura de primire cu functiuni de cazare	M6/6A	30.000 euro	
		Infiintare structura turistica cu functiuni de cazare Anghel Catalin PFA	M6/6A	30.000 euro	
		Infiintare structura de primireturistica (...) in loc. Crisan - Marcov Calin Cristian PFA	M6/6A	30.000 euro	
		Turism rural durabil in localitatea Crisan, judetul Tulcea (servicii foto)	M6/6A	30.000 euro	
		Servicii de gidaj turistic in Delta Dunarii Calin D. Mihai	M6/6A	30.000 euro	
		Servicii de ghidaj turistic in Delta Dunarii	M6/6A	30.000 euro	
				Total - 180.000 euro	
	Caraorman	-	-		
				Total	Public: 162.153 euro
					Privat 365.000 euro
				Total	527.153 euro
C.A.Rosetti	Letea	Modernizare locuinta pentru inchiriere camere in regim turistic, Letea House Bees	M6/6A	30.000 euro	
		Modernizare locuinta pentru inchiriere camere in regim turistic Vavilov Bogdan	M6/6A	30.000 euro	
		Promovarea turismului ecvestru in satul Letea - Safcencu Constantina	M6/6A	30.000 euro	
		Activitati recreative in satul Letea (atelaj cai) -Baccela Elena	M6/6A	30.000 euro	
		Servicii de agrement turistic in satul Letea,	M6/6A	30.000 euro	

		Comdia SRL		
		Turism rural cu atelaj traditional in loc. Letea, jud. Tulcea - INAKARA CULTURE	M6/6A	30.000 euro
		Servicii de agrement turistic cu barca traditionala din lemn	M6/6A	30.000 euro
		Infiintare punct gastronomic local in localitatea Letea – Crimschi Adela Gabriela	M6/6A	30.000 euro
		Construire dispensar uman in satul Letea, comuna CA Rosetti, jud. Tulcea	M5/6B	99.911 euro
				Total Public - 99.911 euro
				Privat - 240.000 euro
				Total 339.911 euro
	C.A. Rosetti	Achizitia unui tractor pentru situatii de urgenta	M5/6B	78.718 euro
		Modernizarea si transformare a spatiilor de locuit in spatii de cazare pentru turisti - Carlan Stefan PFA	M6/6A	30.000 euro
				Total Public -78.718 euro
				Privat - 30.000 euro
				Total 108.718 euro
Maliuc	Maliuc	Dotarea serviciului voluntar pentru situatii de urgenta	M5/6B	98.252 euro
		Construire teren de sport multifunctional	M5/6B	93.806 euro
		Activitati foto-video SC Pavpen Master SRL Tanase Iulian	M6/6A	30.000 euro
		Servicii turistice de agrement Valenta Plus SRL – barca din lemn Tanase Paul Valentin	M6/6A	30.000 euro
		Dotarea cladirii rezidentiale Husanu pentru includerea in circuitul turistic	M6/6A	30.000 euro
		Creare servicii turistice de agrement cu	M6/6A	30.000 euro

		barca din lemn in Delta Dunarii		
		Infiintare structura turistica cu functiuni de cazare Maliuc PFA Tanase Iulian	M6/6A	30.000 euro
		Infiintare structura de primire turistica cu functiuni de cazare	M6/6A	30.000 euro
		Servicii de agrement turistic in Delta Dunarii, Maliuc - ATV uri / Feodorov Denisa	M6/6A	30.000 euro
		Agrement turistic la VLM Vlad One SRL - caiace	M6/6A	30.000 euro
		Dunarea Albastra - caiace	M6/6A	30.000 euro
	EURI	Delta in culori Ghiolmez George Petrica PFA	M6/6A EURI	35.000 euro / fonduri EURI
				TotalPublic-192.058 euroPrivat-305.000 euro Total497.058 euroDin care 35.000 euro fonduri EURI
	Partizani	-	-	-
	Gorgova	-	-	-

Situatia absorbtiei fondurilor forfeitare pe comune

■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4

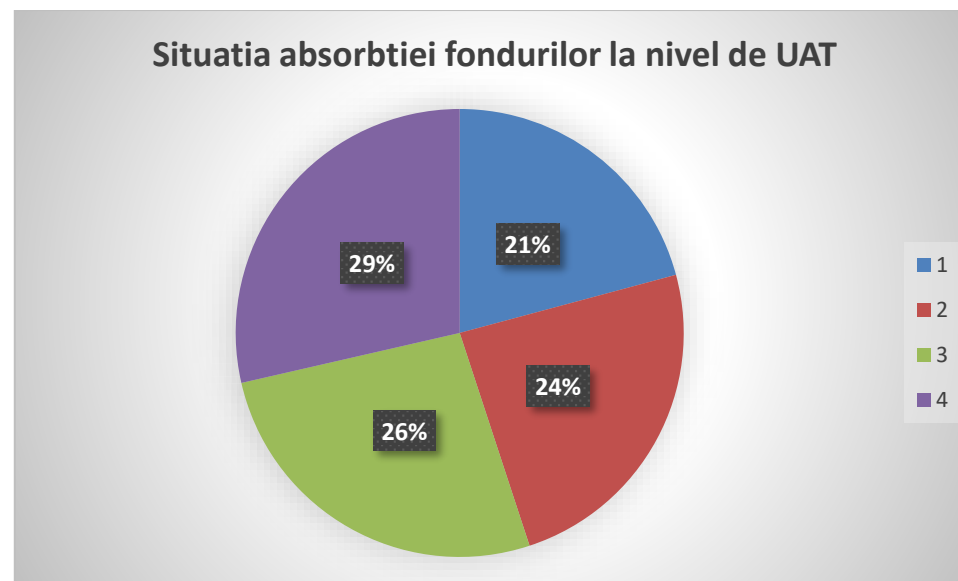

1 – Chilia Veche– 21 %

2 – Crisan – 31 %

3 – C.A. Rosetti – 23 %

4 – Maliuc – 25 %

1 – Chilia Veche – 21 %

2- Crisan – 24 %

3 – C.A.Rosetti – 26 %

4 – Maliuc – 24 %

Din pacate si din motivele amintite in cadrul prezentului raport, nici unul dintre cele 3 ONG -uri care au depus si contractat proiecte in cadrul SDL GAL Oamenii Deltei nu le-au finalizat.

SITUATIE CENTRALIZATOARE A PROIECTELOR DESPUSE IN CADRUL SDL GAL OAMENII DELTEI / FEADR plus EURI

CODIFICAREA MASURII	Alocarea totala/masura	Nr. proiecte SELECTATE la nivel de GAL	Valoare publica a proiectelor selectate	Nr. proiecte contractate	Valoarea publica a proiectelor contractate	Numar contracte reziliate	Valoarea contractelor reziliate	Total suma platita / absorbita
M1/2B	40.000,00	1	40.000,00	1	40.000,00	0	0	40.000,00
M2/3A	5.000,00	0	0	0	0	0	0	0
M4/3A	28.551,17	0	0	0	0	0	0	0
M5/6B	684.475,00	11	1.091.913,20	7	991.913,20	3	381.506,13	669.253.00
M6/6A	1.140.000,00	44	1.320.000,00	37 FEADR + 2 EURI	1.110.000,00 FEADR + 70.000 EURI	2	60.000 ,00	1.101.000,00
M7/6B	39.926,00	3	172.078,00	0	0	0	0	0

Nr. proiecte SELECTATE la nivel de GAL: 59

Valoare publica a proiectelor selectate: 2.623.991,20

Nr. proiecte contractate: 45 FEADR +2 EURI

Valoarea publica a proiectelor contractate : 2.131.913,20

Nr. contracte reziliate: 5

Valoarea contractelor reziliate: 441.506,13

Total sumă plătită / absorbita: 1.810.253,00

M6 / 6A FEADR					M6 / 6A EURI				
Total proiecte depuse	Proiecte selectate finantare nivelul GAL	Proiecte selectate la nivelul OJFIR	Proiecte selectate si necontractate	Contracte reziliate	Total proiecte depuse	Proiecte selectate cu finantare la nivelul GAL	Proiecte selectate la nivelul OJFIR	Proiecte selectate si necontractate	Contracte reziliate
44	44	42	1	4	6	4	2	2	0

Proiecte finalizate: 37	Proiecte finalizate: 2
--------------------------------	-------------------------------

PROIECTE SELECTATE LA NIVELUL GAL SI NEFINALIZATE (sume realocate)

FEADR			
MASURA	DENUMIRE PROIECT	VALOARE PROIECT	MOTIVELE NEFINLIZARII
M6 / 6A	Amenajare locuinta pentru inchiriere camere in regim turistic/ Comarty Family (Maliuc, Partizani)	30.000 euro	Proiect selectat, contract reziliat din cauza decesului beneficiarului
M6 / 6A	Construire spatii de cazare Ceico Valentin Pescuit PFA (Crisan, Crisan)	30.000 euro	Proiect selectat, contract reziliat din cauza decesului beneficiarului
M6 / 6A	Activitati de asistenta stomatologica in sat Partizani / SC Danubio Dent (Maliuc, Partizani)	30.000 euro	Proiect selectat de GAL, respins de OJFIR
M6 / 6A	Infintare atelier de confectionare plase de pescuit / Danilov Gabriela PFA (Crisan, Mila 23)	30.000 euro	Proiect selectat de GAL, respins de OJFIR – suspiciuni de conditii artificiale ale evaluatorului , legate de necesitatea unei tablete pentru comenzi si a unui aer conditionat in atelierul de impletit plase de pescuit. ale evaluatorului
M6 / 6A	Servicii fotografice in Delta Dunarii / Gaitan Alexandra PFA (Crisan, Crisan)	30.000 euro	Selectat de GAL, beneficiarul a renuntat la proiect in etapa de contractare. Nu a existat timpul necesar redeschiderii sesiunii pentru suma ramasa disponibila.

M6 / 6A	Mestesug pentru Delta Dunarii / Luciana Art Deco (Maliuc, Maliuc)	30.000 euro	Proiect contractat, reziliat datorita nedepunerii in termen a cererii pentru transa I de plata
M5 / 6B	Infiintare centru de Agrement si Turism Durabil / Asociatia pentru Politici Durabile Ecopolis		Beneficiarul a renuntat la proiect in etapa de contractare, care a durat aproape un an.
M5 / 6B	Patrimoniul cultural local, modalitate de dezvoltare durabila a comunitatilor rurale din teritoriul GAL Oamenii Deltei si de promovare a turismului cultural / Asociatia Ivan Patzaichin Mila 23	52.000 euro	Proiect contractat in 2019 si implementat (toate activitatile si platile realizate) - Contract reziliat din motive procedurale (nedepunere cerere pt transa I in termen) Toate cheltuielile proiectului au fost efectuate, abaterea procedurala a fost constatata de OJFIR cand beneficiarul a venit cu cererea pentru plata finala. Beneficiarul nu a fost notificat pentru depasirea termenului.
M5 / 6B	Reabilitare moara – Muzeul Traditiilor Locale / UAT Chilia Veche	141.506,13 euro	Proiect contractat in 2018, reziliat in 2022 datorita dificultatilor in implementare (cresterea preturilor in constructii post Covid, lipsa disponibilitatii firmelor de constructii de a organiza santiere in zona umeda a Deltei Dunarii)
M5 / 6B	Muzeul traiului in Chilia Veche – model autentic de locuire traditionala pentru localnici si turisti / Asociatia ROWMANIA	88.000 euro	Proiect contractat, reziliat din initiative beneficiarului datorita cresterii preturilor in constructii post Covid 19

M7 / 6B	Cultura rusilor lipoveni si a romilor teritoriul GAL Oamenii Deltei / CRLR	69.926 euro	Proiect intors din etapa de contractare datorita suspiciunii CRFIR Constanta privind suprapunerea a doua articole din R(UE)1305 (conditia privind cooperarea a doua minoritati era insa criteriu de selectie, nu de eliginilitate, nefectand fundamentarea Masurii)
M7 / 6B	Cultura rusilor lipoveni in teritoriul GAL OameniiDeltei: trecut, prezent, viitor / CRLR	62.226 euro	Selectat de GAL, respins de OJFIR Tulcea datorita inexistentei unui punct de lucru al CRLR in teritoriul GAL Oamenii Deltei
M7 / 6B	Cultura rusilor lipoveni si a ucrainenilor in teritoriul GAL Oamenii Deltei / GAL Oamenii Deltei	39.926 euro	Selectat de GAL, respins de OJFIR Tulcea. Cei doi evaluatori externi, cu o reputatie excelenta in domeniu, nu au fost considerati independenti deoarece aveau contract de voluntariat cu GAL Oamenii Deltei.

EURI

<u>M5 / 6B</u>	Dotare cabinet stomatologic pentru servicii medicale gratuite in comuna Chilia Veche	106.220,62 euro	Selectat de GAL, respins de OJFIR Tulcea
M6 / 6A	Lucrari si reparatii instalatii electrice in Delta Dunarii / Darie Andrian Electric PFA	35.000 euro	Proiect eligibil fara finantare
M6 / 6A	Servicii de ghidaj turistic in Delta Dunarii / Ecoturism Delta SRL	35.000 euro	Selectat de GAL, respins de OJFIR / suspiciuni privind complementaritatea activitatilor beneficiarului. Beneficiarul a demonstrat aritmetic, in raspunsul la solicitarea de clarificari, ca oferind servicii de ghidaj (serviciul propus spre finantare) doar turistilor proprii (3 camere cazare) ar fi avut nevoie de peste 20 de ani pentru

			realizarea planului de afaceri.
M6 / 6A	Dezvoltarea Casian Dumitra PFA (agrement turistic cu caiace si biciclete)	35.000 euro	Selectat de GAL, respins de OJFIR – beneficiarul nu a putut proba dreptul de folosinta asupra intregului imobil in care isi are sediul social ci numai asupra a 3 /4 din acesta.
M6 / 6A	Servicii de agrement turistic in Delta Dunarii / Mohirta Paul Adrian	35.000 euro	Proiect eligibil fara finantare

2.2. INTREBAREA II: CARE A FOST EFICACITATEA SDL SUB ASPECTUL INDICATORILOR PROPUSE PE FIECARE MASURA VS. INDICATORII REALIZATI LA DATA RAPORTARII ?

Masura	Indicatorii de realizare	Situatia la momentul depunerii SDL	Situatia actuala	Observatii privind procesul de implementare	Eficacitatea SDL /scazuta, medie, ridicata, foarte ridicata
M1 / 2B - Sprijin pentru micii fermieri	Numarul de intreprinderi nou create in sectorul agricol	4	1	Singurul proiect depus si selectat nu a avut potential in ce priveste participarea la scheme de calitate (culturi in camp de orzoaica si grau)	medie
	Numarul de participanti la scheme de calitate	4	0	Proiectul depus si selectat nu a avut potential in ce priveste participarea la scheme de calitate, fiind totodata singura exploatare individuala din teritoriul GAL care intrunea nr. minim de SO	scazuta
	Numarul de participanti la structuri asociative	4	0	Lipsa interesului potentialilor beneficiari fata de participarea la scheme de calitate a fost corelata cu lipsa interesului fata de asociativitate, din motive prezentate pe larg in prezentul raport.	scazuta

	Volumul de produse Agricole comercializate pe piata locala (minim 30 %)	0 %	100 %	In cazul proiectului finantat si finalizat intreaga productie a fost comercializata pe piata locala, ca furaj pentru animale	ridicata
M2 / 3A – Sprijin pentru participarea pentru prima data la scheme de calitate	Numarul de entitati juridice participante la scheme de calitate	8	0	Pe parcursul implementarii SDL, aceasta Masura a fost redefinita fundamental iar in ultima varianta a SDL / varianta 9, indicatorii de monitorizare constau in - Potentiali aplicanti la o schema de calitate identificati: 20 - Producatori locali care isi exprima intentia de participa la scheme de calitate: 4 - Producatori agricoli locali care isi exprima intentia de a dezvolta un lant alimentar complet: 1 Chiar daca nu au fost finantate proiecte in cadrul Masurii, in cadrul activitatilor de animare a teritoriului GAL Oamenii Deltei a identificat peste 20 de potentiali aplicanti la o schema de calitate, dintre care trei sunt chiar beneficiarii punctelor gastronomice locale finantate. In ce priveste intentia acestora de a participa la scheme de calitate, suntem in curs de realizare a documentelor necesare	medie

				pentru unul dintre producatorii de miere de izma, specifica Deltei Dunarii. Pentru ca nu exista conditiile necesare (teren agricol suficient, unitati de depozitare si / sau semiprocessare si ambalare) iar costul transportului produselor pe apa catre piata de pe uscat este extrem de mare, nici un producator din teritoriu nu intentioneaza (nu poate) dezvolta un lant alimentar complet	
M3 / 3A – Sprijin pentru activitatile de informare si promovare desfasurate in cadrul schemelor de calitate	Numar de proiecte aplicate pe grupuri de initiativa	1	0	Aceasta Masura a fost eliminata pe parcursul implementarii SDL, obiectivele sale fiind cumulate cu cele ale Masurii M2 / 3A	nu este cazul
	Numar de exploataii agricole participante	8	0	Aceasta Masura a fost eliminata pe parcursul implementarii SDL, obiectivele sale fiind cumulate cu cele ale Masurii M2 / 3A	nu este cazul
M4 / 3A – Sprijin pentru infiintarea si dezvoltarea de structuri asociative	Numar de structuri asociative create	3	0	Pe parcursul implementarii SDL, aceasta Masura a fost redefinita iar in ultima varianta a SDL / varianta 9, indicatorul de monitorizare consta in - Nr structuri asociative create: 1 Mentionam ca, initial, au existat doua intentii de a accesa aceasta Masura (Asociatia Crescatorilor de Animale din Chilia Veche) si Asociatia Culturala Rusalka dar principalul impediment a fost lipsa	scazuta

				tradiției asociative a teritoriului / neîncrederea în asociere ca mijloc de dezvoltare individuală și comunitară, corelat cu lipsa sumelor necesare / cash flow implementării unui proiect, în special a unei investiții comune. În cazul Asociației Crescătorilor de Animale s-a adăugat, suplimentar, faptul că orice investiție ar fi fost inoperantă în condițiile imposibilității construirii platformelor pentru gunoiul de grajd, datorită reglementărilor ARBDD și a imposibilității autorizării de către DSVSA a unui punct de sacrificare mobil.	
	Număr de investiții colective sprijinite	1	0	Pe parcursul implementării SDL, aceasta Masură a fost redefinită iar în ultima variantă a SDL / varianta 9, indicatorul de monitorizare constă în - Nr. investiții colective sprijinite 1	
	Număr de întreprinderi cuprinse în parteneriate	12	0	Acest indicator de monitorizare a fost eliminat	nu este cazul
M5 / 6B – Investiții în infrastructura rurală la scară mică, servicii locale de bază, patrimoniu	Numărul de investiții	4	6	În fapt, în cadrul acestei Măsuri au fost depuse, selectate și contractate 10 proiecte (7 APL și 3 ONG) dar problemele generate de pandemia de COVID 19, în special de creșterea uriașă a prețurilor în construcții post pandemie, a generat rezilierea unor contracte și realocarea sumelor.	foarte ridicată

cultural si calitatea vietii	Numarul de subventii acordate pentru acoperirea cu stuf a cladirilor	20	0	Acest indicator de monitorizare a fost eliminat	nu este cazul
	Numarul de locuri de munca nou create	4	0	Acest indicator de monitorizare a fost eliminat, datorita legislatiei specifice APL	nu este cazul
M6 / 6A – Sprijin pentru activitati nonagricole	Numar de mici afaceri agricole nou create	7	41	In fapt, in cadrul acestei Masuri au fost depuse si selectate 50 de proiecte propunand mici afaceri non agricole prietenoase cu mediul si cu cultura locala. Doua au fost reziliate din cauza decesului beneficiarilor, un beneficiar a renuntat la proiect in etapa de contractare iar altele au fost respinse de OJFIR Tulcea, din variate motive.	foarte ridicata
	Numar de locuri de munca nou create	7	19	Majoritatea locurilor de munca create s-au dovedit sustenabile si dupa finalizarea etapei de monitorizare	foarte ridicata
M7 / 6B – Pastrarea si afirmarea culturii, limbii si identitatii minoritatilor din teritoriul GAL Oamenii Deltei	Numarul actiunilor pentru integrarea minoritatilor locale implementate	1	0	Chiar daca nu au fost finantate proiecte in cadrul acestei Masuri, contributia GAL Oamenii Deltei la promovarea traditiilor folclorice si gastronomice ale minoritatilor locale a fost mai mult decat semnificativa: elaborarea unui studio privind gastronomia traditionala a rusilor lipoveni si ucrainenilor din teritoriu, promovarea in online si la evenimente locale a ansamblurilor folclorice ale minoritatilor entice din teritoriu, finantarea de puncte gastronomice locale ce au in oferta de baza produse ale gastronomiei lipovenesti si	scazuta la nivelul Masurii, foarte ridicata la nivelul SDL

				ucrainene, etc.	
	Numarul minoritatilor beneficiare ale actiunilor de integrare	2	0	Chiar daca nu au fost finantate proiecte in cadrul acestei Masuri, contributia GAL Oamenii Deltei la promovarea traditiilor folclorice si gastronomice ale minoritatilor locale a fost mai mult decat semnificativa: elaborarea unui studio privind gastronomia traditionala a rusilor lipoveni si ucrainenilor din teritoriu, promovarea in online si la evenimente locale a ansamblurilor folclorice ale minoritatilor entice din teritoriu, finantarea de puncte gastronomice locale ce au in oferta de baza produse ale gastronomiei lipovenesti si ucrainene, etc.	scazuta la nivelul Masurii, foarte ridicata la nivelul SDL
	Numarul locuitorilor minoritari care au beneficiat de actiuni de integrare	1017	1017	Chiar daca nu au fost finantate proiecte in cadrul acestei Masuri, contributia GAL Oamenii Deltei la promovarea traditiilor folclorice si gastronomice ale minoritatilor locale a fost mai mult decat semnificativa: elaborarea unui studio privind gastronomia traditionala a rusilor lipoveni si ucrainenilor din teritoriu, promovarea in online si la evenimente locale a ansamblurilor folclorice ale minoritatilor entice din teritoriu, finantarea de puncte gastronomice locale ce au in oferta de baza produse ale gastronomiei lipovenesti si ucrainene, etc.	scazuta la nivelul Masurii, foarte ridicata la nivelul SDL

3. TEMA NR. 2: LOGICA INTERVENTIEI SDL

3.1. INTREBAREA I: IN CE MASURA LOGICA INTERVENTIEI SDL ESTE INCA RELEVANTA IN RAPORT CU NEVOILE SOCIO-ECONOMICE SI POTENTIALUL DE DEZVOLTARE AL TERITORIULUI ?

Verificarea relevantei strategiei in raport cu analiza SWOT initiala:

Reverificarea logicii de interventie a SDL – coerenta strategiei de dezvoltare locala

In urma **analizei realizate la nivelul fiecarei Masuri si chiar la nivelul fiecarui proiect monitorizat am putut identifica, punctele in care analiza SWOT a teritoriului GAL Oamenii Deltei ar trebui modificata, pentru a corespunde mai bine nevoilor teritoriului**, astfel incat absorbtia fondurilor sa devina mai facila. Aspectele reconsiderate urma reevaluarii au fost evidentiata cu albastru:

Puncte tari		Puncteslabe
Teritoriu	1. Teritoriu cu omogenitate geografică, sociala si culturala, coerență și continuitate teritorială	1. Acces dificil, grad extrem de izolare fata de zona continentală
		1. Intreaga zona este inundabila
	1. Teritoriul este aproape in totalitate supus restrictiilor legislative ale Administratiei Rezervatiei Biosferei Deltei Dunarii	2. Infrastructura de baza deficitara , infrastructura economica de baza aproape inexistenta
		2. IDUL mai mic decat 55 pentru toate cele 4 comune componente

Populatie	3.Compoziție etnică mixta, minoritati in convietuire armonioasa	3. Lipsa de promovare si valorificare a traditiilor folclorice si gastronomice ale minoritatilor etnice
		3.Lipsa integrarii sau integrarea insuficienta a traditiilor folclorice si gastronomice ale minoritatilor etnice in oferta turistica locala, datorita insuficientei dezvoltari a turismului rural traditional in comparatie cu turismul invaziv, de tip hotelier
	4.Dispunere relativ echilibrată a populatiei in teritoriu	4.Densitate extrem de mica a populatiei
		4.Populație îmbătrânită
		4.Sold natural in declin
		4.Fluxuri migratorii negative
		4.Număr redus al populației active
		4.Slaba calificare profesională a populatiei / Calificarea in meserii care nu ofera perspective de dezvoltare durabila
		4.Programe de formare și reconversie profesională insuficiente si neconcludente
		3 Nivel ridicat al somajului, inclusive preponderenta somerilor neindemnizati
	5. Existenta unei populatii tinere, apte de munca, in procent inca semnificativ	5. Lipsa de educatie si formare a populatiei tinere / inadecvarea pregatirii profesionale la nevoile zonei
		5.Lipsa de incredere a populatiei tinere in posibilitatile de dezvoltare durabila ale teritoriului GAL
	6. Număr mare de structuri asociative,comparativ cu alte zone rurale	6. Participare sociala / asociativitate redusa, preponderent formala

Organizarea institutionala si sociala		6. Majoritatea formelor asociative sunt initiate in afara teritoriului
		6. Lipsa determinarii actorilor locali in ce priveste asumarea unor investitii in forma asociativa, care sa fie administrate impreuna, atat datorita lipsei traditiei asociative a teritoriului cat si lipsei fondurilor necesare demararii unui proiect, respectiv lipsei de experienta in domeniu
Economie	7.Existenta activitatilor / initiativelor economice la nivel local, predominant turismul estival informal (nefiscalizat) care nu se regaseste in nici un fel de date statistice	7.Diversificare slaba a activitatilor economice
		7.Nivelul redus de asociativitate
	8.Existenta unor produse alimentare cu valoare de produs traditional, insuficient sau deloc valorificate (branza de Chilia, mierea de menta din Delta Dunarii, tuica de salcam, ciulinii de balta, etc.)	8. Lipsa unor lanturi scurte alimentare in teritoriu, in contextul accesul dificil la pietele de desfacere si al costurilor mari de transport
		8.Lipsa certificarii, in cazul produselor cu potential de produs traditional
		Suprafata redusa a terenurilor cultivabile (parcele sub 1500 m.p) Imposibilitatea construirii de platforme betonate pentru gunoiul de grajd, datorita legislatiei restrictive a ARBDD

locala		Produsele alimentare cu valoare adaugata (potential de brand local) sunt realizate de fermieri de subzistenta care nu dispun de mijloacele necesare productiei in vederea comercializarii si care nu pot beneficia de finantari europene pentru achizitionarea acestora datorita rigorilor / restrictiilor PNDR (nr. minim SO) in conditiile in care suprafetele agricole din teritoriul GAL Oamenii Deltei se reduc, in general, la gradinile aferente locuintelor, restul terenurilor fiind reprezentate de asa numitele “terenuri degradate” (apa si stuf)
	9. Traditii economice structurate pe valorificarea resurselor locale: peste, stuf, papura, terenuri agricole, cresterea animalelor	9. Restrictii economice legate de statutul de zona protejata, concesiunea majoritatii suprafetelor agricole si stuficole catre agenti economici din afara zonei 10. Suprafete agricole prea mici pentru a se incadra in rigorile finantarilor europene (nr. minim SO) Cresterea animalelor in conditii specifice Deltei Dunarii (in stare de semilibertate) nu beneficiaza de normative specifice care sa le dea crescatorilor posibilitatea accesarii de fonduri europene
	10. Suprafete agricole potrivite pentru legumicultura, recoltarea stufului, cultivarea pepenilor	10. Terenurile fertile reprezinta un procent mic din totalul suprafetei agricole, predominand baltile si saraturile iar suprafetele agricole individuale (in general curti de pana in 1500 m.p. aferente locuintelor, prea mici pentru a se incadra in rigorile finantarilor europene (nr. minim SO)
		10. Dificultati legate de comercializarea produselor agricole, datorita atat lipsei tehnologiei de procesare si a mijloacelor de marketare si promovare cat si accesului exclusiv pe apa

		catre si dinspre localitatile componente ale teritoriului
	11. Existenta, la nivel local, a persoanelor tinere care practica agricultura de subzistenta	11. Aproape toate gospodariile practica agricultura de subzistenta la modul informal, nu atat datorita dezinteresului fata de finantarile europene cat faptului ca, in coplesitoare majoritate, nu intrunesc conditiile de finantare, gandite de autoritatea de management pentru suprafete agricole continentalesi nu pentru teritoriul specific al Deltei Dunarii
	12. Existenta mestesugurilor traditionale: marangozerie, impletituri din papura, gastronomie	12. Imputinarea, cu tendinta de disparitie, a mestesugurilor traditionale
		12. Lipsa unei traditii in ce priveste comercializarea obiectelor de practica mestesugareasca (acestea sunt realizate pe scara larga in teritoriu, mai ales in iernile lungi din Delta) dar nimeni nu se gandeste ca ar avea valoare comerciala)
	13. Cresterea animalelor reprezinta o ocupatie traditionala si inca practicata pe scara larga: bovine, porcine, ovine, pasari, albine, etc.	13. Lipsesc dotările adecvate geografiei teritoriului pentru procesarea locală a animalelor și adăugarea de valoare produselor animaliere (abatoare, mici unitati de procesare locala), motiv pentru care acestea se vand en gros, la preturi derizorii

		13. Nici un fermier crescator de animale nu poate indeplini conditiile ANSVSA in ce priveste amenajarea platfoarmelor pentru gunoi de grajd (curtile sunt prea mici pentru amenajarea individuala date fiind efectivele uriase de animale aflate in proprietate iar realizarea unei platforme betonate comune de catre Primarie este imposibila din cauza reglementarilor legislative ale ARBDD)
		13. Leucoza bovina, o boala infectioasa care afecteaza anual mii de animale care nu mai pot fi valorificate este departe de a fi eradicata ba chiar, dimpotriva, este in crestere de la un an la altul
	14. Majoritatea PFA si micorintreprinderilor din teritoriu au dimensiuni specific mediului rural (1-4 salariati, indiferent de domeniul de activitate)	14. Majoritatea PFA si a microintreprinderilor au ca obiect de activitate comercializarea produselor provenite din afara teritoriului Activitate slab diversificata si profit mic, conform statisticilor INS
		15. In realitate, cea mai prolifica activitate economica a teritoriului este turismul informal (nefiscalizat) , marcat de lipsa de curaj a localnicilor in ce priveste autorizarea (teama de taxe si impozite uriase si lipsa de experienta in ce priveste administrarea unei activitati economice legale)
Agroturism si servicii	15. Sectorul serviciilor (in special turism) este cel mai dezvoltat in zona si constitutie principalul	15. Turism de tip hotelier predominant
		14. Turism rural in mare masura neoficial

conexe specifice mediului rural	furnizor de locuri de munca in teritoriu GAL	14. Dezvoltarea turismului in mod haotic si fara legatura cu specificul zonei
	16. Oferta de servicii turistice semnificativa din punct de vedere cantitativ	16. Neintegrarea produselor locale si a potentialului etno-cultural si gastronomic in oferta turistica a zonei 16. Lipsa unei retele de targuri locale care sa asigure desfacerea produselor gastronomice si de practica mestesugareasca, in contextul dezinteresului APL fata de acest tip de investitii (dezinteres motivat, in parte, de existenta unor probleme grave in ce priveste infrastructura publica de baza) 17. Lipsa unei platforme comune de marketare si promovare a produselor gastronomice si de practica mestesugareasca locale, alaturi de serviciile turistice
Patrimoniul natural si cultural	17. Patrimoniul natural de importanta mondiala	17. Valorificarea turistica a patrimoniului natural nu aduce beneficii directe populatiei locale
	18. Patrimoniul cultural material si imaterial de o valoare exceptionala	18. Starea avansata de degradare, lipsa de valorificare si promovare 19. Dezinteresul APL fata de patrimoniul cultural material si imaterial al comunitatilor locale, si in contextul invocarii unor probleme prioritare legate de infrastructura locala de baza
Oportunitati		Amenintari

Teritoriu	1.Transformarea gradului de izolare intr-un avantaj prin valorificarea produselor locale in cadrul ofertei turistice a zonei	1.Izolarea tot mai accentuata a teritoriului, in in contextul saraciei extreme a populatiei si al lipsei alternativelor ocupationale
	2. Valorificarea patrimoniului natural al zonei prin integrarea in oferta culturala, gastronomica si de servicii turistice a zonei	2. Restrictii tot mai accentuate legate de statutul de rezervatie naturala al zonei.
Populatie	2.Valorificarea turistica a multietnicitatii locale ca parteintegranta a specificului local	2.Pierderea caracterului multietnic armonios al teritoriului in conditiile accentuarii migratiei / depopularii zone 2.Neintelegeri la nivelul asociatiilor legal constituite ale acestor etnii
	4. Sporirea sau cel putin stabilizarea numerica a populatiei prin oferirea de alternative ocupationale in concordanta cu specificul si potentialul zonei	4.Scăderi abrupte ale populatiei datorită migrației si scaderii natalitatii
		4.Regres demografic
		4.Politici defavorizante la nivel national sau la nivelulzonei in ceea ce priveste comunitatile mici
		4.Riscul de abandon social si al aparitiei bolilor, pe fondul saraciei extreme
	5. Formarea potentialilor antreprenori locali, respectiv facilitarea accesului acestora la finantare	5. Lipsa de interes /rezistenta localnicilor fata de de schimbare, in contextual lipsei de informare si neincrederii oportunitatile existente 6. Imposibilitatea accesului la finantare pentru o parte importanta a antreprenorilor locali (crescatorii de animale)

Organizare Institutionala sisociala	6. Incurajarea formelor asociative formate din actori locali ai teritoriului	6. Lipsa traditiei asociative a teritoriului 6.Lipsa interesului fata de asociere a producatorilor agricoli, in special crescatori de animale, datorita lipsei oricarei alte facilitati de finantare a activitatii, cu exceptia subventiilor acordate de APIA pe cap de animal
Economie locala	7. Certificarea prin scheme de calitate a unor produse locale, ceea ce ar face ca acestea să rămână în teritoriu, să atragă turiștii pentru consum local, să crească potentialul turistic al teritoriului și să diminueze costurile mari de transport pe apă.	7. Costurile directe asociate procesului de certificare dar și cele asociate marketingului descurajează înrolarea în schemele de calitate a produselor locale 7. In lipsa unei finantari pentru dezvoltarea capacitatilor de productie marketare si promovare, agricultorii ocali nu sunt dispusi sa participe la procesul de certificare prin scheme de calitate, deoarece nu ar avea capacitatea de productie necesara unei promovari profesionale si sustinute
		7. Presiunea competițională, prin produsele alimentare în serie aduse din afara teritoriului, afectând astfel valoarea patrimoniului imaterial local
	8. Promovarea schemelor de calitate, a produselor certificate și educația consumatorilor, pot impulsiona consumul local, în teritoriu, în cursul sejururilor dar și creșterea vânzărilor în piața națională și intra-comunitară	8.Consumatorii cunosc foarte puțin existența schemelor de calitate, buna organizarea a procesului de certificare, importanta legătura culturală a produselor certificate cu teritoriul 9. Marii operatori de turism (de tip hotelier) nu sunt dispusi sa cumpere de la localnici produse naturale, ecologice, preferand produsele ieftine de supermarket pe care le comercializeaza la preturi prohibitive 9. Pietele de desfacere alternative sunt greu accesibile, accesul catre si dinspre teritoriu realizandu-se exclusiv pe apa

		9. Turismul rural este inca insuficient dezvoltat pentru o valorificare completa a acestor produse iar APL nu intentioneaza, cel putin pana la rezolvarea altor probleme de infrastructura si servicii de baza, prioritizarea unei retele de targuri locale in strategiile proprii de dezvoltare 9. Punctele gastronomice locale sunt inca dificil de implementat, in lipsa unor norme metodologice clare
		8. Competitie la nivel national si european
	9. Posibilitati de sprijinire, a înființării de asociații sau/și cooperative de producători și prestatori de servicii locali, care să desfășoare activități de producție, distribuție și marketing	9. Lanțurile economice industriale care includ și retailul modern domină, în lipsa asocierii micilor producători și meșteșugari, piața de produse și servicii a teritoriului GAL
	10 Crearea si dezvoltarea unei piete agricole locale, care să permit organizarea de evenimente în jurul vânzării directe către turiști și agenții economici locali, de produse cu valoare adăugată din biodiversitatea teritoriului	10. Preferința turiștilor pentru sejururi de scurtă durată, în lipsa unor activități cu specific local care să ofere experiențe bazate pe diversitate culturală și biodiversitate specifică locului 10.Lipsa unor posibilitati de promovare a turismului rural comparative cu cele prin care se promoveaza turismul invaziv, de tip hotelier, axat pe sejururi de scurta durata
	11. Instalarea tinerilor fermieri ca mici producatori agricoli in scopul obtinerii de fonduri europene pentru practicarea agriculturii si comercializarea produselor proprii	11. Lipsa interesului fata de autorizare a tinerilor/ teama de taxe, impozite, controale financiare, tendinta de a parasi zona in cautarea unui loc de munca mai comod, etc. 11.Suprafetele agricole individuale (in general curti de pana in 1500 m.p. aferente locuintelor, prea mici pentru a se incadra in in rigorile finantarilor europene (nr. minim SO) 11. Nici un fermier crescator de animale nu poate indeplini conditiile ANSVSA in ce priveste amenajarea platfoarmelor

		pentru gunoi de grajd (curtile sunt prea mici pentru amenajarea individuala date fiind efectivele urias de animale aflate in proprietate iar realizarea unei platforme betonate comune decatre Primarie este imposibila din cauza reglementarilor legislative ale ARBDD)
	12.Oportunitati de finantare legate de practicarea mestesugurilor traditionale	12. Lipsa de interes fata de redescoperirea si practicarea mestesugurilor traditionale 12.Lipsa unei traditii in ce priveste comercializarea obiectelor de practica mestesugareasca (acestea sunt realizate pe scara larga in teritoriu dar nimeni nu se gandeste ca ar avea valoare comerciala)
	13. Incurajarea dezvoltarii formelor asociative ale producatorilor locali	13. Lipsa traditiei asociative si a dorintei de cooperare 13..Lipsa interesului fata de asociere a producatorilor agricoli , in special crescatori de animale, datorita lipsei oricarei alte facilitati de finantare a activitatii, cu exceptia subventiilor acordate de APIA pe cap de animal
	14. Diversificarea obiectului de activitate al intreprinderilor agricole din prin oportunitatile oferite de art 19 alReg UE 1305	14. Neincrederea micilor intreprinzatori locali in potentialul economic al alternativelor ocupationale durabile 15. Caracterul specific al agriculturii din teritoriul GAL Oamenii Deltei (zona umeda a Deltei Dunarii) este NEASUMAT de Programele nationale de finantare
	15. Oportunitati de dezvoltare a agroturismului oferite de art 19 al Reg UE 1305 /2013	15.Conditii legale dure si nespecifice mediului rural in ce priveste posibilitatea de a găti și și servi turistilor meniuri preparate conform rețetelor locale

Agroturism, Turism rural si servicii conexe specifice mediului rural		15. Probleme legate de lipsa dreptului de proprietate asupra terenurilor pe care sunt construite casele localnicilor, ca urmare a suprapunerilor legislative in ce priveste regimul proprietatii terenurilor din RBDD
		15. Probleme legate de numarul mic al proprietatilor mai mari de 1000 mp pe care s-ar putea autoriza agropensiuni 15. Unele neclaritati in normele metodologice care ar trebui sa faciliteze infiintarea punctelor gastronomice locale (inclusive lipsa unui cod CAEN dedicat)
	15.1. OG nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România	15.1 Lipsa formarii antreprenoriale a acestui tip de operatori turistici 15.1. Existenta conditiei obligatorii a diplomei de bacalaureat pentru inscrierea la un curs autorizat de ghid turistic, in conditiile in care o mare parte a locuitorilor teritoriului nu au reusit – din cauza gradului de izolare a teritoriului in care cel mai apropiat liceu este la Sulina, sa absove cursurile liceale 15.1. Dificultati in frecventarea oricarui curs de specializare in domeniul turismului, datorita costurilor mari de transport pe apa (transportul zilnic din teritoriul GAL pana la Tulcea si retur pentru frecventarea unui curs il poate costa pe un localnic, cu mijloace de transport in comun, echivalentul unui drum Tulcea – Bucuresti si retur)
	16. Diversificarea serviciilor turistice locale, in concordanta cu specificul zonei	16. Tendinta operatorilor de turism de opta pentru turismul invaziv, de scurta durata, care aduce venituri imediate si nu presupune diversificarea serviciilor

		16. Dezvoltarea disproportionata a turismului rural lent, neinvaziv, prietenos cu natura, fata de turismul invaziv, de scurta durata 17. Lipsa de promovare / promovarea insuficienta a turismului rural lent, neinvaziv, prietenos cu natura,
Patrimoniul natural si cultural	17. Valorificarea patrimoniului natural in stransa conexiune cu patrimoniul cultural al zonei, cu oferta agroturistica si cu serviciile conexe specifice mediului rural	17. Lipsa de interes a localnicilor, in contextul catorva decenii ani de izolare si saracie extrema, care a generat ocupatii ilegale ca braconajul sau fenomenul accentuat al migratiei pana la depopularea unor comunitati intregi 17. Lipsa posibilitatii localnicilor de a fi consultati / a se implica in protejarea si valorificarea patrimoniului natural al zonei, datorita reglementarilor legislative ale ARBDD
	18. Valorificarea patrimoniului cultural in stransa conexiune cu patrimoniul natural al zonei, cu oferta agroturistica si cu serviciile conexe specifice mediului rural	18. Lipsa de viziune a localnicilor / Autoritatilor fata de valorile patrimoniului cultural, in contextul preponderentei unei culturi consumatoriste imprumutate din mediul urban 18. APL nu intentioneaza, cel la rezolvarea altor probleme de infrastructura si servicii de baza, prioritizarea reabilitarii, valorificarii si promovarii patrimoniului cultural rural

Asadar, reverificarea logicii de intervenție arată că SDL GAL *Oamenii Deltei* a fost construită pe o fundamentare corectă, bazată pe realitățile teritoriale surprinse în analiza SWOT inițială. Problemele identificate atunci – izolarea geografică, infrastructura deficitară, gradul mare de informalitate a economiei locale, lipsa lanțurilor scurte alimentare și a formelor asociative funcționale – se confirmă și astăzi, iar obiectivele stabilite (dezvoltarea microeconomiei, menținerea populației tinere, îmbunătățirea infrastructurii și valorificarea patrimoniului) rămân actuale.

Totuși, experiența implementării a scos în evidență faptul că anumite puncte tari și oportunități nu au putut fi valorificate din cauza constrângerilor legislative (normele ARBDD, condițiile PNDR, cerințele ANSVSA), a costurilor ridicate și a lipsei

capacității financiare și organizaționale a beneficiarilor locali. În schimb, alte direcții – în special activitățile non-agricole și turismul rural lent – s-au dovedit mult mai fezabile și mai atractive pentru comunitate.

Logica de intervenție a SDL este în continuare relevantă, dar necesită ajustări și adaptări la specificul Deltei Dunării: proceduri simplificate, măsuri de sprijin pentru microproducători și ONG-uri, corelare mai bună între finanțările GAL și politicile sectoriale naționale, precum și stimulente pentru cooperare și asociere. Numai prin aceste ajustări, strategia poate deveni pe deplin eficientă și poate transforma potențialul teritoriului într-un model de dezvoltare locală sustenabilă.

3.2. INTREBAREA II: IN CE MASURA PROIECTELE GAL OAMENII DELTEI AU CONTRIBUIT LA DEZVOLTAREA DURABILA A TERITORIULUI?

Nu toate Masurile de finantare au generat proiecte care sa contribuie la dezvoltarea durabila a teritoriului, intrucat cadrul impus de Programul de finantare s-a potrivit in mica masura sau deloc specificului din teritoriul situat pe apa al GAL Oamenii Deltei, patrimoniu natural de importanta mondiala.

Masurile care au contribuit, prin proiectele finantate, la un restart semnificativ in dezvoltarea durabila a teritoriului sunt in mica masura Masura M1/2B - Sprijin pentru micii fermieri, in foarte mare masura Masura M6/6A – Sprijin pentru activitati nonagricole si intr-o masura extrem de semnificativa Masura M5 / 6B - Investitii in infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza, patrimoniu cultural si calitatea vietii.

Proiecte finantate in cadrul Masurii M1/2B - Sprijin pentru micii fermieri

La data realizarii SDL Masura M1/2B - Sprijin pentru micii fermieri a avut ca viziune *dezvoltarea micilor exploatatii agricole prin sprijinirea instalarii tinerilor fermieri, ca baza a dezvoltarii de produse locale certificate cu piata de desfacere orientata catre fluxul turistic local* si urmatoarea fundamentare in analiza SWOT a teritoriului:

Puncte tari:	Puncte slabe:
--------------	---------------

Existenta unei populatii tinere, apte de munca, in procent inca semnificativ Suprafete agricole potrivite pentru legumicultura, cultivarea pepenilor Existenta, la nivel local, a persoanelor tinere care practica agricultura de subzistenta in gospodarii Cresterea animalelor reprezinta o ocupatie traditionala si inca practicata pe scara larga: bovine, porcine, ovine, pasari, albine	Terenurile fertile reprezinta un procent mic din totalul suprafetei agricole Aproape toate gospodariile practica agricultura de subzistenta la modul informal Lipsa unor lanturi scurte alimentare in teritoriu, in contextul accesul dificil la pietele de desfacere si al costurilor mari de transport Restrictii economice legate de statutul de zona protejata, concesionarea majoritatii suprafetelor agricole si stuficole catre agenti economici din afara zonei
Oportunitati	Riscuri
Instalarea tinerilor fermieri ca mici producatori agricoli in scopul obtinerii de fonduri europene pentru practicarea agriculturii si comercializarea produselor proprii	Lipsa interesului fata de autorizare a tinerilor/ teama de taxe, impozite, controale financiare, tendinta de a parasii zona in cautarea unui loc de munca mai comod, etc.

Asa cum a rezultat initial din analiza diagnostic, in teritoriul GAL Oamenii Deltei existau, la data depunerii strategiei, 2.998 persoane neocupate (58 %), in conditiile in care populatia de peste 65 de ani reprezentau doar 18% din total, ceea ce insemna ca majoritatea persoanelor neocupate erau persoane tinere, apte de munca. Totodata, sporul natural negativ (-10,73 %) corelat cu mortalitatea de 16,58 %, cu sporul anual negativ de - 55 si cu soldul migrator de -20 **indicau necesitatea mentinerii populatiei tinere, apte de munca in teritoriu.** Dat fiind faptul ca agricultura de subzistenta reprezenta o ocupatie de baza, chiar si in conditiile suprafetelor agricole extrem de reduse si a gradului mare de informalitate, s-a considerat ca instalarea tinerilor fermieri din zona ca entitati cu personalitate juridica, care sa practice agricultura in mod planificat reprezinta o necesitate stringenta pentru dezvoltarea durabila a Teritoriului.

Chiar daca nu au existat alte solicitari din motivele expuse in raspunsul la intrebarea 3, singurul proiect finantat in cadrul acestei Masuri a fost implementat cu succes, contribuind la dezvoltarea durabila a teritoriului Chilia Veche din cadrul GAL Oamenii Deltei.

Proiecte finantate in cadrul Masurii M6/6A - Sprijin pentru activitati nonagricole

Masura M6/6A - Sprijin pentru activitati nonagricole, a fost un real succes, beneficiind de un grad extrem de mare de interes din partea beneficiarilor si avand urmatoarea fundamentare in analiza SWOT:

Puncte tari	Puncte slabe
Existenta unei populatii tinere, apte de munca, in procent inca semnificativ Existenta activitatilor / iniciativelor economice la nivel local Existenta mestesugurilor traditionale: marangozerie, impletituri din papura, gastronomie specifica Majoritatea microintreprinderilor din teritoriu au dimensiuni specifice mediului rural Sectorul serviciilor (in special turism) constitutie principalul Furnizor de locuri de munca in teritoriu GAL	Diversificare slaba a activitatilor economice Mestesugurile locale se practica sporadic iar unele au disparut Majoritatea PFA si a microintreprinderilor au ca obiect de activitate comercializarea produselor provenite din afara teritoriului. Activitate slab diversificata (comert cu amanuntul de marfuri generale) si profit mic Turism de tip hotelier predominant Agroturism in mare masura neoficial Dezvoltarea turismului in mod haotic si fara legatura cu specificul zonei
Oportunitati	Amenintari / Riscuri
Oportunitati de finantare a ocupatiilor nonagricole oferite de art 19 din Reg UE 1305/2013	Lipsa de interes fata de redescoperirea si practicarea mestesugurilor traditionale Neîncrederea micilor intreprinzatori locali in potentialul economic al alternativelor ocupationale durabile

Asa cum rezulta din analiza diagnostic, pe teritoriul GAL Oamenii Deltei existau, la data scrierii strategiei, 2.998 persoane neocupate (58 %), in conditiile in care populatia de peste 65 de ani reprezinta 18 % din total, ceea ce inseamna ca majoritatea persoanelor neocupate sunt persoane apte de munca. Totodata, sporul natural negativ (-10,73 %) corelat cu mortalitatea de 16, 58 %, cu sporul anual negativ de - 55 si cu soldul migrator de -20 indica necesitatea mentinerii populatiei apte de munca in teritoriu. Ponderea ridicată a serviciilor reprezintă o consecință a faptului că populația este implicată în multiple activități relaționate direct sau indirect cu turismul.

Totodata, serviciile aveau caracter preponderent informal si vizau aproape exclusiv cazarea si agrementul. Integrarea produselor locale / mestesugaresti si a potentialului etno-cultural si gastronomic in oferta turistica a zonei nu era o practica a operatorilor de turism. In plus, analiza diagnostic a relevat faptul ca, din cauza neindeplinirii criteriului de 1000 mp pentru infiintarea de agropensiuni, fluxurile de turisti sunt obligate sa opteze pentru oferta hoteliera generoasa dar nespecifica zonei si care nu aduce nici un fel de beneficii comunitatilor locale.

Se constata, de asemenea, o foarte slaba diversificare a activitatilor economice, precum si o foarte slaba reprezentare a activitatilor de productie. Faptul ca aproape toate micro-intreprinderile de pe teritoriul GAL Oamenii Deltei aveau intre 1 si 4 salariati, datorita inclusiv specificului de arie protejata al zonei - a constituit un avantaj pentru diversificarea obiectelor de activitate ale acestora in armonie cu specificul natural si cultural al zonei si includerea produselor in oferta turistica locala. Desi comertul cu amanutul insemna o mare parte din activitatea economica a zonei, produsele comercializate nu proveneau din teritoriul GAL, desi zona detine importante resurse care pot fi valorificate local in beneficiul producatorilor / mestesugarilor / prestatorilor de servicii specific locale si al dezvoltarii durabile a zonei. In ce priveste legaturile comerciale, accesul aproape exclusiv pe apa e foarte anevoios si determina costuri triple de transport. Astfel, M6/6A a reprezentat o rezolvare a punctelor slabe evidentiate in fundamentarea Masurii in analiza SWOT prin valorificarea oportunitatilor aferente.

Dupa tipologie, cele 44 de proiecte FEADR selectate si finantate de GAL Oamenii Deltei in cadrul acestei Masuri au fost impartite in urmatoarele categorii:

- Amenajare / modernizare locuinta pentru inchiriere camere in regim turistic – 16 proiecte
- Servicii de agrement cu barca traditionala din lemn – 6 proiecte
- Turism ecvestru traditional - 3 proiecte
- Puncte gastronomice locale - 3 proiecte
- Mestesuguri specifice zonei (obiecte crosetate, pictura pe lemn, plase de pescuit)– 3 proiecte
- Servicii de ghidaj turistic – 2 proiecte
- Servicii foto-video – 5 proiecte
- Alte servicii de agrement (caiace, biciclete, ATV) –4 proiecte
- Alte servicii necesare mediului rural (lucrari de pardosire si placare a peretilor) – 1 proiect
- Servicii medicale – 1 proiect

Dupa tipologie, proiectele EURI selectate de GAL in cadrul Masurii M6/6A au fost impartite in urmatoarele categorii:

- Servicii de ghidaj turistic – 1 proiect
- Servicii foto-video – 1 proiect
- Alte servicii de agrement (caiace, biciclete) – 2 proiecte
- Alte servicii necesare mediului rural (lucrari de instalatii electrice) – 2 proiecte

Se poate remarca un interes deosebit fata de modernizarea / dotarea locuintelor rezidentiale pentru inchiriere de camere in regim turistic (peste 36 % dintre proiectele FEADR eligibile si selectate de GAL)

Desi riscul asumat al Masurii a fost acela ca beneficiarii **sa nu fie interesati de o finantare atat de mica (30.000 euro suma forfetara) in raport cu finantarea pe Masura similara din PNDR**, realitatea a confirmat faptul ca pentru localnicii Deltei Dunarii suma de 30.000 euro poate fi necesara si suficienta pentru a realiza, de pilda, investitii esentiale in gospodarie (put forat, fosa septica, mobilier interior sau de terasa , bai amenajate special pentru turisti, etc.) in scopul primirii turistilor.

Conditia impusa beneficiarilor pentru a accesa Masura a fost ca, dupa finalizarea investitiei, **sa autorizeze activitatea turistica desfasurata la nivel de cel putin o margareta.**

Astfel, o parte destul de semnificativa a activitatii informale de turism estival a locuitorilor teritoriului a fost „impinsa” spre legalitate de posibilitatea accesarii acestei finantari si va servi ca exemplu de buna practica si celorlalti locuitori ai teritoriului GAL Oamenii Deltei.

O alta noutate in peisajul finantarilor europene, **introdusa de GAL Oamenii Deltei, a fost finantarea ambarcatiunilor traditionale din lemn de 10 m lungime (au fost finantate sase asemenea barci), dotate atat cu vasele cat si cu motor de maximum 20 CP pentru manevre (plecare si acostare de la mal).**

Scarasnia Lotca / Lotca lui Barbaneagra, una dintre barcile finantate prin GAL Oamenii Deltei, deschizand festivalul „Bibaniada” de la Crisan

Chiar daca aceste investitii au constituit de la inceput actiuni eligibile in cadrul strategiei GAL Oamenii Deltei, au existat dificultati in relatie cu OJFIR in ce priveste caracterul eligibil acestor proiecte. Considerate initial mijloace de transport cu motor, a fost nevoie de o indelungata perioada de negociere si explicatii pe marginea caracterului de agrement a acestor ambarcatiuni care nu pot circula cu o viteza mai mare de 3-5 km / h, demers in cadrul caruia sprijinul AFIR si al Ministerului Turismului a fost determinant.

La fel ca ambarcatiunile din lemn, echipajele ecvestre cai / caruta traditionala pictate finantate in localitatea C.A.Rosetti au adus o pata de culoare si un plus de atractivitate peisajului traditional deltaic al localitatii.

PROGRAMĂRI
0787.803.835

www.leteaparisulcailor.ro

PLIMBĂRI CU TRĂSURA PRIN PĂDUREA LETEA

Pădurea Letea reprezintă o perla a destinațiilor turistice. Nu poți spune că ai vizitat Delta Dunării fără să fii vizitat această minune unică în lume.

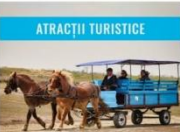
FRUMUȘEȚE

SĂLBĂTICIE

ATRAȚII TURISTICE

CE VEDEM ÎN PĂDUREA LETEA

Cail sălbatici de la Letea sunt, desigur, atracția deosebită a lumii animalelor din această rezervație naturală, prima din România.

Târta Popii - Aici putem vedea stejarii bătrâni ai pădurii cu o istorie de sute de ani.

Dunele mari - din Hagmacul Mare, sunt dunele cel mai înalte din zonă. Dincolo de acestea se întind peisaje spectaculoase de fâșii (hagmacuri) de pădure și fâșii de deșert ce dau unicitate acestui loc.

Dunele mici - Aproapte de drum, pot fi vizionate cu ușurință. În spatele dunele se întinde un peisaj spectaculos.

Fântâna lui Omer - Căndva aici a trăit un turc cu acest nume, iar urmele casei (colibei) lui încă mai pot fi văzute în apropiere fântâni.

CONTACTEAZĂ-NE

www.leteaparisulcailor.ro

Telefon: 0787.803.835

Caracterul inovativ al Masurii M6/6A este extrem de vizibil in toate proiectele finantate de GAL Oamenii Deltei – atat camere de inchiriat in locuinte rezidentiale, pentru care nu pot fi accesate alte programe de finantare cat si investitii in activitati de agrement cu adevarat specifice mediului rural al Deltei Dunarii: barci din lemn cu vase si / sau motor de capacitate mica (motor de manevra), atelaje cu cai, etc.

In localitatea C.A.Rosetti, comuna Letea, atelajele cu cai care transporta turistii catre padurea Letea sunt nu numai proiecte de succes ci o sursa de inspiratie pentru alti localnici care au achizitionat / construit asemenea atelaje cu resurse proprii.

Astfel, turismul rural la Letea isi recapata treptat caracterul traditional: plimbarile turistilor catre padurea Letea nu se mai fac in principal cu masini vechi, neinmatriculate ci cu asemenea atelaje care au un caracter deopotrivă pitoresc si functional:

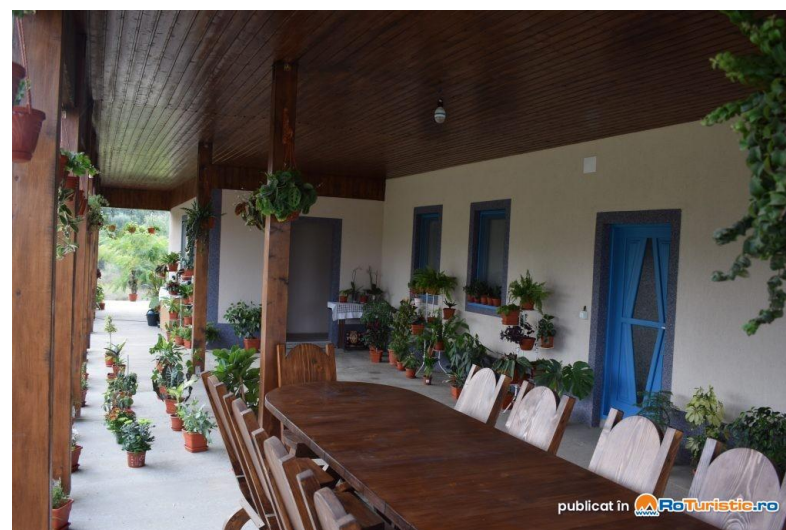

Este remarcabil faptul ca noii antreprenori locali in domeniul turismului au ales sa foloseasca suma forfetara acordata atat pentru modernizarea locuintei (investitii in centrale termice, fose septice, puturi forate) cat si pentru accentuarea caracterului traditional al

locuintelor (de exemplu amenajarea de locuri de recreere in curte cu materiale traditionale, in special stuf, redecorarea locuintelor in culori traditionale specifice zonei sau chiar lucrari esentiale care au salvat case destinate distrugerii).

„La Catalin” – camere de inchiriat – un proiect finantat de GAL Oamenii Deltei cu 30.000 euro (fotoinainte si dupa implementare)

“Casa Albastra” din Chilia Veche, beneficiar Daniel Perijoc PFA
<https://www.roturistic.ro/Cazare-Chilia-Veche/Casa-Albastra>

-

Dat fiind gradul mare de interes fata de Masura M6/6A – Sprijin pentru activitati nonagricole si in contextul dificultatilor legislative mai sus precizate in implementarea celorlalte Masuri, suma alocata masurii M6/6A a crescut – prin realocari, de la 510.000 euro 1.140.000,00 euro , adica aproape 60 % din valoarea totala a componentei A de 1.937.952,17 euro.

Astfel, a fost optimizat nivelul de absorbtie a fondurilor alocate masurilor lansate de GAL Oamenii Deltei, prin cresterea valorii fondurilor alocate Masurilor fata de care a existat interes din partea beneficiarilor.

Chiar daca datele de ordin statistic indicau, la momentul realizarii strategiei, efective de animale care justificau o abordare prioritara a activitatii agricole in teritoriu, rigorile PNDR si prevederile legislative in vigoare nu au permis dezvoltarea acestui sector in conditiile specifice ale teritoriului GAL Oamenii Deltei.

Cu toate dificultatile intampinate in incercarea de a include produsele agricole cu potential de brand local in oferta turistica a teritoriului, interesul fata de activitatile nonagricole conexe turismului a generat rezultate vizibile la nivelul teritoriului in ce priveste motivatia populatiei tinere, apte de munca, de a ramane in teritoriu dezvoltand afaceri nonagricole prietenoase cu mediul si cu cultura locala.

Astfel, interesul fata de Masura M6/6A a generat atat absorbtia fondurilor SDL cat si beneficii importante sub aspectul cresterii numarului de locuri de munca nou create – 19 locuri de munca fata de 7 propuse initial pentru aceasta Masura si 14 pentru intreaga strategie, ceea ce contribuie semnificativ la realizarea Prioritatii 2 a SDL GAL Oamenii Deltei : Mentinerea populatiei tinere, apte de munca, in teritoriu

Daca la inceputul activitatii GAL Oamenii Deltei locuitorii teritoriului izolat al Deltei Dunarii **manifestau o pronuntata reticenta fata de oportunitatile prezentate de noi in cadrul procesului de animare a teritoriului, in momentul de fata interesul si increderea acestora fata de activitatea si Masurile de finantare ale GAL au devenit evidente iar succesul de care s-a bucurat Masura M6/6A in randul localnicilor, precum si investitiile inovative, in armonie cu specificul local ne-au determinat sa reconsideram abordarea strategica pentru actuala perioada de programare a fondurilor europene, in sensul prioritizarii acestui tip de Interventie.**

Proiecte finantate in cadrul Masurii M5/6B - Investitii in infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza, patrimoniu cultural si calitatea vietii

In viziunea strategica, Prioritatea 3 a SDL GAL Oamenii Deltei a fost corelata cu investitii in infrastructura rurala la scara mica (in principal targuri / piete pentru desfacerea produselor locale), investitii in servicii locale de baza (de ex.: centru de educatie eco turistica cu facilitati de cazare si bucatarie comunitara in cadrul careia localnicii sa poata realiza produse traditionale), investii asociate cu protejarea si valorificarea patrimoniului cultural material si imaterial, inclusiv cel al minoritatilor etnice, respectiv cresterea calitatii vietii si a performantei de mediu a asezarilor rurale din teritoriu (de ex. prin subventii pentru acoperirea cu stuf a caselor si a altor constructii / imprejmuiri, in special in zona turistica a localitatilor)

Fundamentarea in analiza SWOT a Masurii M5/6B, la momentul depunerii SDL GAL Oamenii Deltei:

Puncte tari	Puncte slabe
Teritoriu cu omogenitate geografică, sociala si culturala, coerență și continuitate teritorială Teritoriul este in totalitate Sit Natura 2000 Compoziție etnică mixta, convietuire armonioasa Patrimoniu natural de importanta mondiala Patrimoniu cultural material si imaterial de o valoare exceptionala	Acces dificil, grad extrem de izolare fata de zona continentală Infrastructura de baza deficitara sau Inexistenta Valorificarea turistica a patrimoniului natural nu aduce beneficii populatiei locale Starea avansata de degradare, lipsa de valorificare si promovare a patrimoniului cultural
Oportunitati	Amenintari / Riscuri
Valorificarea patrimoniului natural al zonei prin integrarea in oferta culturala, gastronomică si de servicii turistice Valorificarea turistica a multiethnicitatii locale ca parte integranta a specificului local Valorificarea patrimoniului cultural in stransa conexiune cu patrimoniul natural al zonei, cu oferta agroturistica si cu serviciile conexe specifice mediului rural	Izolarea tot mai accentuata a teritoriului, in contextul saraciei extreme a populatiei si al lipsei alternativelor ocupationale Restrictii tot mai accentuate legate de statutul de rezervatie naturala al zonei. Pierderea caracterului multiethnic armonios al teritoriului in conditiile accentuarii migratiei Lipsa de viziune a localnicilor / Autoritatilor fata de valorile patrimoniului cultural, in contextul preponderentei unei culturi consumatoriste

Constructia acestei Masuri a pornit de la premisa ca fara o infrastruktura locala de desfacere a produselor locale (Agricole si nonagricole) nu este posibila dezvoltarea microeconomiei teritoriului, in conditiile in care transportul pe apa catre pietele de pe continent tripleaza pretul produselor.

O alta necesitate a zonei era dotarea APL-urilor cu mijloace mobile de interventie in situatii de urgenta, in contextul in care intreaga zona este inundabila.

De asemenea, patrimoniul cultural al zonei reprezinta, in stransa conexiune cu patrimoniul natural, cel mai important mijloc de promovare a teritoriului, atat din punct de vedere turistic cat si economic (prin creare de branduri locale bazate pe valorile patrimoniului local).

Masura M5/6B a fost gandita in complementaritate cu M6/6A – Sprijin pentru activitati non agricole si M1/2A – Sprijin pentru micii fermieri, prin crearea infrastructurii de targuri locale ca baza pentru desfacerea produselor mestesugaresti si a valorificarii patrimoniului cultural local ca premisa a unui turism de calitate, prin crearea de targuri locale ca baza pentru desfacerea produselor locale.

In cadrul acestei Masuri au fost depuse si selectate urmatoarele proiecte, extrem de importante pentru teritoriul determinat:

Comuna Maliuc – 2 proiecte:

- **”Dotarea serviciului voluntar pentru situatii de urgenta”**, valoare eligibila 98.252 euro, finalizat
- **„Construire teren de sport multifunctional”**, valoare eligibila 93.806 euro, finalizat

Comuna Chilia Veche – 2 proiecte:

- **„Reabilitare moara – „Muzeul Traditiilor Locale”**, valoare eligibila 141.506,13 euro – **reziliat** in contextul dificultatilor generate de cresterea de pana la 6 ori a preturilor in constructiidupă pandemia de COVID 19
- **“Achizitionare ambarcatiune pentru situatii de urgenta”**, valoare eligibila 139.893,31 euro, finalizat

Comuna C.A.Rosetti – 2 proiecte:

- **„Construire dispensar uman in satul Letea, comuna C.A.Rosetti, jud. Tulcea”**, valoare eligibila 99.911 euro – finalizat
- **“Achizitia unui tractor pentru situatii de urgenta”**, valoare eligibila 78.718 euro – finalizat

Comuna Crisan – 1 proiect:

- **“Construire infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza, patrimoniu cultural si calitatea vietii” (targ de desfacere a produselor locale, cu scena pentru evenimente folclorice care sa faciliteze comercializarea produselor) ,** valoare eligibila 162.153 euro – finalizat

Asociatia Centrul pentru Politici Durabile Ecopolis – 1 proiect:

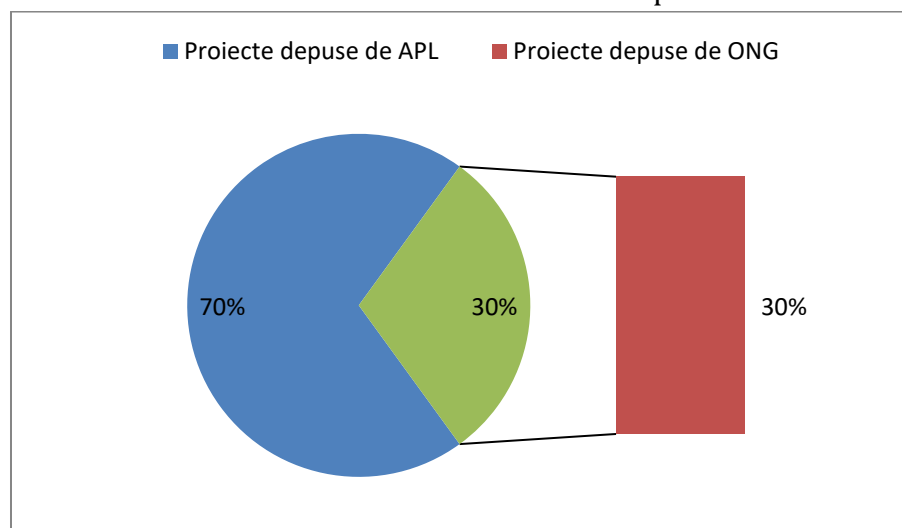
- **„Infiintare centru de agrement si turism durabil”** – eligibil si selectat, valoare eligibila 100.000 euro, retras de aplicant de la CRFIR Constanta, in etapa de contractare, datorita preturilor mari ale transportului materialelor de constructii pe apa.

Asociatia Ivan Patzaichin Mila 23 – 1 proiect

- **Patrimoniul cultural local, modalitate de dezvoltare durabila a comunitatilor rurale din teritoriul GAL Oamenii Deltei si de promovare a turismului cultural**, valoare eligibila 52.000 euro. Proiect contractat in 2019 si implementat (toate activitatile si platile realizate, cu concursul metodologic al OJFIR Tulcea in diverse etape ale implementarii). Contract de finantare reziliat din motive procedurale (nedepunere prima cerere de plata in termen) , in circumstanta in care beneficiarul nu a fost notificat cu minim 15 zile inainte de termen, conform procedurii si nici pe parcursul implementarii activitatilor.

Asociatia RO@MANIA – 1 proiect

- **Muzeul Traiului in Chilia Veche – model autentic de locuire traditional pentru localnici si turisti.** Valoare eligibila: **88.000 euro.** Proiect contractat, reziliat la cererea beneficiarului datorita cresterii preturilor in constructii post Covid 19.

Se poate remarca faptul ca doar 30 % dintre proiecte au fost propuse de ONG-uri, desi rolul lor in dezvoltarea teritoriului prin intermediul fondurilor europene ar trebui sa fie determinant. Principalul motiv a fost lipsa fluxului de cash in cazul acestor structuri, in contextul cresterii exagerate a preturilor in constructii ulterior pandemiei de Covid19 dar au existat si unele probleme de comunicare in relatie cu Autoritatea Finantatoare.

De asemenea, este important de mentionat faptul ca din totalul de 10 proiecte depuse si selectate in cadrul Masurii 5/6B doar 6 au fost finalizate, sumele fiind realocate.

Una dintre cauze a fost legata de faptul ca 6 dintre cele 10 proiecte selectate si contractate au fost proiecte de constructii. In cazul acestora, pretul deja dublat al lucrarilor fata de zona continentală datorita transportului exclusiv pe apa a fost marit de cca 6 ori de cresterea artificiala a preturilor materialelor de constructii in perioada imediat ulterioara pandemiei de COVID19. Cu toate acestea si cu mari eforturi din partea beneficiarilor, trei proiecte de constructii majore pentru teritoriu au fost finalizate:

- Dispensarul din satul Letea, comuna C.A. Rosetti:

- Targul pentru desfacerea produselor locale si evenimente traditionale din satul Mila 23, comuna Crisan
- Terenul de sport din satul Maliuc, comuna Maliuc

Proiectele contractate de beneficiarii publici ai SDL GAL Oamenii Deltei au fost aproximativ egale ca valoare totala cu cele contractate de beneficiarii privati dar au fost implementate cu mai multa dificultate. Motivele identificate in cadrul procesului de monitorizare au fost diverse, dar cel mai important e acela ca pandemia de Covid-19 si razboiul din Ucraina au generat cresterea de peste 5 ori a preturilor la materialele de constructii si la forta de munca. Aceasta crestere s-a adaugat peste costul deja dublu al transportului acestor materiale pe teritoriul umed al Deltei Dunarii, fata de teritoriul de pe uscat.

4. TEMA NR. 3: VALOAREA ADAUGATA DATORATA METODEI LEADER

4.1. Întrebarea I: În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL Oamenii Deltei ?

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologie colectare date
C1.Abordarea LEADER a condus la dezvoltarea socio- economică a teritoriului	În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL Oamenii Deltei ?	Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale,	Analiza datelor
C2.Abordarea LEADER a pus în valoare specificul natural si cultural al teritoriului	În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL Oamenii Deltei ?	Numarul de mici afaceri locale durabile, prietenoase cu mediul ci cu cultura locala finantate de GAL Oamenii Deltei	Analiza datelor
C3.Abordarea LEADER a pus în valoare potențialul de dezvoltare al teritoriului	În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL Oamenii Deltei ?	Dezvoltarea turismului rural, de gospodarie, a mijloacelor traditionale de agrement si a traseelor turistice locale care favorizeaza turismul de lunga	Analiza datelor

		durata (mai mult de trei innoptari)	
--	--	--	--

Caracterul integrat și inovator al strategiei de dezvoltare locală a GAL Oamenii Deltei a implicat alegerea unor domenii prioritare de dezvoltare rurală în care să se realizeze investițiile care să aducă beneficii integrate teritoriului.

La momentul realizării strategiei, în urma analizei socio-economice a teritoriului, au rezultat 3 Priorități strategice majore, respectiv:

- **Prioritatea 1: Îmbunătățirea microeconomiei locale**
- **Prioritatea 2: Menținerea populației tinere, apte de muncă, în teritoriu**
- **Prioritatea 3: Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor locale de bază, a patrimoniului cultural și a calității vieții**

Toate cele 3 priorități specifice ale SDL au avut ca bază atât Regulamentul CE 1305 /2013 cât mai ales nevoile de dezvoltare ale teritoriului, concretizate în următoarea viziune strategică: **Resursele GAL Oamenii Deltei vor fi valorificate cu precădere local și integrate în oferta turistică, fără a distruge ecosistemul, prin promovarea unor ocupații durabile, prietenoase cu mediul și a unui turism bazat pe valori locale.** Considerăm că acest tip de abordare este în deplină consonanță cu abordarea LEADER și în general cu politica de dezvoltare rurală, componentă tot mai importantă a Politicii Agricole Comune (PAC), care promovează dezvoltarea durabilă a zonelor rurale din Europa abordând integrat probleme economice, sociale și de mediu.

Pe parcursul întregii perioade de implementare Asociația GAL Oamenii Deltei a respectat respectă următoarele principii LEADER:

- Abordarea “de jos în sus”
- Dezvoltare durabilă axată pe resurse locale
- Acțiuni integrate și multisectoriale
- Schimb de experiență și networking
- Cooperarea ca principiu dominant
- Inovatie
- Parteneriate locale public – privat

Prioritati locale	Masuri de finantare	Tipul Masurii	Obiective specifice	Valoarea alocata / euro	Numar de proiecte contractate
Imbunatatirea microeconomiei locale Mentinerea / atragerea populatiei tinere, apte de munca in teritoriu	M1/2B – Sprijin pentru micii fermieri	Sprijin forfetar	- Cresterea valorii economice a produselor agricole locale prin stimularea producerii si comercializarii acestora pe piata locala: teritoriul GAL si zonele turistice limitrofe Sulina si Sf. Gheorghe. - Incurajarea, in domeniul agricol, a unor “proiecte pilot” care sa nu se limiteze la productie / creare de lanturi scurte alimentare ci sa participe la scheme de calitate si la constituirea de forme asociative - Oferirea unei alternative economice viabile si traditionale tinerilor din teritoriul GAL. - Mentinerea tinerilor in teritoriu prin asigurarea transferului ocupatiilor agricole de la populatia imbatranita la generatia tanara - Utilizarea cat mai eficienta a terenurilor agricole extrem de reduse ca suprafata de pe teritoriul GAL	40.000	1

	Masura M6/6A – Sprijin pentru activitati nonagricole	Sprijin forfetar	-Stimularea activităților economice generatoare de venit si totodata prietenoase cu mediul in teritoriul GAL si cresterea competitivitatii economice a teritoriului -Promovarea identitatii locale si culturale prin incurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale bazate pe valorificarea resurselor locale (stuf, papura, etc), pe traditiile locale mestesugaresti (marangozerie, etc.), si gastronomice, pe serviciile specifice mediului rural al Deltei Dunarii -Crearea de locuri de muncă intr-o economie locala durabila -Crearea de servicii turistice de calitate in armonie cu mediul natural si cu peisajul cultural al teritoriului -Crearea de servicii specifice mediului rural al teritoriului, care sa satisfaca nevoile populatiei locale si totodata sa completeze oferta turistica locala -Pastrarea viabilitatii si stabilitatii localitatilor rurale din teritoriul GAL Oamenii Deltei -Valorificarea locală integrată a	1.140.000	37 FEADR +2 EURI
--	---	---------------------	--	-----------	------------------

			resurselor teritoriului prin oferirea unei alternative economic viabile la agricultura		
	M2/3A – Sprijin pentru participarea pentru prima data la schemele de calitate	Servicii	Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriul GAL reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării economice, culturale și sociale, putand reprezenta un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic actual al teritoriului.	5.000	0
	M4/3A. Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	Servicii / Investitii	Masura M4/3A a urmarit: - Eliminarea aspectului formal al asocierii si susținerea unei dezvoltări participative a structurii asociative, cu beneficii pe termen lung pentru intreaga comunitate - Focalizarea pe susținerea atat a micilor producători cat si a micilor operatori in turism -Dezvoltarea unui model sustenabil de integrare a produselor si serviciilor	28.551,17	0

			locale pe piață - Crearea unui cadru propice transferului de informație relevant pentru domeniile vizate -Efectul asupra opțiunilor oferite consumatorilor (diversificarea ofertei de produse locale, integrarea acestora in oferta turistica locala).		
Dezvoltarea infrastructurii si serviciilor rurale de baza, a patrimoniului cultural local si a calitatii vietii	M5/6B- Investitii in infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza, patrimoniu cultural si calitatea vietii	Investitii	Masura 5 / 6B a fost gandita pentru a contribui la dezvoltarea micii infrastructuri rurale in scopul cresterii calitatii vietii locuitorilor si a crea, totodata, premise implementarii cu succes a altor prioritati din SDL GAL Oamenii Deltei: Imbunatatirea microeconomiei locale, prin crearea infrastructurii de targuri locale ca piata de desfacere pentru produsele agroalimentare si mestesugaresti, respectiv prin conservarea si valorificarea patrimoniului cultural material si imaterial local, ca baza pentru turismul durabil, de calitate, etc.	684.475,00	7

	Masura M7/6B Păstrarea și afirmarea culturii, limbii și identității minorităților din teritoriul GAL Oamenii Deltei	Servicii / Investitii	Masura M7/6 B a urmarit: - Prevenirea marginalizarii si integrarea culturala a minoritatilor - Promovarea identitatii locale si culturale - Pastrarea viabilitatii si stabilitatii localitatilor rurale din teritoriul GAL Oamenii Deltei - Valorificarea locală integrată a resurselor teritoriului - Stimularea activităților turistice generatoare de venit in teritoriu si implicit cresterea competitivitatii economice a teritoriului - Stimularea comercializării serviciilor locale	39.926	0
--	--	-----------------------------	---	--------	---

4.2. Intrebarea II: În ce măsură ideile inovative au contribuit la valoarea adăugată din teritoriu?

Criterii de evaluare	Intrebare de evaluare	Indicatori	Metodologie colectare date
C1.Idei inovatoare în cadrul proiectelor	În ce măsură ideile inovative au contribuit la valoarea adăugată din teritoriu?	Nr.de proiecte inovatoare	Analiza datelor Studii de caz

Prin caracterul lor traditional, in armonie cu natura si cultura locala, micile afaceri rurale finantate de GAL Oamenii Deltei cu suma forfetara de 30.000 euro / proiect au avut in intregime un caracter inovativ, fiind – in marea lor majoritate, singurele proiecte de acest tip finantate in Romania prin intermediul LEADER:

- **Barcile din lemn tip “mahuna”traditionala** construite de ing. Paul Vasiliu, ultimul constructor de ambarcatiuni traditionale din lemn din Romania – cu o lungime de 10 m, 12 locuri, dotate cu spatiu de servire a mesei, toaleta ecologica, vase, motor de manevra. Cele **6 ambarcatiuni de acest tip finantate prin intermediul SDL GAL Oamenii Deltei** sunt actualmente “reginele Dunarii”si deschid toate festivalurile locale din zona, aflandu-se permanent in atentia presei si a turistilor participanti.
- **Atelajele traditionale cu cai finantate** in localitatea Letea prin SDL GAL Oamenii Deltei au revolutionat conceptul de turism rural in teritoriul determinat, ajungand sa inlocuiasca aproape in totalitate transportul cu masina catre padurea Letea. Este important de precizat ca cele **4 atelaje traditionale finantate prin intermediul SDL** s-au constituit in proiecte pilot si sursa de inspiratie pentru localnicii care au realizat numeroase alte asemenea investitii din fonduri proprii.
- **Camerele de inchiriat in locuinte rezidentiale** se constituie la randul lor in proiecte inovative inlocuind, cel putin la nivelul teritoriului GAL Oamenii Deltei, conceptul de “agropensiune” consacrat de PNDR si pentru care, in zona umeda a Deltei Dunarii, nu sunt intrunite conditiile de eligibilitate (suprafata necesara). Toate locuintele rezidentiale finantate de GAL Oamenii Deltei in scopul primirii turistilor au carater traditional dar cel mai important efect inovativ al celor **17 asemenea proiecte finantate** este scoaterea din “ilegalitate” a micilor afaceri de familie in domeniul turismului fara a folosi nici un fel de constrangeri legislative sau administrative.
- **Punctele gastronomice locale**, concept consacrat de Asociatia Ivan Patzaichin Mila 23 alaturi de GAL Oamenii Deltei, sunt primele proiecte de acest tip finantate in Romania din fonduri europene. **Toate cele 3 proiecte de puncte gastronomice locale au fost finalizate cu succes** si desfasoara o activitate notorie atat la nivelul teritoriului GAL cat si la nivel national sau chiar european, fiind promotori activi ai gastronomiei traditionale specifice Deltei Dunarii.

4.3. Intrebarea III: Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernanței locale)

Criterii de evaluare	Intrebare de evaluare	Indicatori	Metodologie colectare date
C1. Capitalul social s-a îmbunătățit (spre exemplu învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc). C2. Guvernanța locală s-a îmbunătățită la nivel local (spre exemplu îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri, creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private etc.). C3. Rezultele implementării SDL-urilor (ex. crearea de locuri de muncă, realizarea unor produse inovatoare, infrastructură de bază, etc.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de	Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernanței locale)	Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernanței la nivel local datorită aplicării metodei LEADER Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER	Chestionar , Observația , Analiza datelor administrative

strategie			
-----------	--	--	--

În vederea evaluării activității grupului de acțiune locală s-a realizat un chestionar pentru a putea interpreta modul în care Asociația GAL Oamenii Deltei a contribuit la dezvoltarea locală în această perioadă de programare .

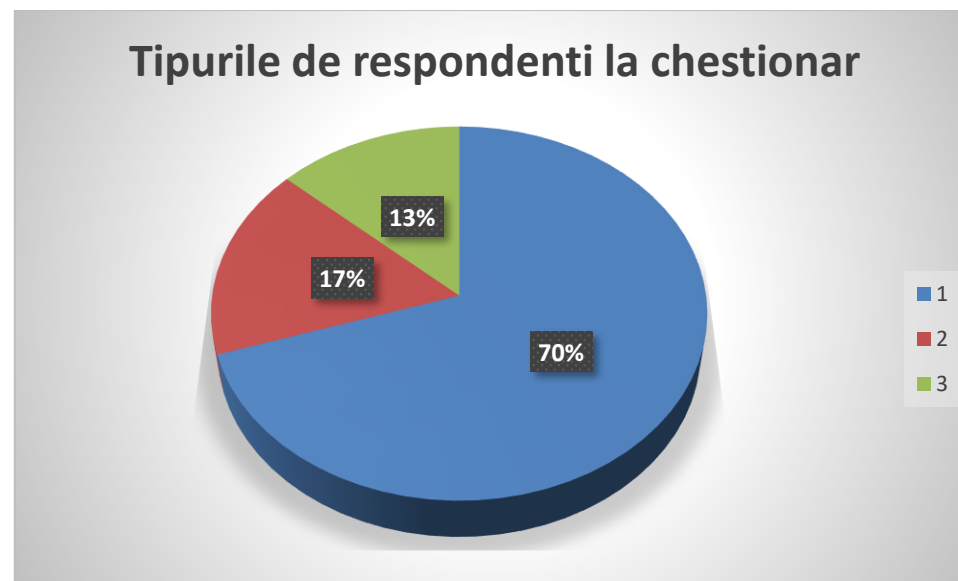
Prin intermediul acestui chestionar, am dorit să obținem o imagine detaliată și contextualizată a satisfacției beneficiarilor și partenerilor cu privire la diferite aspecte ale interacțiunii lor cu echipa de implementare, totodată am dorit să identificăm anumite aspecte legate de implementarea strategiei de dezvoltare locală 2014-2020. Feedback-ul direct al persoanelor chestionate este esențial în asigurarea unui impact pozitiv asupra comunității. Prin această abordare, proiectul s-a bazat pe transparență, deschidere și implicare directă, contribuind la dezvoltarea unei comunități puternice.

Chestionarul a fost structurat în 10 întrebări închise, astfel reprezentând un instrument de colectare a datelor care conține răspunsuri clare, permițând o analiză cantitativă mai ușoară. Persoanele cărora ne-am adresat au putut răspunde la acest chestionar în mod facil și într-un timp redus.

Chestionarul a fost transmis către: partenerii Asociației (publici, privați , societate civilă), beneficiarilor din cadrul acestei strategii precum și membrilor consiliului director. În cadrul aplicării acestui chestionar am colectat 60 de răspunsuri.

Indicatorii analizați în cadrul chestionarului au fost: colaborarea cu GAL Oamenii Deltei, modul prin care acțiunile acestuia valorifică resursele teritoriului, evoluția structurilor de cazare și a numărului de innoptari precum și modul de implementare al Strategiei 2014-2020.

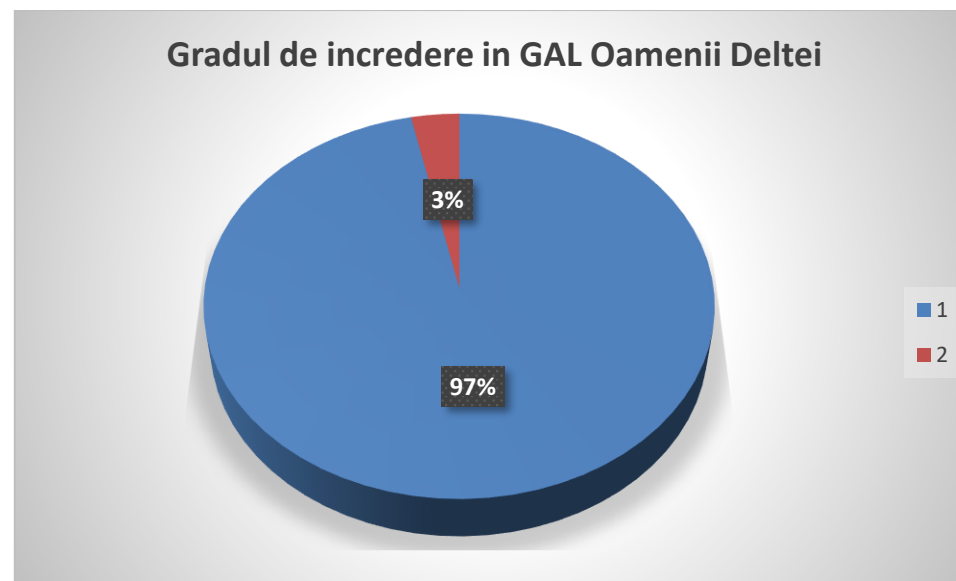
Respondenții provin preponderent din rândul beneficiarilor GAL, ceea ce reflectă un grad ridicat de implicare a acestora în activitatea Asociației. De asemenea prezența răspunsurilor reprezentanților UAAT sugerează interes și implicare din partea acestora în ce privește accesarea fondurilor europene la nivelul teritoriului . Sectorul civil este, de asemenea, bine reprezentat, acest lucru fiind datorat și rolului sau important în componența parteneriatului.

70 % - beneficiari ai finantarilor GAL
17% - reprezentanti ai UAT
13% - reprezentanti ai ONG

Intrebarea 1 din chestionar: care este nivelul increderii in activitatea GAL Oamenii Deltei la nivelul teritoriului ?

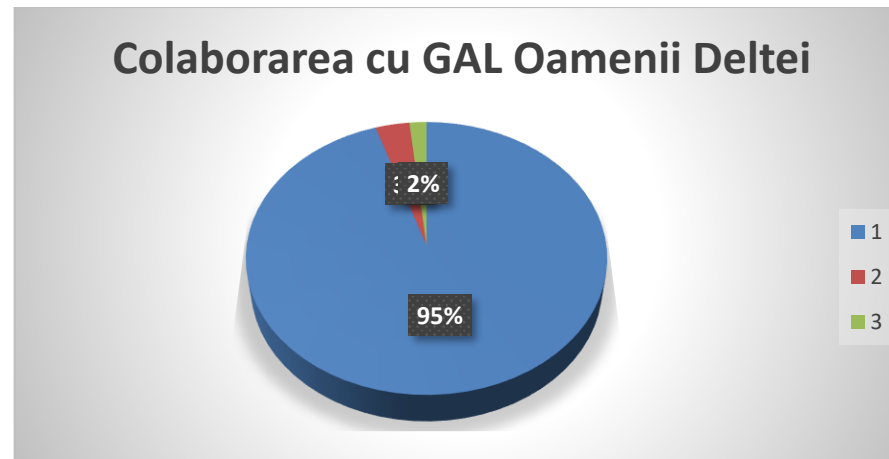
După cum se poate observa în reprezentarea grafica, nivelul de încredere este majoritar pozitiv , peste 95% dintre respondenți exprimând un grad ridicat de încredere in activitatea grupului de acțiune locală.

97 % - grad ridicat de încredere
3 % - destulă încredere
0% - lipsa de încredere

Întrebarea 2 din chestionar: Care este nivelul de satisfacție privind interacțiunea cu GAL Oamenii Deltei ?

În cadrul întrebării 2, răspunsurile indică un nivel înalt de satisfacție privind relația beneficiarilor cu personalul GAL Oamenii Deltei, reflectând profesionalism și disponibilitate în acordare de consiliere privind SDL 2014-2020. Doar o proporție infimă a avut o experiență negativă, fapt ce poate fi considerat marginal din punct de vedere statistic.

95 % - colaborare excelenta
3% - colaborare satisfacatoare
2% - colaborare deficitara

Intrebarea 3 din chestionar: In ca masura GAL Oamenii Deltei a valorificat eficient potentialul natural si cultural local ?

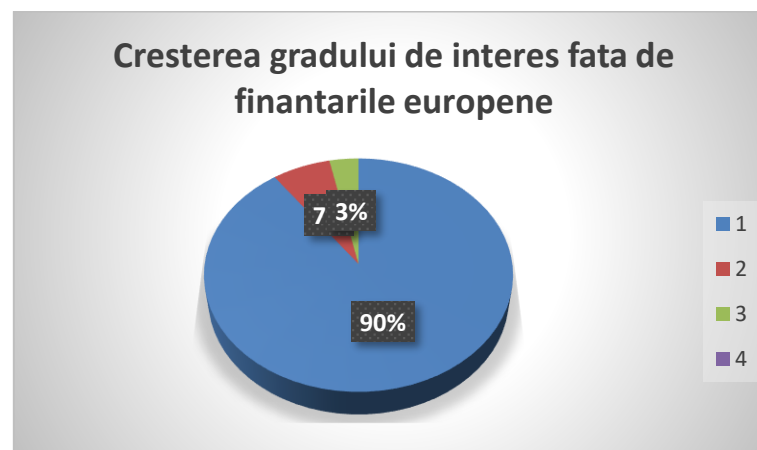
Totalitatea respondenților consideră că Asociația GAL Oamenii Deltei a valorificat într-un mod eficient potențialul local.

Acest rezultat reflectă o aliniere eficientă între modul în care au fost rezolvate / adaptate obiectivele strategiei la particularitățile teritoriului.

Intrebarea 4 din chestionar: In ce masura a crescut interesul oamenilor din teritoriu fata de finantarile europene, in special fata de finantarile de tip LEADER, ca urmare a activitatilor de animare si informare comunitara desfasurate de GAL Oamenii Deltei ?

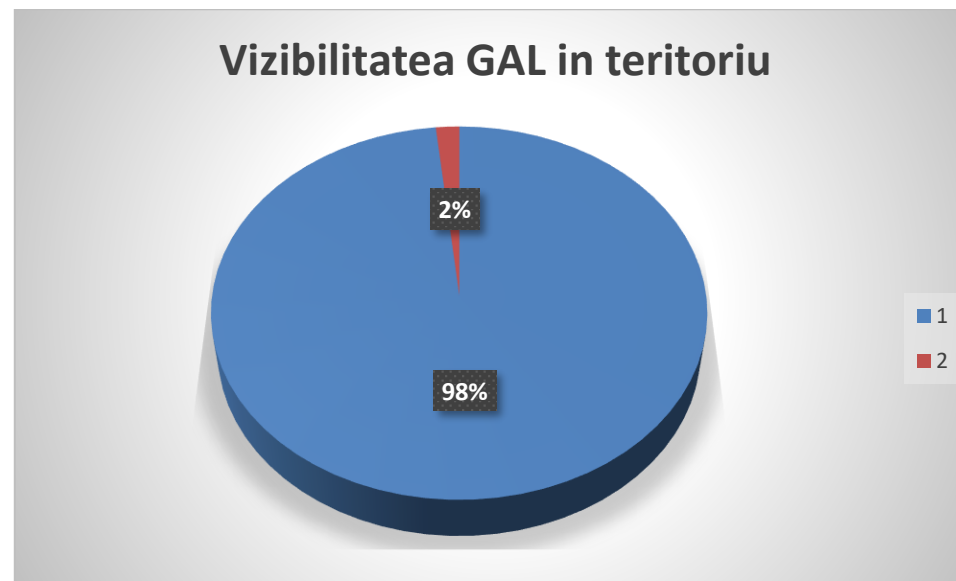
În reprezentarea grafica se poate observa un impact clar al activităților asupra mobilizării comunității în direcția atragerii fondurilor europene. În procent de 90% dintre respondenți au exprimat o implicare directă în acest sens, ceea ce reflectă eficiența măsurilor de informare și promovare.

90 % - interes crescut
7 % - interes nemodificat
3 % - interes scazut

Intrebarea 5 din chestionar: Cat de mare este vizibilitatea Grupului de Actiune Locala Oamenii Deltei in teritoriu ?

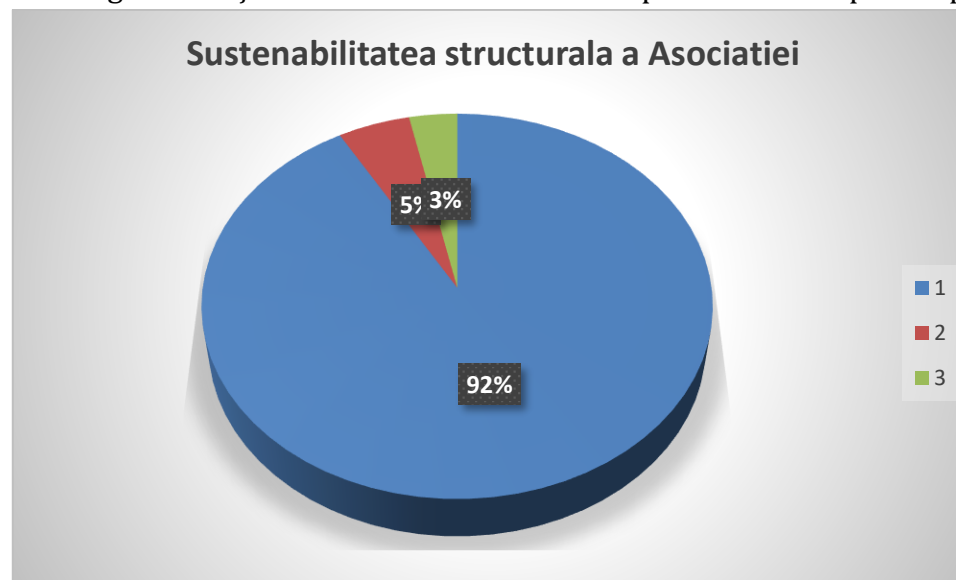
Din punct de vedere al vizibilității grupului de acțiune locală pe parcursul implementării strategiei, percepția respondenților este una favorabilă, semnalând o prezență activă în teritoriu. Această recunoaștere publică este esențială pentru consolidarea relațiilor de parteneriat și creșterea încrederii în mecanismul LEADER.

98 % - foarte prezent si vizibil
2% - suficient de prezent si vizibil
0% - nu am informatii despre GAL Oamenii Deltei

Intrebarea 6 din chestionar: Considerati ca structura GAL este functionala si sustenabila pe termen mediu si lung ?

În urma adresării întrebării privind structura asociației, majoritatea respondenților consideră că GAL Oamenii Deltei este o structură funcțională și sustenabilă pe termen lung. Existența unei structuri stabile oferă premise solide pentru planificarea strategică actuală.

92% - GAL Oamenii Deltei este o structura functionala si sustenabila

5% - Functionalitatea structurii GAL necesita imbunatatiri

3% - GAL Oamenii Deltei nu este in totalitate o structura functionala si sustenabila

Intrebarea 7 din chestionar: Care este impactul SDL GAL Oamenii Deltei asupra dezvoltarii unui turism sustenabil, in armonie cu natura si cultura locala ?

Toate raspunsurile (100 %) reflectă un impact pozitiv si decisiv al strategiei GAL asupra dezvoltarii unui turism sustenabil, in armonie cu natura si cultura locala. Această tendință confirmă contribuția activității GAL și a proiectelor finanțate la valorificarea resurselor turistice locale.

Intrebarea 8 din chestionar: Care este impactul SDL GAL Oamenii Deltei asupra cresterii duratei sejurului turistic in teritoriu?

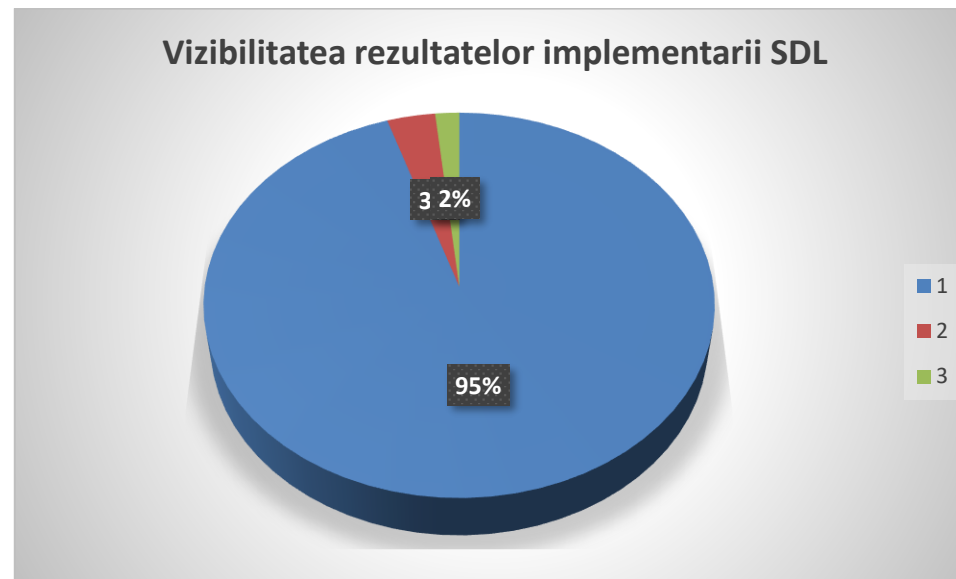
Din perspectiva evaluării cresterii duratei sejurului turistic in teritoriu , majoritatea respondenților consideră că turiștii au ales să petreacă mai mult timp în zonă, acest lucru fiind datorat și modului în care asociația a finanțat proiecte care au încurajat dezvoltarea activităților turistice și a susținut beneficiarii privați în diversificarea ofertei turistice.

87% - mai multe innoptari
8% - nr. constant de innoptari
5 % - mai puitne innoptari

Intrebarea 9 din chestionar: Cat de vizibile sunt rezultatele implementarii SDL la nivelul teritoriului ?

În ansamblu, implementarea strategiei este percepută ca având un impact pozitiv asupra calității vieții, fie direct prin crearea locurilor de muncă, a activităților non-agricole și a serviciilor și infrastructura locală de bază. Doar o foarte mică parte a respondenților consideră că rezultatele lipsesc / nu sunt vizibile , ceea ce confirmă eficiența măsurilor din Strategia De Dezvoltare Locală 2014-2020.

95 % - Implementarea SDDL are rezultate excelente / vizibile
3% - Implementarea SDL are rezultate vizibile doar in anumite sectoare de activitate
2 % - implementarea SDL nu are rezultate vizibile

Intrebarea 10 din chestionar: Cat de eficienta a fost activitatea de animare / informare a teritoriului in cadrul implementarii SDL ?

Totalitatea respondentilor (100 %) au considerat activitatea de animare / informare a teritoriului in cadrul implementarii SDL foarte eficienta, datorita acesteia persoane care nu au mai aplicat niciodata pentru o finantare europeana (totalitatea beneficiarilor privati ai GAL), ajungand sa aplice, sa contracteze si sa finalizeze proiecte care contribuie major la dezvoltarea durabila a teritoriului.

În ansamblu, valoarea adăugată a LEADER constă în beneficiile care sunt obținute prin aplicarea corectă a metodei LEADER. Aceasta este măsurată prin evaluarea gradului de îmbunătățire a capitalului social în rândul părților interesate implicate, guvernantei locale și efectelor pozitive ale metodei LEADER asupra rezultatelor.

Evaluarea capitalului social ca valoare adăugată a metodei LEADER are în vedere procesele sociale, capacitățile și relațiile dintre toate părțile interesate implicate.

În urma analizei datelor și a activităților desfășurate s-a constatat faptul că:

- Există încredere, sprijin și colaborare între GAL și beneficiarii acestuia (chestionare, focus grup-uri, întâlniri individuale)
- Există o comunicare efektivă și eficientă, și un grad ascendent de participare a tuturor părților interesate (beneficiari, angajați GAL, instituții colaboratoare) în conceperea și implementarea unei abordări „de jos în sus”

Evaluarea guvernantei locale pe mai multe niveluri ca valoare adăugată a LEADER vizează următoarele aspecte:

- Implicarea sporită a comunității și a factorilor interesați în luarea deciziilor (*se organizează periodic adunări generale și sedinte de consiliu director pentru a se discuta problemele și a se lua decizii legate de implementarea SDL*) \
- Creșterea rolului GAL în guvernanta pe diferite niveluri (pe verticală GAL – AM – AFIR), (pe orizontală GAL – membrii sector public, ONG-uri, societate civilă)
- Creșterea capacității de a implementa și alte fonduri (inițierea sau participarea la proiecte în parteneriat (proiecte de cooperare națională și internațională cu alte structuri de tip GAL)

Evaluarea rezultatelor implementării SDL vizează următoarele aspecte:

- Dezvoltarea infrastructurii de bază și a micilor afaceri sustenabile (50 de proiecte contractate și finalizate)
 - ✓ Crearea de locuri de muncă (19 locuri de muncă)
 - ✓ Sprijinirea și dezvoltarea exploatațiilor agricole (1 proiect selectat care sprijină acest obiectiv)
 - ✓ Înfăptuirea PFA – urilor și a întreprinderilor familiale/individuale în scopul accesării fondurilor europene și a dezvoltării sectoarelor prioritare pentru teritoriul GAL Oamenii Deltei (înființarea a 38 de firme noi)

Valoarea adăugată a LEADER la nivel local este dată de diverse tipuri de activități ale GAL, care sunt implementate în concordanță cu metoda LEADER.

Aceste tipuri de activități ale GAL includ:

- Verificarea, evaluarea, selecția proiectelor și implementarea strategiei
- Comunicarea și acordarea de sprijin pentru elaborarea, conceperea, implementarea și monitorizarea proiectelor, precum și pentru proiecte de cooperare
- Activitatea de animare a teritoriului GAL (activități de animare, grupuri de lucru, facilitarea schimburilor de informații între părțile interesate, evenimente de promovare și informare).

ÎN URMA ANALIZEI EFECTUATE S-A CONSTAT FAPTUL CĂ:

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER, se cuantifică astfel:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		x

- Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER, se cuantifică astfel:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		x

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernanței la nivel local datorită aplicării metodei LEADER se cuantifică astfel:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		x

4.4. **Întrebarea IV: În ce măsură a crescut interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta?**

Criterii de evaluare	Întrebare de evaluare	Indicatori	Informații suplimentare	Metodologie colectare date
C1.Gradul interesului comunității spre accesarea fondurilor europene	În ce măsură a crescut interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta?	Interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul GAL Nivelul încrederii populației în Grupul de Acțiune Locală Oamenii Deltei	S-au aplicat chestionare la un eșantion de 60 persoane, pentru a se cerceta în ce măsură a crescut interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta.	Chestionar

Prin intermediul tehnicii cantitative de colectarea a datelor prin adresarea unor întrebări, cu ajutorul chestionarul auto-administrat s-a cercetat în ce măsură a crescut interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta.

Chestionarele au fost distribuite în format electronic și colectate ulterior în același mod. Astfel s-au eliminat dificultățile legate de disponibilitatea de timp a subiecților și s-a oferit libertatea de a completa chestionarul în intervalul de timp de 3 zile.

Limitarea acestei metode constă în faptul că sondajul nu oferă posibilitatea analizei calitative aprofundate și oferă informații pe baza unor opțiuni de răspuns predefinite.

Astfel s-a concluzionat faptul că **interesul față de accesarea fondurilor europene prin intermediul grupului de acțiune locală în urma activităților desfășurate de acesta, este :**

Redus	Mediu	Ridicat
		x

Prin intermediul tehnicii cantitative de colectarea a datelor prin adresarea unor întrebări, cu ajutorul chestionarul s-a cuantificat percepția actorilor locali privind abordarea LEADER în asigurarea valorii adăugate în teritoriu, percepția actorilor locali privind rezultatele implementării SDL datorită aplicării metodei LEADER.

În vederea evaluării activității grupului de acțiune locală s-a realizat un chestionar pentru a putea interpreta modul în care Asociația a contribuit la dezvoltarea locală pentru această perioadă de programare . Prin intermediul acestui chestionar, am dorit să obținem o imagine detaliată și contextualizată a satisfacției beneficiarilor și partenerilor cu privire la diferite aspecte ale interacțiunii lor cu echipa de implementare, totodată am dorit să identificăm anumite aspecte legate de implementarea strategiei de dezvoltare locală 2014-2020. Feedback-ul direct al persoanelor chestionate este esențial în asigurarea unui impact pozitiv asupra comunității. Prin această abordare, proiectul s-a bazat pe transparență, deschidere și implicare directă, contribuind la dezvoltarea unei comunități puternice.

Chestionarul a fost structurat în 10 întrebări închise, astfel acesta a reprezentat un instrument de colectare a datelor care conține răspunsuri clare, permițând o analiză cantitativă mai ușoară, astfel persoanele cărora ne-am adresat au putut răspunde la acest formular într-un timp mai redus. Acesta a fost transmis către: partenerii Asociației (publici, privați și civili), beneficiarii de proiecte din cadrul acestei strategii precum și membrilor consiliului director. În cadrul aplicării acestui chestionar am colectat 60 de răspunsuri.

Indicatorii analizați în cadrul acestuia au fost: colaborarea cu GAL Oamenii Deltei, modul prin care acțiunile acestuia valorifică resursele teritoriului, evoluția turismului local precum și modul de implementare al Strategiei 2014-2020.

Limitarea acestei metode constă în faptul că sondajul nu oferă posibilitatea analizei calitative aprofundate și oferă informații pe baza unor opțiuni de răspuns predefinite.

Pentru a răspunde la întrebările „Cum percep actorii locali rezultatele SDL datorită aplicării metodei LEADER? ”, „Cum percep actorii locali gradul de îmbunătățire a guvernării la nivel local datorită aplicării metodei LEADER ?” s-a folosit metoda de cercetare studiul / analiza documentelor, analiza datelor administrative.

Limitarea acestei metode a constat în faptul că calitatea documentelor analizate poate fi influențată de experiența persoanelor care le-au elaborat, putând reflecta în mod subiectiv situația prezentată.

În urma analizei priorităților și a ierarhizării acestora din Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Oamenii Deltei s-a constatat caracterul integrat și inovator al strategiei de dezvoltare locală care a implicat alegerea unor domenii prioritare de dezvoltare rurală în care să se realizeze investițiile care să aducă beneficii integrate teritoriului.

În vederea evaluării activității grupului de acțiune locală s-a realizat un chestionar pentru a putea interpreta modul în care Asociația a contribuit la dezvoltarea locală pentru această perioadă de programare iar obținerea răspunsurilor reflectă un grad ridicat de implicare a populației din teritoriu la o dezvoltare a unei comunități puternice. De asemenea s-a constatat o încredere, sprijin și colaborare între GAL și beneficiarii acestuia, o comunicare efektivă și eficientă, și un grad ascendent de participare a tuturor părților interesate (beneficiari, angajați GAL, instituții colaboratoare) în conceperea și implementarea unei abordări „de jos în sus” și o implicarea sporită a comunității și a factorilor interesați în luarea deciziilor.

Prin evaluarea valorii adăugate s-au identificat și cuantificat beneficiile suplimentare (îmbunătățirea capitalului social, a guvernanței locale și a rezultatelor) care au fost create datorită aplicării corecte a metodei LEADER prin activitățile GAL Oamenii Deltei.

5. TEMA IV - OBSTACOLELE SI FACTORII DE SUCCES IN IMPLEMENTAREA SDL GAL OAMENII DELTEI

5.1. INTREBAREA 1: CARE AU FOST OBSTACOLELE SI FACTORII DE SUCCES IN IMPLEMENTAREA SDL GAL OAMENII DELTEI ?

Cel mai important factor de succes al SDL a fost, așa cum am aratat la întrebarea 2, rezultatele proiectelor implementate în cadrul Masurilor M6 / 6A și M5/6B ale SDL GAL Oamenii Deltei.

Un alt factor de succes important a fost dezvoltarea relației cu oamenii din teritoriul GAL Oamenii Deltei atât prin implementarea Masurilor din SDL cât și prin promovarea tradițiilor din teritoriu – astfel, am participat la majoritatea evenimentelor estivale și extrasezon organizate în satele turistice din GAL Oamenii Deltei, am participat alături de ansamblurile folclorice și micii producători la diverse evenimente locale, naționale și chiar europene, am oferit consultanță micilor afaceri din teritoriu în ce privește inițierea, dezvoltarea, marketarea și promovarea afacerilor de turism durabil, prietenos cu mediul și cu tradițiile locale.

De asemenea, am reușit să concretizăm conceptul de „punct gastronomic local” la nivelul teritoriului, finanțând 3 asemenea afaceri de succes și incluzându-le în trasee turistice naționale.

Implementarea SDL GAL Oamenii Deltei nu a fost însă lipsită de obstacole, cel mai important fiind inadecvarea Programului Național de Dezvoltare Rurală la nevoile specifice ale teritoriului nostru.

Astfel, activitatea agricolă a micilor producători din teritoriul GAL Oamenii Deltei trebuie abordată diferentiat de restul teritoriului național (zona continentală), altminteri intrarea de produse locale pe piața extrem de generoasă a turismului estival din Delta Dunării nu va reuși să fie ceea ce ar trebui - un „motor” pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului.

În ce privește factorii de succes:

Chiar dacă au existat numeroase impedimente, nu pot fi trecute cu vederea câteva realizări care constituie puncte de plecare pentru viitoarea strategie.

- În primul rând, printr-o bună coordonare și prin realocări succesive între măsuri, GAL Oamenii Deltei a reușit să asigure **o rată ridicată de absorbție a fondurilor**, ceea ce reprezintă un succes important în condițiile unui teritoriu cu atât de multe limitări.
- În al doilea rând, a fost vizibil un progress în ceea ce privește **creșterea gradului de informare a comunității locale**: locuitorii au aflat despre existența GAL, despre instrumentul LEADER și despre posibilitățile de finanțare. Chiar dacă nu toate inițiativele au fost eligibile, interesul manifestat este un semnal pozitiv pentru viitor.
- În plus, au existat proiecte care au vizat **turismul rural și dezvoltarea unor Puncte Gastronomice Locale**, timid la început, dar cu un rol important în diversificarea economică a teritoriului. Aceste inițiative au contribuit și la **promovarea identității locale** și la punerea în valoare a produselor tradiționale, chiar dacă procesul de certificare nu a fost încă realizat.
- Totodată, implementarea SDL a contribuit la **consolidarea capacității administrative a GAL**: echipa a câștigat experiență în gestionarea fondurilor europene și în relația cu beneficiarii locali, ceea ce va ușura implementarea viitoarelor programe.
- Un alt element pozitiv a fost reprezentat de **colaborarea între APL, ONG-uri și micii operatori privați**, chiar dacă încă modestă. Această colaborare reprezintă o bază pentru construirea unor proiecte integrate și pentru dezvoltarea ulterioară a unor forme asociative mai stabile.

În concluzie, factorii de succes constau în **absorbția fondurilor, vizibilitatea crescută a GAL, primele inițiative de turism rural și gastronomie locală, promovarea identității teritoriale și întărirea capacității administrative**, elemente care arată că, în ciuda dificultăților, există resurse și experiențe pozitive pe care noua strategie le poate valorifica.

Componente implementate cu succes:

- Diversificarea economică prin proiecte non-agricole (turism rural, meșteșuguri, puncte gastronomice locale, servicii locale, etc).
- Crearea și consolidarea unor micro-afaceri prietenoase cu mediul și cultura locală.
- Creșterea gradului de informare și interes al comunității pentru oportunitățile de finanțare.
- Legalizarea și formalizarea unei părți din turismul informal prin sprijin pentru camere de închiriat și puncta gastronomice locale.
- Promovarea identității locale prin proiecte inovative (lotci din lemn, atelaje tradiționale, gastronomie deltaică).

Componente care necesită îmbunătățiri:

- Sprijinul pentru agricultură și micii fermieri – măsurile actuale nu sunt adaptate specificului Deltei Dunării, iar lipsa unor norme flexibile le face inoperante.
- Schemele de calitate – costurile ridicate și lipsa capacității de producție au blocat implementarea acestora.
- Asocierea – în lipsa unor stimulente reale și a încrederii între actorii locali, obiectivele de cooperare nu au putut fi atinse. Este important de menționat că nici macar introducerea necesității asocierii în criteriile de selecție ale proiectelor finanțate cu suma forfetară nu a avut efect în ce privește stimularea asociativității teritoriului.
- Infrastructura și proiectele publice – implementarea a fost îngreunată de costurile foarte mari de transport și materiale, ceea ce impune adaptarea intervențiilor la realitățile teritoriale.

În plus, faptul că trei dintre proiectele de investiții contractate de beneficiarii publici în anul 2019 și 2020 nu au fost demarcate nici măcar până la finele anului 2022, deoarece nici un executant/ofertant nu a participat la licitațiile organizate de beneficiari iar cele contractate de ONG-uri au fost reziliate a determinat situația extrem de slabă a absorbției fondurilor SDL de către beneficiarii publici, respectiv foarte serioase probleme de funcționare a aparatului tehnico-administrativ al GAL Oamenii Deltei în perioada 2020 – 2023.

Concret, conform prevederilor procedurale, începând cu Contractul subsecvent nr. 3, a intrat în vigoare condiționarea plăților pentru funcționarea GAL de procentul absorbției fondurilor SDL.

Astfel, la începutul anului 2022, deși nivelul de contractare se ridică la 90,77 % din total strategie, nivelul absorbției nu depășea 50,53 % din acesta.

Din acest motiv, din anul 2022 nu a fost posibilă depunerea cererilor de plată necesare pentru acoperirea cheltuielilor de funcționare ale GAL Oamenii Deltei.

Pentru a debloca această situație dificilă și la nivel național (luând în considerare și faptul că pandemia Covid-19 împreună cu creșterea uriașă și nejustificată a prețurilor materialelor de construcție ar fi putut îngreuna absorbția fondurilor de către beneficiarii publici cu impact direct asupra funcționării GAL), am solicitat Bancii Transilvania un credit până la remedierea situației. În luna iulie 2022 AFIR a dispus condiționarea plăților pentru activitățile de funcționare de contractare și nu de absorbție. Astfel, în luna septembrie 2022 am putut depune CP 1 / 2022, în valoare totală de 132.125 lei din care a fost reținut avans în valoare de 54.524 lei, pentru cheltuielile efective de funcționare a GAL ramanand in rulaj doar 77.601 lei.

Situatia a fost si mai mult ingreunata de implementarea celor doua proiecte de cooperare / contracte semnate in martie 2021, in care GAL Oamenii Deltei a fost partener si care au necesitat disponibilitati de sume in vederea implementarii la timp a activitatilor (valoarea ambelor proiecte a fost de peste 60.000 euro).

Dar, **concomitent cu procesul de contractare au fost reziliate doua proiecte, in valoare totala de 193.506,13** (un proiect de servicii privind punctele gastronomice locale al Asociatiei Ivan Patzaichin Mila 23 implementat integral si reziliat din motive procedurale si moara-muzeu din Chilia Veche, imposibil de implementat datorita valorii scazute a contractului de finantare in raport cu preturile post pandemie).

In conditiile descrise anterior, dupa semnarea notei de aprobare privind modificarea acordului cadru de finantare cu privire la alocarea si distribuirea fondurilor de tranzitie, **cu impact direct asupra procentului de absorbtie la nivelul SDL** (in sensul diminuarii acestuia sub 80%), nu am beneficiat de o minima perioada de timp pentru contractarea fondurilor suplimentare care afectau bugetul de functionare, situatie si mai mult ingreunata de obligativitatea refacerii organigramei initiale de 4 persoane.

In aceste conditii, fara a mai dispune de fondurile necesare desfasurarii activitatii, am realizat masurile de management, necesare astfel incat sa facilitam contractarea si absorbtia fondurilor SDL GAL Oamenii Deltei, respectiv:

- Am realocat, prin modificare de SDL suma de 150.000 de euro rezultata din rezilieri de contracte si alte Masuri SDL catre Masura M6/6A – “Sprijin pentru activitati nonagricole”, care s-a bucurat de un real interes din partea beneficiarilor;
- Am initiat rezilirea contractelor fara sanse de a fi implementate in actualul buget si context economic (moara – muzeu de la Chilia Veche), discutand cu autoritatea publica locala solutii privind identificarea rapida a unor idei de proiect fezabile in timpul de implementare ramas);
- Intrucat GAL –urile nu au beneficiat la randul lor de prelungirea perioadei de contractare a sumelor publice pentru Masura 19.2 cu 2 ani de la data alocarii fondurilor de tranzitie (07.09.2022), am decis sa nu prelungim la randul nostru pana la finele anului 2025 perioada de implementare a proiectelor cu beneficiari publici. Astfel, termenul limita pana la care ar fi trebuit finalizate dispensarul din comuna C.A. Rosetti si targul din comuna Crisan ar fi fost septembrie 2023. Totusi, la nivel OJFIR s-a decis punctual prelungirea termenelor de implementare pentru beneficiarii publici fara acordul GAL, pana in septembrie 2025, ceea ce a generat prelungirea problemelor legate de functionarea GAL in cadrul 19.4 pana la momentul prezentei.

În aceste condiții, gradul de implementare al SDL poate fi apreciat ca **foarte bun pe componenta non-agricolă și modest pe componenta agricolă și asociativă**. Infrastructura și patrimoniul au fost abordate parțial, cu rezultate mixte. Aceste diferențe arată clar că noua strategie trebuie să fie mai flexibilă, concentrată pe domeniile cu interes și fezabilitate reală (turism, servicii locale, gastronomie, patrimoniu), dar și să abordeze adaptarea cadrului legislative pentru agricultură și asociere în Delta Dunării.

Caracterul inovativ al măsurilor legate de potențialul agricol / produse locale marketate și promovate local și adecvarea lor la nevoile teritoriului rezulta, la momentul scrierii SDL, din faptul că prin implementarea lor, tinerii fermieri – odată instalați, nu ar mai fi comercializat produsele agricole en gros, la preturi modice, în afara teritoriului **ci direct către consumatorii finali, în principal în teritoriul GAL**. În plus, noile exploatații înființate urmau să se constituie în proiecte pilot pentru agricultura teritoriului, **prin oferirea unui model de exploatare care produce cu valoare adăugată, participând la scheme de calitate și la forme asociative pentru îmbunătățirea și promovarea produselor proprii**.

Experiența implementării SDL a relevat însă existența unor riscuri suplimentare, în fapt a următoarelor realități:

1. Peste 90 % din suprafețele agricole individuale din teritoriul GAL sunt prea mici pentru a se încadra în rigorile finanțării europene (nr. minim SO).
2. Creșterea animalelor în condiții specifice Deltei Dunării (în stare de semilibertate) nu beneficiază de normative specifice care să le dea crescătorilor posibilitatea accesării de fonduri europene. Principala dificultate este imposibilitatea construirii platformelor pentru gunoierul de grajd în contextul legislației specifice Rezervației Biosferei Deltei Dunării.

În consecință, din suma totală alocată inițial Măsurii M1/2B, respectiv **160.000 euro**, în cadrul celor două sesiuni de selecție deschise (Sesiunea 1 / 2017 – 0 proiecte depuse și Sesiunea 1 / 2018 – 1 proiect depus) au fost accesați doar 40.000 de euro.

Singurul proiect depus – “Sprijin pentru ferma agricolă SIMOMIH GEO SRL” în teritoriul comunei Chilia Veche, a avut ca obiect dezvoltarea unei culturi de cereale în câmp (grâu, orzoaică), ceea ce a arătat că în teritoriul GAL Oamenii Deltei nu există încă premisele constituirii unui model de exploatare agricolă care să producă cu valoare adăugată, participând la scheme de calitate și la forme asociative.

Totusi, este foarte important de mentionat ca atat in cadrul activitatilor de animare comunitara desfasurate in teritoriu cat si prin contactarea noastra directa la sediu, telefonic si via email de catre potentiali beneficiari, am constatat ca exista un real interes al accesarii Masurii M1/2B de catre tinerii crescatori de animale.

Cresterea animalelor reprezinta o ocupatie traditionala pe teritoriul GAL Oamenii Deltei – cca 15.000 de bovine inregistrate.

O caracteristica importanta a activitatii de crestere a animalelor in teritoriul GAL Oamenii Deltei este insa existenta acestora in stare de semilibertate, acestea traind nu in adaposturi special amenajate in intravilanului localitatilor ci pe grinduri invecinate cu zonele de locuire.

Din pacate, nici unul dintre cei peste 20 de potentiali tineri fermieri care intruneau conditiile de eligibilitate sub aspectul efectivelor de animale propuse nu au putut respecta normele de mediu privind gestionarea gunoiului de grajd, in sensul amenajarii de platforme betonate ale caror suprafate trebuie sa fie direct proportionale cu efectivele de animale crescute in ferma.

Acest fapt se datoreaza atat traditiei teritoriului in materie de crestere a vitelor in stare de semilibertate cat mai ales specificului de rezervatie a biosferei a teritoriului, in care aceste platforme betonate nu pot fi autorizate prin legislatia specifica.

Paradoxal, toti acesti fermieri incaseaza si astazi subventie pentru bunastarea animalelor, efectivele de animale fiind inregistrate atat la DSVSA cat si in datele statistice ale INS.

In acest context M2/3A - Sprijin pentru participarea pentru prima data la schemele de calitate a devenit inoperanta, deoarece – conform rezultatelor unui sir de 3 focus grupuri cu 20, 14 respectiv 9 participanti organizate de GAL Oamenii Deltei in teritoriu intre 2017 si 2020, crescatorii de animale nu au fost interesati de participarea la scheme de calitate **in lipsa posibilitatii de dezvoltare sau chiar desfasurare a activitatii de baza.**

Fundamentarea in analiza SWOT a Masurilor privind schemele de calitate M2 / 3A si M3 / 3A a fost, la momentul depunerii strategiei, urmatoarea:

Puncte tari	Puncte slabe
Existenta unor produse alimentare cu valoare de produs traditional, insuficient sau deloc valorificate (branza de Chilia, mierea de menta din Delta Dunarii, tuica de salcam, ciulinii de balta, etc.	Lipsa unor lanturi scurte alimentare in teritoriu, in contextul accesul dificil la pietele de desfacere si al costurilor mari de transport Lipsa certificarii, in cazul produselor cu potential de produs traditional
Oportunitati	Amenintari / Riscuri
Certificarea prin scheme de calitate a unor produse locale, ceea ce ar face ca acestea să rămână în teritoriu, să atragă turiștii pentru consum local, să crească potentialul turistic al teritoriului și să diminueze costurile mari de transport pe apă.	Consumatorii cunosc foarte puțin existența schemelor de calitate, buna organizare a a procesului de certificare, importanta legătura culturală a produselor certificate cu teritoriul Competitie la nivel national si european

Din pacate, experienta implementarii SDL a relevat ca produsele alimentare cu valoare adaugata (potential de brand local) sunt realizate de fermieri de subzistenta care nu dispun de mijloacele necesare productiei in vederea comercializarii si care nu pot beneficia de finantari europene pentru achizitionarea acestora datorita rigorilor / restrictiilor PNDR (nr. minim SO) in conditiile in care suprafetele agricole din teritoriul GAL Oamenii Deltei se reduc, in general, la gradinile aferente locuintelor, restul terenurilor fiind reprezentate de asa numitele "terenuri degradate" (apa si stuf).

Caracterul necesar al acestor Masuri, asa cum rezulta din activitatile de animare preliminare redactarii strategiei, a fost diminuat de dificultatile specifice teritoriului izolat si preponderent acvatic al GAL Oamenii Deltei: **culturile agricole / pepeni, legumicultura nu sunt suficient de intinse pentru a indeplini conditiile de eligibilitate (numar de SO)** iar participarea la scheme de calitate nu rezolva problema costului ridicat al marketarii si promovarii produselor in lipsa altei surse de finantare.

Cresterea animalelor (cca 15.000 de bovine inregistrate doar pe teritoriul GAL Oamenii Deltei), singura activitate suficient de ampla si de prospera pentru a asigura activitatea agricola a teritoriului nu se incadreaza, asa cum am aratat mai sus, in reglementarile legislative in vigoare.

Imposibilitatea instalarii de tineri fermieri crescatori de bovine a afectat si viziunea strategica initiala asupra Masurii M4/3A - Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative pentru care se contura, in etapa de animare, necesitatea unei investitii comune in 1-2 centre mobile de sacrificare a animalelor, mai ales in contextul in care o alta problema majora cu care se confrunta crescatorii de animale din teritoriul GAL Oamenii Deltei a fost timp de multi ani leucoza bovina. Anual , efective importante de bovine au fost diagnosticate cu aceasta boala infectioasa (cca 2000 cazuri / an) fapt ce a determinat imposibilitatea emiterii autorizatiilor de taiere / sacrificare de catre medicii veterinari. In acest context, nu s-a mai putut pune problema autosustinerii unor investitii comune cum ar fi abatoarele / centrele de sacrificare propuse prin SDL GAL Oamenii Deltei .

Intemeierea Masurii M4/3A - Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative in analiza SWOT a fost, la momentul depunerii SDL GAL Oamenii Deltei, urmatoarea:

Puncte tari	Puncte slabe
Număr mare de structuri asociative, comparativ cu alte zone rurale	Participare sociala / asociativitate redusa, preponderent formala
Oportunitati	Amenintari / Riscuri
Incurajarea formelor asociative formate din actori locali ai teritoriului	Lipsa traditiei asociative a teritoriului

Astfel, analiza diagnostic a relevat faptul ca in teritoriul GAL exista forme asociative dar ca, in cea mai mare parte, acestea sunt de tip formal, fiind create intr-un scop singular si limitandu-si activitatea la acesta (de ex. Asociatiile crescatorilor de animale, create pentru concesiunarea pasunilor comunale), fara a aduce beneficii durabile membrilor.

Un alt aspect defavorizant este acela ca, indiferent de natura lor, asociatiile nonguvernamentale din teritoriu nu dispun de fondurile necesare implementarii unui proiect, in conditiile in care nu intrunesc conditiile pentru obtinerea unui avans / scrisoare de garantie bancara.

În contextul problemelor structurale ale microeconomiei locale și a gradului redus de adaptare la cerințele pieței, **asocierea și cooperarea au fost considerate esențiale pentru creșterea competitivității, condiționată de valorificarea pe piață a unor produse și servicii locale cu valoare adăugată.** S-a considerat, în urma analizei teritoriului, ca adaptarea la cerințele pieței poate fi accelerată de asociere, având drept consecință directă conștientizarea actorilor locali asupra importanței aplicării unor metode / tehnologii de producție unitare, corespunzătoare atât cerințelor pieței cât și specificului economic al teritoriului.

Au fost estimate inițial un număr de **trei structuri asociative nou create** (în domeniile creșterii animalelor, turism și respectiv meșteșuguri) și **o investiție comună sprijinită.** Ca rezultat al procesului de animare premergător depunerii strategiei, investiția comună preconizată se considera a fi cea într-un centru mobil de sacrificare bovine sau două asemenea centre fixe.

Dat fiind faptul că leucoza bovină nu a fost eradicată ci, dimpotrivă, a crescut anual numărul de bovine declarate bolnave, nici o asociație de crescători de animale nu și-a asumat riscul sustinerii unei asemenea investiții.

La aceasta, s-a adăugat imposibilitatea instalării de tineri fermieri crescători de bovine și, ulterior, participarea acestora la scheme de calitate cu preparate și semipreparate bazate pe carne și lapte.

Este important de menționat că tinerii crescători de bovine din teritoriu nu au înțeles / acceptat incapacitatea autorităților de a adapta legislația privitoare la condițiile obligatorii (platforma betonată pentru gunoi de grajd direct proporțională cu dimensiunea cu efectivele uriașe de animale crescute în stare de semilibertate) la condițiile specifice ale Deltei Dunării, ceea ce a afectat semnificativ încrederea beneficiarilor în fezabilitatea și logica celor trei măsuri interdependente ale SDL GAL Oamenii Deltei: *instalarea de tineri fermieri în scopul participării acestora la scheme de calitate și ulterior asocierea în vederea unor investiții comune.*

Concret, fara posibilitatea unei finantari pentru dezvoltarea propriei exploatare, tinerii fermieri din teritoriu nu au fost interesati doar de participarea la scheme de calitate si la structuri asociative, deoarece dezvoltarea asociativa presupune, inainte de toate, dezvoltarea individuala a membrilor asocierii.

Bugetul alocat acestei Masuri – de 312.398 euro initial, a fost diminuat treptat pana la 14.398,31 euro, diferenta fiind realocata catre Masura M6/6A – Sprijin pentru dezvoltarea activitatilor nonagricole, Masura care a beneficiat ce cel mai mare interes din partea locuitorilor teritoriului.

Din cu totul alte motive decat cele mai sus enumerate nici **Masura M7/6B - Păstrarea și afirmarea culturii, limbii și identității minorităților din teritoriul GAL Oamenii Deltei nu s-a bucurat de success**, desi a avut o puternica fundamentare in analiza in analiza SWOT, la momentul depunerii SDL GAL Oamenii Deltei :

Puncte tari	Puncte slabe
Compoziție etnică mixta, minoritati in convietuire armonioasa	Lipsa de promovare si valorificare a traditiilor folclorice si gastronomice ale minoritatilor etnice
Oportunitati	Amenintari / Riscuri
Valorificarea turistica a multietnicitatii locale ca parte integranta a specificului local	Pierderea caracterului multietnic armonios al teritoriului in conditiile accentuarii migratiei / depopularii zonei

La nivelul celor 4 comune ale teritoriului GAL Oamenii Deltei se inregistrau, conform statisticii INS **"Populatia stabila dupa etnie - judete, municipii, orase, comune"**, din totalul de 5.126 de locuitori , 1025 reprezinta minoritati etnice (341 ucraineni , 676 rusi lipoveni, 5 romi).

Măsura M7 / 6B si-a propus finantarea actiunilor integrate care asigura incluziunea socio-culturala a locuitorilor teritoriului aparținând minorităților, plusvaloarea Masurii rezidand si din promovarea, in acest mod, a teritoriului ca spațiu al multietnicității și multiculturalității unde, de sute de ani, diferite etnii conviețuiesc în pace.

Acest tip de promovare este necesar si contribuie semnificativ la dezvoltarea turismului in teritoriu, dat fiind faptul ca minoritatile etnice locale sunt pastratoare ale celor mai vechi si mai pitorestitraditii folclorice si gastronomice ale teritoriului. Astfel, integrarea culturala a minoritatilor asociata cu turismul devine un factor important al cresterii coeziunii economice si sociale a teritoriului GAL Oamenii Deltei.

Pe langa valoarea in sine, de promovare a patrimoniului cultural imaterial al minoritatilor etnice din teritoriul GAL, Masura **M7/6B a fost gandita in complementaritate cu Masura 6/6A -Sprijin pentru activitati nonagricole**, prin crearea unei “platforme” de promovare in cadrul unor festivaluri organizate de minoritatile etnice, inclusiv pentru activitatile mestesugaresti bazate pe valorificarea traditiilor (atelieri de croitorie pentru haine inspirate din portul traditional al rusilor lipoveni, etc.).

In cadrul acestei Masuri, a fost depus proiectul “Cultura rusilor lipoveni si a romilor in teritoriul GAL Oamenii Deltei: trecut, prezent si viitor”, de catreAsociatia Comunitatea Rusilor Lipoveni din Romania, in valoare eligibila de 69.718,29 euro – eligibil si selectat la nivelul GAL.

Proiectul depus de Comunitatea Rusilor Lipoveni din Romania consta in organizarea unui festival al traditiilor multietnice incluzandu-le in principal pe cele ale rusilor lipoveni, care urma a fi desfasurat in localitatea Mila 23, comuna Crisan, in vara anului 2019.

Faptul ca CRLR nu avea un sediu in proprietate in teritoriul GAL a constituit insa, la momentul incheierii contractului de finantare, un impediment major iar proiectul a fost respins in etapa de contractare la CRFIR 2 Constanta (dupa aproape un an de la selectarea sa de catre GAL) si redepus intr-o noua sesiune de selectie.

Din nou, proiectul selectat de GAL (de data aceasta continand doar activitati de servicii care nu presupuneau depozitarea de instrumente muzicale sau alte elemente logistice la sediu) a fost declarat neeligibil de catre OJFIR Tulcea.

In vederea redepunerii acestui proiect, Comunitatea Rusilor Lipoveni din Romania a initiat si asteptat, din luna martie 2022 pana in toamna anului 2024, HCL a UAT C.A Rosetti, in vederea luarii in folosinta cu acte in regula a spatiului unde comunitatea rusilor lipoveni din Sfistofca isi desfasoara de fapt permanent activitatea, si care prin proiect urma a fi dotat cu logistica necesara. Din pacate, aceasta HCL a fost adoptata abia in luna august a.c..

Intre timp, pentru a facilita absorbtia fondurilor, GAL Oamenii Deltei a realocat 30.000 euro destinati acestei Masuri catre Masura M6/6A – Sprijin pentru activitati nonagricole, care s-a bucurat de un foarte mare interes din partea beneficiarilor si a mai deschis inca doua sesiuni de selectie destinate Masurii M7/6B.

Chiar daca au existat ONG-uri avand ca scop promovarea culturii minoritatilor etnice interesate (ex. Asociatia Culturala Rusalka din Mila 23), nu au dispus de fondurile necesare (cash flow) necesare demararii proiectului.

Astfel, pentru a facilita absorbtia fondurilor SDL , in lipsa altor solutii, in vara anului 2025 GAL Oamenii Deltei a depus in ultima sesiune deschisa (din cele 6 deschise in total pe parcursul implementarii) proiectul “Cultura rusilor lipoveni si a ucrainenilor in teritoriul GAL Oamenii Deltei”, avand drept scop promovarea diversitatii etnice in teritoriul GAL Oamenii Deltei, prin achizitia de dotari necesare organizarii evenimentelor culturale si gastronomice ale minoritatilor etnice din teritoriul GAL Oamenii Deltei si promovarea proiectului la nivelul comunitatilor locale din teritoriu.

Si acest ultim proiect propus a fost declarat neeligibil de catre OJFIR Tulcea, din motive complexe si nu neaparat rezonabile.

CELE MAI IMPORTANTE PROBLEME SURVENITE IN IMPLEMENTAREA SDL GAL OAMENII DELTEI

Chiar daca problemele legate de absorbtia fondurilor au putut fi rezolvate prin realocari intre Masuri, faptul ca viziunea strategica initiala a GAL Oamenii Deltei nu a fost in totalitate materializata ramane un fapt mai putin imbucurator iar analiza sa realista este neaparat necesara pentru a preveni sau rezolva problemele viitoare. Astfel:

In ce priveste dezvoltarea agriculturii de subzistenta prin crearea unor produse cu valoare de brand local promovate prin scheme de calitate si marketate in cadru asociativ:

Existenta unor produse alimentare cu valoare de produs traditional, (branza de Chilia, mierea de menta din Delta Dunarii, tuica de salcam, ciulinii de balta,etc.) , nu a putut fi valorificata din cauza faptului ca produsele alimentare cu valoare adaugata (potential de brand local) sunt realizate de fermieri de subzistenta care nu dispun de mijloacele necesare productiei in vederea comercializarii si care nu pot beneficia de finantari europene pentru achizitionarea acestora datorita rigorilor PNDR (nr. minim SO) si a restrictiilor ARBDD, in conditiile in care suprafetele agricole din teritoriul GAL Oamenii Deltei se reduc, in general, la gradinile aferente locuintelor, restul terenurilor fiind reprezentate de asa numitele “terenuri degradate” (apa si stuf) .Neputand beneficia de finantari destinate dezvoltarii individuale, aceste mici exploatatii nu au fost interesate nici de scheme de calitate nici de asociere.

In ce priveste traditiile economice structurate pe valorificarea resurselor locale: peste, stuf, papura, terenuri agricole, cresterea animalelor:

Aici, cel mai important impediment a fost legat de restrictii economice generate de statutul de zona protejata, respectiv de concesiunea majoritatii suprafetelor agricole si stuficole catre agenti economici din afara zonei.

In plus, suprafetele agricole sunt prea mici (o curte are maxim 1500 m.p iar terenuri agricole aproape ca nu exista) pentru a se incadra in in rigorile finantarilor europene (numarul minim de SO).

De asemenea, cresterea animalelor in conditii specifice Deltei Dunarii (in stare de semilibertate) nu beneficiaza de normative specifice care sa le dea crescatorilor posibilitatea accesarii de fonduri europene

Concret, nici un fermier crescator de animale din teritoriul GAL Oamenii Deltei nu poate indepliniconditiile ANSVSA in ce priveste amenajarea platformelor pentru gunoi de grajd (**curtile sunt prea mici pentru amenajarea individuala date fiind efectivele uriase de animale aflate in proprietate iar realizarea unei platforme betonate comune de catrePrimarie este imposibila din cauza reglementarilor ARBDD**)

De asemenea, leucoza bovina, o boala infectioasa care a afectat anual mii de animale care nu mai pot fi valorificate este departe de a fi eradicata ba chiar, dimpotriva, a fost si poate redeveni oricand o mare problema a initiativelor benefice pentru teritoriu.

In ce priveste incurajarea formelor asociative formate din actori locali ai teritoriului:

Un impediment major l-a constituit lipsa interesului fata de asociere a producatorilor agricoli , in special crescatori de animale, datorita lipsei oricarei alte facilitati de finantare a activitatii, cu exceptia subventiilor acordate de APIA pe cap de animal.

In ce priveste alte activitati – turism, mestesuguri, asociatiile existente sau cele potentiale nu dispun, in teritoriul GAL Oamenii Deltei, de fondurile (cash flow) necesare demararii proiectelor.

In ce priveste certificarea prin scheme de calitate a unor produse locale (ceea cear face ca acestea să rămână în teritoriu, să atragă turiştii pentru consum local, să crească potentialul turistic al teritoriului şi să diminueze costurile mari de transport pe apă):

Costurile directe asociate procesului de certificare dar mai ales cele asociate marketingului, corelate cu costul foarte mare al transportului pe apa, descurajează înrolarea în schemele de calitate a produselor locale. În lipsa unei finanțări pentru dezvoltarea capacităților individuale de producție, marketing și promovare, agricultorii locali nu sunt dispuși să participe la procesul de certificare prin scheme de calitate, deoarece nu ar avea capacitatea de producție necesară unei promovări profesionale și susținute și nici la structuri asociative, deoarece nu au capacitatea financiară (cash flow) necesară demarării unor proiecte în cooperare.

În ce privește faptul că promovarea schemelor de calitate, a produselor certificate și educația consumatorilor, pot impulsiona consumul local, în teritoriu, în cursul sejururilor dar și creșterea vânzărilor în piața națională și intra-comunitară:

În materializarea acestui obiectiv, au existat extrem de numeroase impedimente:

- Marii operatori de turism (de tip hotelier) nu sunt încă dispuși să cumpere de la localnici produse naturale, ecologice, preferând produsele ieftine, de supermarket, pe care le comercializează la prețuri prohibitive
- Piete de desfacere alternative sunt greu accesibile, accesul către și dinspre teritoriu realizându-se exclusiv pe apă iar costul acestuia fiind foarte ridicat.
- Turismul rural este încă insuficient dezvoltat pentru o valorificare completă a acestor produse iar APL nu intenționează, cel puțin până la rezolvarea altor probleme de infrastructură și servicii de bază prioritizarea unei rețele de târguri locale în strategiile proprii de dezvoltare.
- Punctele gastronomice locale sunt încă la început și întâmpină numeroase probleme, în contextul unor norme metodologice încă neclare.
- **Asa cum am arătat mai sus, caracterul specific al agriculturii din teritoriul GAL Oamenii Deltei (zona umedă a Deltei Dunării) este încă neasumat de Programele naționale de finanțare și de legislația națională.**

6. TEMA V – EFICACITATEA SDL GAL OAMENII DELTEI

6.1. INTREBAREA 1: CARE ESTE GRADUL DE IMPLEMENTARE A SDL ? IN CE MASURA ABSORBTIA FONDURILOR SDL GAL OAMENII DELTEI A FOST SATISFACATOARE ?

Indicator	Situatia initiala / propusa / total suma disponibila per SDL	Situatia la finalul implementarii SDL	Procent de realizare
Numar de proiecte depuse si contractate / total SDL	18 proiecte selectate si finalizate (M1 / 2B – 4 proiecte, M3 / 3A – un proiect, M4 / 3 A – un proiect, M5 / 6B – 4 proiecte, M6 / 6A – 7 proiecte, M7 / 6B – 1 proiect)	48 proiecte selectate si finalizate (M1 / 2B - 1, M5 / 6B – 6, M6 / 6A – 41)	266 %
Suma absorbita / total SDL	1.922.730,17	1.810.253,00	94,15 %
Cresterea vizibilitatii GAL la nivelul teritoriului	0,00 %	Nr. accesari website: medie de 25 accesari / zi	100 %
		Nr. urmaritori pagina de FB: 1500	
		Nr. de activitati in teritoriu: 448 de activitati in teritoriu	
		Nr. de e-mailuri primite de la beneficiari si potentiali beneficiari - zilnic	

		Nr. de vizite la sediul GAL al potentialilor beneficiari din teritoriu – medie de doua vizite / saptamana	
		Numar de aparitii in presa locala si nationale: 24	
Reapectarea principiilor fundamentale LEADER	0,00 %	Abordarea “de jos in sus”	100 %
		Dezvoltare durabila axata pe resurse locale	100 %
		Actiuni integrate si multisectoriale	100 %
		Schimb de experienta si networking	100 %
		Cooperarea ca principiu dominant	100 %
		Inovatie	100 %
		Parteneriate locale public – privat	100 %

Consideram ca procentul de absorbtie de 94,15 % din total sume alocate SDL este unul foarte bun in raport cu provocarile intampinate de GAL Oamenii Deltei pe parcursul perioadei de implementare. Corelat cu cresterea foarte mare vizibilitatii GAL la nivelul teritoriului si a rolului acestuia in dezvoltarea locala durabila a teritoriului, putem considera ca implementarea SDL - chiar daca nu a corespuns in totalitate viziunii strategice initiale ci s-a apropiat mai degraba de cerintele actualei perioade de programare a fondurilor europene, a fost un succes.

6.2. INTREBAREA 2 : IN CE MASURA AU FOST ATINSE OBIECTIVELE STRATEGICE ? CARE A FOST EFICACITATEA SDL?

Realizarea primei strategii de dezvoltare a teritoriului GAL Oamenii Deltei a putut identifica nevoile de baza ale teritoriului, fara a exista timpul si experienta necesara prioritizarii / intelegerii ponderii lor in economia teritoriului.

Un exemplu relevant este cel al turismului rural care, din cauza gradului foarte mare de informalitate, nu aparea propriu zis ca activitate economica in statisticile INS dar care a cunoscut, in ultimii ani, o dezvoltare spectaculoasa. Este extrem de interesant si relevant faptul ca localnicii care practica acest tip de turism "la negru" isi doresc autorizarea si dezvoltarea unei afaceri propriu-zise dar in conditiile in care sa beneficieze de suport si asistenta in implementarea proiectelor accesate.

O alta situatie neasteptata a fost aceea ca, in ciuda efectivelor uriase de animale (vite) inregistrate de APIA si INS pe teritoriul GAL, nu a existat si nu exista nici in acest moment, in ciuda eforturilor facute de comunitatile locale si GAL, o solutie / alternativa legala la platformele betonate pentru depozitarea gunoiului de grajd.

Nu in ultimul rand , lipsa dorintei de asociere si de valorificare a produselor locale in conditiile neincrederii in autoritati, in piata de consum si in contextul saraciei si izolarii populatiei au constituit impedimente majore pentru implementarea viziunii strategice a SDL GAL Oamenii Deltei.

Cu toate acestea, prin implementarea SDL GAL Oamenii Deltei turismul rural in locuinte rezidentiale si-a recapatat caracterul traditional iar serviciile de agrement dezvoltate constituie, fiecare in parte, exemple de buna practica pentru turismul lent, in armonie cu natura si cultura locala.

6.3. INTREBAREA 3: CARE SUNT CONCLUZIILE SI CUM VOR FI FOLOSITE IN VIITOR ?

- Acțiunile strategice care au vizat **dezvoltarea activităților non-agricole** (M6/6A) au fost implementate cu un succes notabil: 49 de proiecte depuse, 41 contractate si finalizate, cu o absorbție financiară de aproape 60% din totalul componentei A. Aceste proiecte au dus la diversificarea economiei locale, legalizarea unei părți semnificative din turismul informal și crearea de noi locuri de muncă.
- Acțiunile care au vizat **sprijinirea fermierilor și dezvoltarea agriculturii locale** (M1/2B și M2/3A) au fost implementate într-o măsură foarte redusă. Din cauza constrângerilor legislative și de mediu, doar un proiect a fost contractat pe M1/2B, iar schemele de calitate (M2/3A) nu au putut fi aplicate.
- Acțiunile pentru **structuri asociative** (M4/3A) nu au reușit să producă rezultatele așteptate: lipsa unui cadru legislativ adaptat, neîncrederea producătorilor și lipsa cash-flow-ului au blocat obiectivele de asociere. Bugetul a fost în mare parte realocat spre M6/6A.

- Acțiunile dedicate **infrastructurii rurale și patrimoniului cultural** (M5/6B și M7/6B) au fost implementate parțial. Unele proiecte publice au fost finalizate (terenuri de sport, dotări pentru situații de urgență), dar altele (cele de construcții) au întâmpinat mari dificultăți din cauza creșterii prețurilor la materiale și transport și a lipsei resurselor financiare ale APL.

7. CONCLUZII SI RECOMANDARI

7.1. Concluzii

În concluzie, principalele probleme întâmpinate în implementarea viziunii SDL GAL Oamenii Deltei au fost următoarele:

- Marii operatori de turism (de tip hotelier) nu sunt încă dispuși să cumpere de la localnici produse naturale, ecologice, preferând produsele ieftine, de supermarket, pe care le comercializează la prețuri prohibitive
- Piete de desfacere alternative sunt greu accesibile, accesul către și dinspre teritoriu realizându-se exclusiv pe apă iar costul acestuia fiind foarte ridicat.
- Turismul rural este încă insuficient dezvoltat pentru o valorificare completă a acestor produse iar APL nu intenționează, cel puțin până la rezolvarea altor probleme de infrastructură și servicii de bază prioritizarea unei rețele de târguri locale în strategiile proprii de dezvoltare.
- Punctele gastronomice locale sunt încă la început și întâmpină numeroase probleme, în contextul unor norme metodologice încă neclare (în special lipsa unui cod CAEN dedicat).
- Așa cum am arătat mai sus, caracterul specific al agriculturii din teritoriul GAL Oamenii Deltei (zona umedă a Deltei Dunării) este încă neasumat de Programele naționale de finanțare și de legislația națională.

Relevanța SDL se confirmă în continuare, deoarece principalele nevoi identificate – dezvoltarea economică locală, menținerea populației tinere și îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor – rămân actuale. Totuși, experiența implementării arată că, pentru a transforma logica de intervenție în rezultate concrete, este nevoie de:

- **Adaptarea măsurilor la specificul Deltei Dunării** (dimensiunea mică a exploatațiilor, restricțiile de mediu, lipsa piețelor locale);
- **Sprijin suplimentar pentru asociere și certificarea produselor** prin scheme de calitate, prin mecanisme simplificate și finanțări care să acopere costurile reale;

- **Continuarea sprijinului pentru activități non-agricole** care s-au dovedit a fi motorul cel mai eficient de diversificare economică;
- **Consolidarea turismului local** ca piață integratoare pentru produse și servicii locale, cu accent pe gastronomie, meșteșuguri și experiențe autentice.

În concluzie, logica de intervenție a SDL GAL *Oamenii Deltei* este în continuare relevantă, dar implementarea a arătat că **anumite componente trebuie ajustate și adaptate specificului local** pentru a produce impactul așteptat.

În ansamblu, proiectele implementate prin SDL GAL *Oamenii Deltei* cu sume sub jumătatea celor disponibile la nivel national au creat oamenilor convingerea ca fondurile europene sunt accesibile si celor izolati, cu bani putini dar care sunt exact cei care pot contribui cu adevarat la dezvoltarea durabila a teritoriului.

Astfel, rolul GAL *Oamenii Deltei* a fost, este si va fi unul determinant.

7.2. Recomandări

Pentru atingerea obiectivelor propuse în SDL: anunțarea și promovarea lansării sesiunilor de apeluri cu suficient timp înainte de deschiderea sesiunii, astfel încât potențialii beneficiari să poată pregăti documentația tehnică necesară pentru a solicita sprijinul necesar, realizarea unui efort suplimentar cu privire la îmbunătățirea cunoștințelor beneficiarilor, creșterea atractivității măsurilor din SDL, scurtarea timpului de evaluare a proiectelor, identificarea și promovarea celor mai bune practici (proiecte de succes).

Realizarea și promovarea unei analize specifice și aprofundate cu privire la modul în care metoda LEADER a contribuit la dezvoltarea capitalului social și la îmbunătățirea guvernancei locale. De asemenea se recomandă realizarea de actualizări ale analizelor privind potențialul teritoriului, nevoile comunității, inclusiv din perspectiva activităților locale și a participării actorilor cheie locali.

Pentru creșterea beneficiilor datorate metodei LEADER: creșterea calității interacțiunilor dintre actorii locali și furnizorii de resurse externi sau partenerii instituționali, organizarea actorilor locali în diferite forme de parteneriate, rețele, lobby-uri, grupuri de interese și de solidaritate pentru a accesa fonduri europene, sensibilizarea cu privire la identitățile locale și la imaginea sau reputația zonei, favorizarea și încurajarea tinerei generații să își coreleze perspectivele viitoare cu o viziune a zonei în care trăiesc, implicarea diferiților actori (actorilor publici, privați, civili) într-un mod dinamic și interactiv de învățare socială, lărgirea grupului de potențiali beneficiari, o mobilizare locală sporită și încurajarea indirectă a non-beneficiarilor de a participa la procesul de dezvoltare locală.

Pentru obținerea realizărilor și rezultatelor așteptate: diseminarea continuă a informațiilor cu privire la posibilitățile de accesare a fondurilor disponibile din strategie, scurtarea timpului de evaluare a proiectelor, realocarea de sume de la măsurile pentru care nu s-a manifestat interes din partea populației, eliminarea din strategie a unei măsuri pentru care nu s-au depus proiecte pe parcursul a două sesiuni de finanțare lansate.

Creșterea numărului de activități ale asociației care au ca scop „învățarea colectivă” (grupuri de lucru, seminarii de promovare, conferințe, evenimente anuale de promovare și informare) deoarece în urma desfășurării acestora interesul populației față de accesarea fondurilor europene a crescut.

Lecțiile învățate sunt următoarele:

1. Deși Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Oamenii Deltei a fost una structurată și adaptată nevoilor teritoriului, a fost necesară actualizarea și chiar reabordarea acesteia, în condițiile existenței unor factori externi defavorizanti asimilabili aproape cu forta majora.
2. Teritoriul aflat în exclusivitate pe apa al GAL Oamenii Deltei este un teritoriu cu dezvoltare specifică, aparte de restul regiunilor țării, ceea ce necesită și presupune o abordare procedurală și legislativă diferită. În acest sens, rolul GAL Oamenii Deltei în activitatea de lobby care să determine schimbările necesare trebuie să fie unul determinant.
3. Activitatea Asociației GAL Oamenii Deltei trebuie evaluată periodic pentru a vedea ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, ce anume putem face pentru îmbunătățirea implementării și a rezultatelor.
4. Va trebui pus un accent deosebit pe creșterea calității interacțiunilor dintre actorii locali și furnizorii de resurse externi sau partenerii instituționali, organizarea actorilor locali în diferite forme de parteneriate, rețele, grupuri de lobby, grupuri de interese și de solidaritate pentru a accesa fonduri europene, sensibilizarea cu privire la identitatea locală și la imaginea sau reputația zonei, favorizarea și încurajarea tinerei generații în ce privește corelarea perspectivelor viitoare cu o viziune asupra zonei în care trăiesc, implicarea diferiților actori într-un mod dinamic și interactiv de învățare socială, lărgirea grupului de potențiali beneficiari, o mobilizare locală sporită și încurajarea indirectă a non-beneficiarilor de a participa la procesul de dezvoltare locală.

Prezenta strategie a GAL Oamenii Deltei din cadrul DR36 a fost realizată ținând cont de toate aspectele menționate în acest raport, inclusiv de faptul că viziunea strategică asupra dezvoltării teritoriului are nevoie de timp pentru a prinde contur, în contextul sărăciei, izolării și neîncrederii acumulate de oameni timp de decenii și în cel al procedurilor de implementare încă prea complicate pentru a genera o dezvoltare economică locală durabilă și vie.

8. SITUATIA PUNCTUALA A PROIECTELOR SELECTATE DE GAL OAMENII DELTEI IN CADRUL IMPLEMENTARII SDL

Nr. crt	Denumire proiect	Beneficiar	Suma platita/ euro	Rest de plata	Detalii privind implementarea	Localitate	Nr. telefon	Foto proiect
	BENEFICIARI PUBLICI SI ONG / FEADR							
	BENEFICIARI PUBLICI / FEADR							
1.	Dotarea serviciului voluntar pentru situatii de urgenta	UAT Maliuc	98.252	0,00	Finalizat	Maliuc / Maliuc	0745.109.590	
2.	Construire dispensar uman in satul Letea, comuna CA Rosetti, jud. Tulcea	UAT C.A. Rosetti	99.911	0,00	Finalizat	C.A. Rosetti / Letea	0742.352.185	

3	Construire infrastructura rurala la scara mica, servicii locale de baza, patrimoniu cultural si calitatea vietii	UAT Crisan	162.153	0,00	Finalizat	Crisan / Mila 23	0740.480.036	
4	Achizitia unui tractor pentru situatii de urgenta	UAT C.A. Rosetti	78.718	0,00	Finalizat	C.A. Rosetti /Letea	0742.352.185	
5.	Construire teren de sport multifunctional	UAT Maliuc	93.806	0,00	Finalizat	Maliuc / Maliuc	0745.109.590	
6.	Reabilitare moara – Muzeul Traditiilor Locale	UAT Chilia Veche	0,00	0,00	Valoare eligibila:141.506,13 euro Proiect contractat in 2018, reziliat in 2022 datorita dificultatilor in implementare (cresterea preturilor in constructii post Covid, lipsa disponibilitatii firmelor de constructii de a organiza santiere in zona umeda a Deltei Dunarii)	Chilia Veche	0720.169.341	Reziliat, suma realocata in cadrul Masurii

7.	Achizitionare ambarcatiune pentru situatii de urgenta	UAT Chilia Veche	139.89 3,31	0,00	Finalizat	Chilia Veche	0720.169.341	
ONG / FEADR								
8.	Infiintare centru de Agrement si Turism durabil	Asociatia Centrul de Politici Durabile Ecopolis	0,00	0,00	Valoare eligibila: 100.000 euro Proiect selectat, ajuns in etapa de contractare, necontractat (beneficiarul a renuntat la proiect)	C.A. Rosetti / Letea		Necontractat, suma realocata in cadrul Masurii
9.	Patrimoniul cultural local, modalitate de dezvoltare durabila a comunitatilor rurale din teritoriul GAL Oamenii Deltei si de promovare a turismului cultural	Asociatia Ivan Patzaichin Mila 23	0,00	0,00	Valoare eligibila: 52.000 euro Proiect contractat in 2019 si implementat (toate activitatile si platile realizate) Contract reziliat din motive procedurale (nedepunere cerere pt transa I in termenul procedural)	Crisan / Mila 23	0744.624.229 Teodor Froilu	Reziliat, suma realocata in cadrul Masurii
10.	Muzeul traiului in Chilia Veche – model autentic de locuire traditionala pentru localnici si turisti	Asociatia RO@MANI A	0,00	0,00	Valoare eligibila: 88.000 euro Proiect contractat, reziliat la cererea beneficiarului datorita cresterii preturilor in constructii post Covid 19	Chilia Veche	0722.622.863 Irina Marin	Reziliat, suma realocata in cadrul Masurii
11.	Dotarea comunitatii rusilor lipoveni din teritoriul acoperit de GAL Oamenii Deltei	CRLR	0,00	0,00	Proiect intors din etapa de contractare datorita suspiciunii de suprapunere a doua articole din R(UE)1305	Crisan / Crisan	0735.176.231 Valentin Staleno	Necontractat, suma realocata in cadrul Masurii

12.	Cultura rusilor lipoveni si a romilor in teritoriul GAL Oamenii Deltei	CRLR	0,00	0,00	Valoare eligibila: 62.629,78 Proiect intors din etapa de contractare datorita inexistentei unui punct de lucru al CRLR in teritoriul GAL Oamenii Deltei	Crisan / Crisan	0735.176.231 Valentin Staleno	Necontractat, suma realocata in cadrul Masurii
13.	Cultura rusilor lipoveni si a ucrainenilor in teritoriul GAL Oamenii Deltei	Asociatia GAL Oamenii Deltei	0,00	0,00	Valoare eligibila: 39.926 euro Proiect selectat de GAL, respins de OJFIR Tulcea	Chilia Veche	0723.519.948 Ileana Luchian Giusca	Necontractat, suma nerealocata datorita incheierii termenului de selectie a proiectelor in cadrul SDL
14.	Cultura rusilor lipoveni si a romilor in teritoriul GAL Oamenii Deltei: trecut, prezent, viitor	CRLR	0,00	0,00	Proiect intors din etapa de contractare	Crisan / Crisan	0735.176.231 Valentin Staleno	Necontractat, suma realocata in cadrul Masurii
BENEFICIARI PUBLICI / EURI								
15	Achizitionare dotari medicale pentru comuna Chilia Veche, jud. Tulcea	UAT Chilia Veche	0,00	0,00	Valoare proiect 106.220,62 / fonduri EURI – Dotarea cabinetului stomatologic Chilia Veche in scopul acordarii de consultanta medicala gratuita tip caravane medicale populatiei locale Selectat de GAL, respins de OJFIR	Chilia Veche	0720.169.341	Necontractat, suma realocata intre Masuri
BENEFICIARI PRIVATI / FEADR								

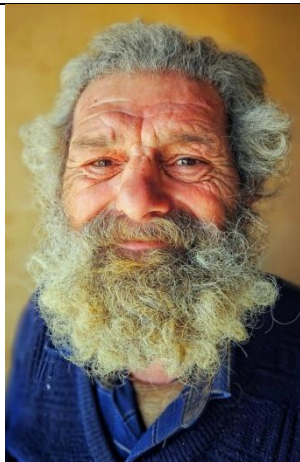
1.	Sprijin pentru ferma Agricola Simomih Geo SRL	Simomih Geo SRL	40.000	0,00	Cultura orzoaica si grau Finalizat	Chilia Veche	0757.123.941	
2.	Modernizare locuinta pentru inchiriere camera in regim turistic	Letea House Bees SRL, adm Chiselev George	30.000	0,00	2 obiective: dotare (80%), formare profesionala (20%) Finalizat	C.A. Rosetti / Letea	0749.575.839	
3.	Amenajare locuinta pentru inchiriere camera in regim turistic	Mylav Party SRL	30,00	0,00	Obiective: amenajare / dotare locuinta si formare profesionala Finalizat	Maliuc / Partizani	0722.351.545	-
4.	Turism rural la Mila 23, judetul Tulcea	Supernavodul SRL	30.000	0,00	Finalizat	Crisan / Mila 23	0762.634.775	
5.	Construire spatii de cazare Ceico Valentin Pescuit PFA	Ceico Valentin Pescuit PFA	0,00	0,00	Proiect contractat, neimplementat din cauza decesului beneficiarului, suma realocata in interiorul Masurii	Crisan / Crisan	- Nu e cazul	-Nu e cazul

6.	Modernizare locuinta pentru inchiriere camera in regimturistic	Vavilov Bogdan PFA	30.000	0,00	3 obiective : modernizare 3 camere (40%), dotare (40%), contract de munca sezonier (20%) Finalizat	C.A. Rosetti / Letea	0752.369.064	
7.	Creare servicii turistice de agrement cu barca din lemn in Delta Dunarii	Zalatoi Navitrans SRL, adm. Butilchin Ana	30.000	0,00	2 obiective: dotare (80%), crearea unui loc de munca (20%) Finalizat	Crisan / Mila 23	0763.626.306	
8.	Achizitie barca din lemn pentru plimbari de agrement in Delta Dunarii	Scarasnia Lotca SRL, adm Mihaela Barbaneag ra	30.000	0,00	2 obiective: achizitie barca lemn 7,5 m lungime, 2,2 m latime pt 12 persoane, cu cabina baie, masa rabatabila, mobilier, motor 60 CP (80%), formare profesionala (20%) Finalizat	Crisan / Mila 23	0748.109.471	

9.	Amenajare camere in locuinta personala pentru cazare turisti	Giurea T. Mariana PFA	30.000	0,00	3 obiective –modernizare (40%), dotare (40%), promovare (20%) Finalizat	Chilia Veche	0740.885.652	
10.	Activitati foto-video SC Pavpen Master SRL	Pavpen Master SRL, adm. Tanase Gabriel	30.000	0,00	3 obiective: promovare (25 %), dotare (50%), un loc de munca plus calificare profesionala (25%) Finalizat	Maliuc / Maliuc	0748.345.406	
11.	Modernizarea si transformarea spatiilor de locuit in spatii de cazare pentru turisti	Carlan Stefan PFA	30.000	0,00	3 obiective: modernizare 40 %, dotare 40%, formare profesionala si loc de munca 20% Finalizat	C.A. Rosetti / C.A. Rosetti	0746.254.076	

12	Promovarea turismului ecvestru in satul Letea	Safcencu Constantin a PFA	30.000	0,00	3 obiective: achizitie atelaj cu cai (60%), promovare (20%), loc de munca (20%) Finalizat	C.A. Rosetti / Letea	0740.219.331	
13	Activitati recreative in satul Letea (atelaj cai)	Baccela Elena PFA	30.000	0,00	Finalizat	C.A. Rosetti / Letea	0740.080.896	
14	Servicii turistice de agrement Valenta Plus SRL – barca din lemn	Valenta Plus SRL, adm. Tanase Paul Valentin	30.000	0,00	2 obiective: achizitie barca (80%), promovare (20%) Finalizat	Maliuc / Maliuc	0725.637.340	

15	Dotarea cladirii rezidentiale Husanu pentru includerea in circuitul turistic	Husanu Daniel PFA	30.000	0,00	2 obiective: dotare (60%), formare (20%), promovare (20%) CP 2 august 2020 Finalizat	Maliuc / Maliuc	0752.633.529	
16	Creare servicii turistice de agrement cu barca din lemn in Delta Dunarii	Husanu Daniel PFA	30.000	0,00	2 obiective – achizitie (80%) si formare profesionala (20%) Eligibil cu finantare	Maliuc / Maliuc	0752.633.529	Beneficiarul a renuntat la proiect
17	Modernizare locuinta si dotare corespunzatoare pentru includerea in circuitul turistic	Perijoc Daniel PFA	30.000	0,00	3 obiective – modernizare 50%, dotare 30%, loc de munca 20 % Finalizat	Chilia Veche	0743. 353.665	
18	Infiintare structura de primire cu functiuni de cazare	Pavel Niculae Cazare PFA	30.000	0,00	3 obiective: dotare (60%), promovare (20%), calificare (20%) Finalizat	Crisan / Crisan	0756.392.660	

19	Promovarea patrimoniului natural si cultural al GAL Oamenii Deltei prin fotografie	Amintiri Dobrogene SRL, adm. Daniel Micu	30.000	0,00	3 obiective: dotare (65%),promovarea traditiilor locale prin 2 expozitii foto (35%) Finalizat	Chilia Veche	0754.552.731	

20	Revitalizarea, valorificarea si promovarea lucrului manual traditional in scopul dezvoltarii durabile	Vlamisa70 Fashion SRL	21.000	9.000	3 obiective: dotare si echipare atelier (30%), crearea unui loc de munca (35%), promovare (35%) CP 2 neeligibila Actualmente in curs de solutionare in instanta de contencios administrativ	Chilia Veche	0761.369.543	
21	Infiintare structura turistica cu functiuni de cazare Anghel Catalin PFA	Anghel Catalin-Ionel Servicii PFA	30.000	0,00	4 obiective: construire si re compartimentare (30 %), dotare (30%), promovare (20%), loc de munca (20%) Finalizat	Crisan / Crisan	0748.608.787	
22	Infiintare structura turistica cu functiuni de cazare Maliuc	Tanase G. Iulian – Andrian PFA	30.000	0,00	4 obiective: construire spatii cazare (30%), dotare (30%), promovare (20%), calificare profesionala (20%) Finalizat	Maliuc / Maliuc	0766.252.662	

23	Turism rural durabil in localitatea Crisan, judetul Tulcea (servicii foto)	Dinu C. Bogdan PFA	30.000	0,00	3 obiective – achizitii (60%), loc de munca (20 %), promovare (20%) Finalizat	Crisan / Crisan	0745.020.660	
24	Turism cu barca traditionala in teritoriul GAL Oamenii Deltei	Delta Orca SRL adm Laurentiu Vasiliu Laurentiu	30.000	0,00	2 obiective- achizitie barca (80%) si promovare (20%) Finalizat	Crisan / Crisan	0753.753.341	
25	Servicii de agrement turistic in satul Letea	Comdia SRL, adm Pindic Elena Alexandra	30.000	0,00	2 obiective- achizitie 2 ATV uri si 6 casti(70%) si promovare (30%) Finalizat	C.A. Rosetti / Letea	0740.233.254	
26	Turism rural cu atelaj traditional in loc. Letea, jud. Tulcea	Inakara Culture SRL	30.000	0,00	3 obiective – dotari (55%), crearea unui loc de munca (30%),promovare (15%) Finalizat	C.A. Rosetti / Letea	0752.636.345	

27	Infiintare structura de primire turistica cu functiuni de cazare	TMI Delta Dunarii – adm. Tanase Geanina	30.000	0,00	3 obiective Infiintare structura primire turistica (50%), dotare (30%), promovare (20%) Finalizat	Maliuc / Maliuc	0747545224	
28	Activitati de asistenta stomatologica in sat Partizani	SC Danubio Dent SRL, adm. Jechila Silvia	0,00	0,00	Selectat de GAL, neeligibil la nivel AFIR	Maliuc /Partizani	0762.616.181	Nu e cazul
29	Servicii de agrement turistic in Delta Dunarii, Maliuc	DP Trans Delta Dunarii SRL, adm Feodorov Denisa	30.000	0,00	2 obiective: achizitie 2 ATV (70%), promovare (30%) Finalizat	Maliuc / Maliuc	0757.477.672	
30	Servicii de agrement turistic cu barca traditionala din lemn	Casa Maria Ecotur SRL	30.000	0,00	2 obiective: achizitie (80%) si promovare (20 %) Finalizat	C.A. Rosetti / Letea	0759.542.269	

31	Infiintare servicii fotografice in localitatea Mila 23	Delta Studio Foto SRL – adm Paula Marcov	21.000	9.000	3 obiective: achizitii (60%), promovare (20%), formare (20%) Finalizat	Crisan / Mila 23	0787.808.494	
32	Infiintare punct gastronomic local	Casu Catalin PFA	21.000	9.000	Finalizat	Chilia Veche	0758991693	
33	Servicii foto-video in Delta Dunarii	Darie Costin PFA	30.000	0,00	2 obiective – achizitii (80%) si promovare (20%) Finalizat	Crisan / Mila 23	0756.090.695	
34	Infiintare punct gastronomic local	Thiagola Cuisine PFA	21.000	9.000	Finalizat	Chilia Veche	0747.079.143	

35	Agrement turistic la VLM Vlad One SRL - caiace	VLM Vlad One SRL	30.000	0,00	4 obiective: achizitii 4 caiace pt o persoana plus accesorii, 4 biciclete plus accesorii (25%), curs de initiere (25%), curs SSM (25%), promovare (25%) Finalizat	Maliuc / Maliuc	0745.554.782	
36	Dunarea Albastra - caiace	Theo Trip SRL	30.000	0,00	3 obiective: dotare caiace 5 buc, hidrobiciclete 2 buc, plus accesorii (40%), curs perfectionare (30%), promovare (30%) Finalizat	Maliuc / Maliuc	0753.642.514	
37	Infiintare punct gastronomic local in localitatea Letea	Crimschi Gabriela Adela PFA	30.000	0,00	2 obiective: dotari (70%) si promovare (30%) Finalizat	C.A. Rosetti / Letea	0749.888.318	https://www.antenasatelor.ro/galerie/gabriela-crimschi-povestea-unei-tinere-antreprenoare-din-delta-dunarii-si-lupta-pentru-a-mentine-traditiile-locale-id37956.html

38	Infiintare structura de primire turistica (...) in loc. Crisan	Calin D. Ionut PFA	30.000	9.000	Finalizat	Crisan / Crisan	0745.115.577	
39	Infiintare structura de primire turistica (...) in loc. Crisan	Marcov Calin Cristian PFA	30.000	9.000	Finalizat	Crisan / Crisan	0722.500.398	
40	Mestesug pentru Delta Dunarii	Luciana Art Deco	0.00	0.00	Proiect reziliat, CP 1 nedepusa in termen	Maliuc / Maliuc	0743.336.019	Nu este cazul
41	Servicii de ghidaj turistic in Delta Dunarii	Calin D. Mihai PFA	30.000	0.000	Finalizat	Crisan / Crisan	0740.052.349	
42	Servicii de ghidaj turistic in Delta Dunarii	Ciobanu Ion PFA	30.000	0,00	Finalizat	Crisan / Crisan	0768.326.894	

43	Infiintare camere de inchiriat	Partal Eduard Florin II	21.000	9.000	3 obiective: crearea capacitatii de administrare (30% - laptop si imprimanta), dotari (50%), promovare (20%) Finalizat	Chilia Veche	0745.318.573	
44	Infiintare atelier de confectionare plase de pescuit	Danilov Gabriela PFA	0.00	0.00	Proiect eligibil si selectat, respins de AFIR din motive absolute subiective	Crisan / Mila 23	Nu e cazul	Nu e cazul
45	Servicii fotografice in Delta Dunarii	Gaitan Alexandra PFA	0.00	0.00	Proiect ajuns in etapa de contractare, contract neincheiat prin renuntarea beneficiarului	Crisan / Crisan	Nu e cazul	Nu e cazul
	BENEFICIARI PRIVATI / EURI							
46	Servicii de ghidaj turistic in Delta Dunarii	Ecoturism Delta SRL	0.00	0.00	Proiect eligibil si selectat, respins de AFIR / suspiciuni privind complementaritatea activitatilor beneficiarului	Crisan / Mila 23	EURI	Nu e cazul
47	Lucrari de pardosire si placare a peretilor in Delta Dunarii	Iosif C. Ionut Stefan PFA	35.000	0.00	Finalizat	Crisan / Mila 23	EURI	
48	Lucrari de reparatii instalatii electrice in Delta Dunarii	Darie Andrian Electric PFA	0.00	0.00	Proiect eligibil fara finantare	Crisan / Mila 23	EURI	Nu e cazul
49	Dezvoltarea Casian Dumitra PFA	Casian Dumitra PFA	0.00	0.00	Proiect selectat, respins de OJFIR / drept de folosinta considerat incomplet	Crisan / Caraorman	EURI	Nu e cazul

50	Delta in culori	Ghiolmez George Petrica PFA	24.500	10.50 0	Finalizat	Maliuc / Maliuc	EURI	
51	Servicii de agrement turistic in Delta Dunarii	PFA Mohirta Paul Adrian	0.00	0.00	Proiect eligibil fara finantare	Maliuc / Maliuc	EURI	Nu e cazul

Bibliografie

COMISIA EUROPEANĂ – Direcția Generală Agricultură și Dezvoltare Rurală – Unitatea C.4 (2017): Ghid. Evaluarea LEADER/DLRC. Bruxelles.

Strategia de Dezvoltare Locala a Asociatiei GAL Oamenii Deltei .

MADR_DGDR AM_PNDR_SMART. (2018, Iulie). Ghid Operational privind evaluarea implementarii Strategiilor de Dezvoltare Locala.

MADR. SC ACZ Consulting SRL (2017, Iunie). Evaluarea on-going a Programului National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 perioada 2017 – 2020.

MADR. (2025, Iulie). Ghidul Grupurilor de Actiune Locala pentru implementarea SDL V17.